ନମୋ ତସ୍ସ ଭଗୱତୋ ଅରହତୋ ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧସ୍ସ

ଖୁଦ୍ଦକନିକାଯେ

ପେତୱତ୍ଥୁପାଠଇ

୧। ଉରଗୱଗ୍ଗୋ

୧। ଖେତ୍ତୂପମପେତୱତ୍ଥୁ

୧।

‘‘ଖେତ୍ତୂପମା ଅରହନ୍ତୋ, ଦାଯକା କସ୍ସକୂପମା;

ବୀଜୂପମଂ ଦେଯ୍ୟଧମ୍ମଂ, ଏତ୍ତୋ ନିବ୍ବତ୍ତତେ ଫଲଂ।

୨।

‘‘ଏତଂ ବୀଜଂ କସି ଖେତ୍ତଂ, ପେତାନଂ ଦାଯକସ୍ସ ଚ;

ତଂ ପେତା ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତି, ଦାତା ପୁଞ୍ଞେନ ୱଡ୍ଢତି।

୩।

‘‘ଇଧେୱ କୁସଲଂ କତ୍ୱା, ପେତେ ଚ ପଟିପୂଜିଯ;

ସଗ୍ଗଞ୍ଚ କମତି [ଗମତି (କ।)] ଟ୍ଠାନଂ, କମ୍ମଂ କତ୍ୱାନ ଭଦ୍ଦକ’’ନ୍ତି।

ଖେତ୍ତୂପମପେତୱତ୍ଥୁ ପଠମଂ।

୨। ସୂକରମୁଖପେତୱତ୍ଥୁ

୪।

‘‘କାଯୋ ତେ ସବ୍ବସୋୱଣ୍ଣୋ, ସବ୍ବା ଓଭାସତେ ଦିସା;

ମୁଖଂ ତେ ସୂକରସ୍ସେୱ, କିଂ କମ୍ମମକରୀ ପୁରେ’’ [ମକରା ପୁରେ (କ।)]।

୫।

‘‘କାଯେନ ସଞ୍ଞତୋ ଆସିଂ, ୱାଚାଯାସିମସଞ୍ଞତୋ;

ତେନ ମେତାଦିସୋ ୱଣ୍ଣୋ, ଯଥା ପସ୍ସସି ନାରଦ।

୬।

‘‘ତଂ ତ୍ୱାହଂ [ତାହଂ (କ।)] ନାରଦ ବ୍ରୂମି, ସାମଂ ଦିଟ୍ଠମିଦଂ ତଯା;

ମାକାସି ମୁଖସା ପାପଂ, ମା ଖୋ ସୂକରମୁଖୋ ଅହୂ’’ତି।

ସୂକରମୁଖପେତୱତ୍ଥୁ ଦୁତିଯଂ।

୩। ପୂତିମୁଖପେତୱତ୍ଥୁ

୭।

‘‘ଦିବ୍ବଂ ସୁଭଂ ଧାରେସି ୱଣ୍ଣଧାତୁଂ, ୱେହାଯସଂ ତିଟ୍ଠସି ଅନ୍ତଲିକ୍ଖେ;

ମୁଖଞ୍ଚ ତେ କିମଯୋ ପୂତିଗନ୍ଧଂ, ଖାଦନ୍ତି କିଂ କମ୍ମମକାସି ପୁବ୍ବେ’’।

୮।

‘‘ସମଣୋ ଅହଂ ପାପୋତିଦୁଟ୍ଠୱାଚୋ [ପାପୋ ଦୁଟ୍ଠୱାଚୋ (ସୀ।), ପାପୋ ଦୁକ୍ଖୱାଚୋ (ସ୍ୟା। ପୀ।)], ତପସ୍ସିରୂପୋ ମୁଖସା ଅସଞ୍ଞତୋ;

ଲଦ୍ଧା ଚ ମେ ତପସା ୱଣ୍ଣଧାତୁ, ମୁଖଞ୍ଚ ମେ ପେସୁଣିଯେନ ପୂତି।

୯।

‘‘ତଯିଦଂ ତଯା ନାରଦ ସାମଂ ଦିଟ୍ଠଂ,

ଅନୁକମ୍ପକା ଯେ କୁସଲା ୱଦେଯ୍ୟୁଂ;

‘ମା ପେସୁଣଂ ମା ଚ ମୁସା ଅଭାଣି,

ଯକ୍ଖୋ ତୁୱଂ ହୋହିସି କାମକାମୀ’’’ତି।

ପୂତିମୁଖପେତୱତ୍ଥୁ ତତିଯଂ।

୪। ପିଟ୍ଠଧୀତଲିକପେତୱତ୍ଥୁ

୧୦।

‘‘ଯଂ କିଞ୍ଚାରମ୍ମଣଂ କତ୍ୱା, ଦଜ୍ଜା ଦାନଂ ଅମଚ୍ଛରୀ;

ପୁବ୍ବପେତେ ଚ ଆରବ୍ଭ, ଅଥ ୱା ୱତ୍ଥୁଦେୱତା।

୧୧।

‘‘ଚତ୍ତାରୋ ଚ ମହାରାଜେ, ଲୋକପାଲେ ଯସସ୍ସିନେ [ଯସସ୍ସିନୋ (ସୀ। ସ୍ୟା।)];

କୁୱେରଂ ଧତରଟ୍ଠଞ୍ଚ, ୱିରୂପକ୍ଖଂ ୱିରୂଳ୍ହକଂ;

ତେ ଚେୱ ପୂଜିତା ହୋନ୍ତି, ଦାଯକା ଚ ଅନିପ୍ଫଲା।

୧୨।

‘‘ନ ହି ରୁଣ୍ଣଂ ୱା ସୋକୋ ୱା, ଯା ଚଞ୍ଞା ପରିଦେୱନା;

ନ ତଂ ପେତସ୍ସ ଅତ୍ଥାଯ, ଏୱଂ ତିଟ୍ଠନ୍ତି ଞାତଯୋ।

୧୩।

‘‘ଅଯଞ୍ଚ ଖୋ ଦକ୍ଖିଣା ଦିନ୍ନା, ସଙ୍ଘମ୍ହି ସୁପ୍ପତିଟ୍ଠିତା;

ଦୀଘରତ୍ତଂ ହିତାଯସ୍ସ, ଠାନସୋ ଉପକପ୍ପତୀ’’ତି।

ପିଟ୍ଠଧୀତଲିକପେତୱତ୍ଥୁ ଚତୁତ୍ଥଂ।

୫। ତିରୋକୁଟ୍ଟପେତୱତ୍ଥୁ

୧୪।

[ଖୁ। ପା। ୭।୧ ଖୁଦ୍ଦକପାଠେ] ‘‘ତିରୋକୁଟ୍ଟେସୁ [ତିରୋକୁଡ୍ଡେସୁ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ତିଟ୍ଠନ୍ତି, ସନ୍ଧିସିଙ୍ଘାଟକେସୁ ଚ;

ଦ୍ୱାରବାହାସୁ ତିଟ୍ଠନ୍ତି, ଆଗନ୍ତ୍ୱାନ ସକଂ ଘରଂ।

୧୫।

‘‘ପହୂତେ ଅନ୍ନପାନମ୍ହି, ଖଜ୍ଜଭୋଜ୍ଜେ ଉପଟ୍ଠିତେ;

ନ ତେସଂ କୋଚି ସରତି, ସତ୍ତାନଂ କମ୍ମପଚ୍ଚଯା।

୧୬।

‘‘ଏୱଂ ଦଦନ୍ତି ଞାତୀନଂ, ଯେ ହୋନ୍ତି ଅନୁକମ୍ପକା;

ସୁଚିଂ ପଣୀତଂ କାଲେନ, କପ୍ପିଯଂ ପାନଭୋଜନଂ;

‘ଇଦଂ ୱୋ ଞାତୀନଂ ହୋତୁ, ସୁଖିତା ହୋନ୍ତୁ ଞାତଯୋ’।

୧୭।

‘‘ତେ ଚ ତତ୍ଥ ସମାଗନ୍ତ୍ୱା, ଞାତିପେତା ସମାଗତା;

ପହୂତେ ଅନ୍ନପାନମ୍ହି, ସକ୍କଚ୍ଚଂ ଅନୁମୋଦରେ।

୧୮।

‘‘‘ଚିରଂ ଜୀୱନ୍ତୁ ନୋ ଞାତୀ, ଯେସଂ ହେତୁ ଲଭାମସେ;

ଅମ୍ହାକଞ୍ଚ କତା ପୂଜା, ଦାୟକା ଚ ଅନିପ୍ଫଲା’।

୧୯।

‘‘‘ନ ହି ତତ୍ଥ କସି ଅତ୍ଥି, ଗୋରକ୍ଖେତ୍ଥ ନ ୱିଜ୍ଜତି;

ୱଣିଜ୍ଜା ତାଦିସୀ ନତ୍ଥି, ହିରଞ୍ଞେନ କୟାକୟଂ [କୟୋକ୍କୟଂ (ସୀ। କ।) କୟୋକୟଂ (ଖୁ। ପା। ୭।୬)];

ଇତୋ ଦିନ୍ନେନ ଯାପେନ୍ତି, ପେତା କାଲଗତା [କାଲକତା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ତହିଂ’।

୨୦।

‘‘‘ଉନ୍ନମେ ଉଦକଂ ୱୁଟ୍ଠଂ, ଯଥା ନିନ୍ନଂ ପୱତ୍ତତି;

ଏୱମେୱ ଇତୋ ଦିନ୍ନଂ, ପେତାନଂ ଉପକପ୍ପତି’।

୨୧।

‘‘‘ଯଥା ୱାରିୱହା ପୂରା, ପରିପୂରେନ୍ତି ସାଗରଂ;

ଏୱମେୱ ଇତୋ ଦିନ୍ନଂ, ପେତାନଂ ଉପକପ୍ପତି’।

୨୨।

‘‘‘ଅଦାସି ମେ ଅକାସି ମେ, ଞାତି ମିତ୍ତା [ଞାତି ମିତ୍ତୋ (?)] ସଖା ଚ ମେ;

ପେତାନଂ ଦକ୍ଖିଣଂ ଦଜ୍ଜା, ପୁବ୍ବେ କତମନୁସ୍ସରଂ’।

୨୩।

‘‘‘ନ ହି ରୁଣ୍ଣଂ ୱା ସୋକୋ ୱା, ଯା ଚଞ୍ଞା ପରିଦେୱନା;

ନ ତଂ ପେତାନମତ୍ଥାୟ, ଏୱଂ ତିଟ୍ଠନ୍ତି ଞାତୟୋ’।

୨୪।

‘‘‘ଅୟଞ୍ଚ ଖୋ ଦକ୍ଖିଣା ଦିନ୍ନା, ସଙ୍ଘମ୍ହି ସୁପ୍ପତିଟ୍ଠିତା;

ଦୀଘରତ୍ତଂ ହିତାୟସ୍ସ, ଠାନସୋ ଉପକପ୍ପତି’।

୨୫।

‘‘ସୋ ଞାତିଧମ୍ମୋ ଚ ଅୟଂ ନିଦସ୍ସିତୋ, ପେତାନ ପୂଜା ଚ କତା ଉଳାରା;

ବଲଞ୍ଚ ଭିକ୍ଖୂନମନୁପ୍ପଦିନ୍ନଂ, ତୁମ୍ହେହି ପୁଞ୍ଞଂ ପସୁତଂ ଅନପ୍ପକ’’ନ୍ତି।

ତିରୋକୁଚ୍ଛପେତୱତ୍ଥୁ ପଞ୍ଚମଂ।

୬। ପଞ୍ଚପୁତ୍ତଖାଦପେତିୱତ୍ଥୁ

୨୬।

‘‘ନଗ୍ଗା ଦୁବ୍ବଣ୍ଣରୂପାସି, ଦୁଗ୍ଗନ୍ଧା ପୂତି ୱାଯସି;

ମକ୍ଖିକାହି ପରିକିଣ୍ଣା [ମକ୍ଖିକାପରିକିଣ୍ଣା ଚ (ସୀ।)], କା ନୁ ତ୍ୱଂ ଇଧ ତିଟ୍ଠସୀ’’ତି।

୨୭।

‘‘ଅହଂ ଭଦନ୍ତେ [ଭଦ୍ଦନ୍ତେ (କ।)] ପେତୀମ୍ହି, ଦୁଗ୍ଗତା ଯମଲୋକିକା;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା।

୨୮।

‘‘କାଲେନ ପଞ୍ଚ ପୁତ୍ତାନି, ସାଯଂ ପଞ୍ଚ ପୁନାପରେ;

ୱିଜାଯିତ୍ୱାନ ଖାଦାମି, ତେପି ନା ହୋନ୍ତି ମେ ଅଲଂ।

୨୯।

‘‘ପରିଡଯ୍ହତି ଧୂମାଯତି, ଖୁଦାଯ [ଖୁଦ୍ଦାଯ (କ।)] ହଦଯଂ ମମ;

ପାନୀଯଂ ନ ଲଭେ ପାତୁଂ, ପସ୍ସ ମଂ ବ୍ୟସନଂ ଗତ’’ନ୍ତି।

୩୦।

‘‘କିଂ ନୁ କାଯେନ ୱାଚାଯ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କିସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ପୁତ୍ତମଂସାନି ଖାଦସୀ’’ତି।

୩୧।

‘‘ସପତୀ [ସପତ୍ତୀ (ସୀ।)] ମେ ଗବ୍ଭିନୀ ଆସି, ତସ୍ସା ପାପଂ ଅଚେତଯିଂ;

ସାହଂ ପଦୁଟ୍ଠମନସା, ଅକରିଂ ଗବ୍ଭପାତନଂ।

୩୨।

‘‘ତସ୍ସା ଦ୍ୱେମାସିକୋ ଗବ୍ଭୋ, ଲୋହିତଞ୍ଞେୱ ପଗ୍ଘରି;

ତଦସ୍ସା ମାତା କୁପିତା, ମୟ୍ହଂ ଞାତୀ ସମାନଯି;

ସପଥଞ୍ଚ ମଂ କାରେସି, ପରିଭାସାପଯୀ ଚ ମଂ।

୩୩।

‘‘ସାହଂ ଘୋରଞ୍ଚ ସପଥଂ, ମୁସାୱାଦଂ ଅଭାସିସଂ;

ପୁତ୍ତମଂସାନି ଖାଦାମି, ସଚେ ତଂ ପକତଂ ମଯା।

୩୪।

‘‘ତସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ ୱିପାକେନ [ୱିପାକଂ (ସ୍ୟା। କ।)], ମୁସାୱାଦସ୍ସ ଚୂଭଯଂ;

ପୁତ୍ତମଂସାନି ଖାଦାମି, ପୁବ୍ବଲୋହିତମକ୍ଖିତା’’ତି।

ପଞ୍ଚପୁତ୍ତଖାଦପେତିୱତ୍ଥୁ [ପଞ୍ଚପୁତ୍ତଖାଦପେତୱତ୍ଥୁ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।) ଏୱମୁପରିପି] ଛଟ୍ଠଂ।

୭। ସତ୍ତପୁତ୍ତଖାଦପେତିୱତ୍ଥୁ

୩୫।

‘‘ନଗ୍ଗା ଦୁବ୍ବଣ୍ଣରୂପାସି, ଦୁଗ୍ଗନ୍ଧା ପୂତି ୱାଯସି;

ମକ୍ଖିକାହି ପରିକିଣ୍ଣା, କା ନୁ ତ୍ୱଂ ଇଧ ତିଟ୍ଠସୀ’’ତି।

୩୬।

‘‘ଅହଂ ଭଦନ୍ତେ ପେତୀମ୍ହି, ଦୁଗ୍ଗତା ଯମଲୋକିକା;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା।

୩୭।

‘‘କାଲେନ ସତ୍ତ ପୁତ୍ତାନି, ସାଯଂ ସତ୍ତ ପୁନାପରେ;

ୱିଜାଯିତ୍ୱାନ ଖାଦାମି, ତେପି ନା ହୋନ୍ତି ମେ ଅଲଂ।

୩୮।

‘‘ପରିଡଯ୍ହତି ଧୂମାଯତି, ଖୁଦାଯ ହଦଯଂ ମମ;

ନିବ୍ବୁତିଂ ନାଧିଗଚ୍ଛାମି, ଅଗ୍ଗିଦଡ୍ଢାୱ ଆତପେ’’ତି।

୩୯।

‘‘କିଂ ନୁ କାଯେନ ୱାଚାଯ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କିସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ପୁତ୍ତମଂସାନି ଖାଦସୀ’’ତି।

୪୦।

‘‘ଅହୂ ମୟ୍ହଂ ଦୁୱେ ପୁତ୍ତା, ଉଭୋ ସମ୍ପତ୍ତଯୋବ୍ବନା;

ସାହଂ ପୁତ୍ତବଲୂପେତା, ସାମିକଂ ଅତିମଞ୍ଞିସଂ।

୪୧।

‘‘ତତୋ ମେ ସାମିକୋ କୁଦ୍ଧୋ, ସପତ୍ତିଂ ମୟ୍ହମାନଯି;

ସା ଚ ଗବ୍ଭଂ ଅଲଭିତ୍ଥ, ତସ୍ସା ପାପଂ ଅଚେତଯିଂ।

୪୨।

‘‘ସାହଂ ପଦୁଟ୍ଠମନସା, ଅକରିଂ ଗବ୍ଭପାତନଂ;

ତସ୍ସା ତେମାସିକୋ ଗବ୍ଭୋ, ପୁବ୍ବଲୋହିତକୋ [ପୁବ୍ବଲୋହିତକୋ (କ।)] ପତି।

୪୩।

‘‘ତଦସ୍ସା ମାତା କୁପିତା, ମୟ୍ହଂ ଞାତୀ ସମାନଯି;

ସପଥଞ୍ଚ ମଂ କାରେସି, ପରିଭାସାପଯୀ ଚ ମଂ।

୪୪।

‘‘ସାହଂ ଘୋରଞ୍ଚ ସପଥଂ, ମୁସାୱାଦଂ ଅଭାସିସଂ;

‘ପୁତ୍ତମଂସାନି ଖାଦାମି, ସଚେ ତଂ ପକତଂ ମଯା’।

୪୫।

‘‘ତସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ ୱିପାକେନ, ମୁସାୱାଦସ୍ସ ଚୂଭଯଂ;

ପୁତ୍ତମଂସାନି ଖାଦାମି, ପୁବ୍ବଲୋହିତମକ୍ଖିତା’’ତି।

ସତ୍ତପୁତ୍ତଖାଦପେତିୱତ୍ଥୁ ସତ୍ତମଂ।

୮। ଗୋଣପେତୱତ୍ଥୁ

୪୬।

‘‘କିଂ ନୁ ଉମ୍ମତ୍ତରୂପୋୱ, ଲାଯିତ୍ୱା ହରିତଂ ତିଣଂ;

ଖାଦ ଖାଦାତି ଲପସି, ଗତସତ୍ତଂ ଜରଗ୍ଗୱଂ।

୪୭।

‘‘ନ ହି ଅନ୍ନେନ ପାନେନ, ମତୋ ଗୋଣୋ ସମୁଟ୍ଠହେ;

ତ୍ୱଂସି ବାଲୋ ଚ [ବାଲୋଓ (କ।)] ଦୁମ୍ମେଧୋ, ଯଥା ତଞ୍ଞୋଓ ଦୁମ୍ମତୀ’’ତି।

୪୮।

‘‘ଇମେ ପାଦା ଇଦଂ ସୀସଂ, ଅଯଂ କାଯୋ ସୱାଲଧି;

ନେତ୍ତା ତଥେୱ ତିଟ୍ଠନ୍ତି, ଅଯଂ ଗୋଣୋ ସମୁଟ୍ଠହେ।

୪୯।

‘‘ନାଯ୍ୟକସ୍ସ ହତ୍ଥପାଦା, କାଯୋ ସୀସଞ୍ଚ ଦିସ୍ସତି;

ରୁଦଂ ମତ୍ତିକଥୂପସ୍ମିଂ, ନନୁ ତ୍ୱଞ୍ଞେୱ ଦୁମ୍ମତୀ’’ତି।

୫୦।

‘‘ଆଦିତ୍ତଂ ୱତ ମଂ ସନ୍ତଂ, ଘତସିତ୍ତଂୱ ପାୱକଂ;

ୱାରିନା ୱିଯ ଓସିଞ୍ଚଂ, ସବ୍ବଂ ନିବ୍ବାପଯେ ଦରଂ।

୫୧।

‘‘ଅବ୍ବହୀ [ଅବୂଳ୍ହଂ (ବହୂସୁ)] ୱତ ମେ ସଲ୍ଲଂ, ସୋକଂ ହଦଯନିସ୍ସିତଂ;

ଯୋ ମେ ସୋକପରେତସ୍ସ, ପିତୁସୋକଂ ଅପାନୁଦି।

୫୨।

‘‘ସ୍ୱାହଂ ଅବ୍ବୂଳ୍ହସଲ୍ଲୋସ୍ମି, ସୀତିଭୂତୋସ୍ମି ନିବ୍ବୁତୋ;

ନ ସୋଚାମି ନ ରୋଦାମି, ତୱ ସୁତ୍ୱାନ ମାଣୱ’।

୫୩।

ଏୱଂ କରୋନ୍ତି ସପ୍ପଞ୍ଞା, ଯେ ହୋନ୍ତି ଅନୁକମ୍ପକା;

ୱିନିୱତ୍ତଯନ୍ତି ସୋକମ୍ହା, ସୁଜାତୋ ପିତରଂ ଯଥାତି।

ଗୋଣପେତୱତ୍ଥୁ ଅଟ୍ଠମଂ।

୯। ମହାପେସକାରପେତିୱତ୍ଥୁ

୫୪।

‘‘ଗୂଥଞ୍ଚ ମୁତ୍ତଂ ରୁହିରଞ୍ଚ ପୁବ୍ବଂ, ପରିଭୁଞ୍ଜତି କିସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ;

ଅଯଂ ନୁ କିଂ କମ୍ମମକାସି ନାରୀ, ଯା ସବ୍ବଦା ଲୋହିତପୁବ୍ବଭକ୍ଖା।

୫୫।

‘‘ନୱାନି ୱତ୍ଥାନି ସୁଭାନି ଚେୱ, ମୁଦୂନି ସୁଦ୍ଧାନି ଚ ଲୋମସାନି;

ଦିନ୍ନାନି ମିସ୍ସା କିତକା [କିଟକା (କ।)] ଭୱନ୍ତି, ଅଯଂ ନୁ କିଂ କମ୍ମମକାସି ନାରୀ’’ତି।

୫୬।

‘‘ଭରିଯା ମମେସା ଅହୂ ଭଦନ୍ତେ, ଅଦାଯିକା ମଚ୍ଛରିନୀ କଦରିଯା;

ସା ମଂ ଦଦନ୍ତଂ ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ, ଅକ୍କୋସତି ଚ ପରିଭାସତି ଚ।

୫୭।

‘‘‘ଗୂଥଞ୍ଚ ମୁତ୍ତଂ ରୁହିରଞ୍ଚ ପୁବ୍ବଂ, ପରିଭୁଞ୍ଜ ତ୍ୱଂ ଅସୁଚିଂ ସବ୍ବକାଲଂ;

ଏତଂ ତେ ପରଲୋକସ୍ମିଂ ହୋତୁ, ୱତ୍ଥା ଚ ତେ କିଟକସମା ଭୱନ୍ତୁ’;

ଏତାଦିସଂ ଦୁଚ୍ଚରିତଂ ଚରିତ୍ୱା, ଇଧାଗତା ଚିରରତ୍ତାଯ ଖାଦତୀ’’ତି।

ମହାପେସକାରପେତିୱତ୍ଥୁ ନୱମଂ।

୧୦। ଖଲ୍ଲାଟିଯପେତିୱତ୍ଥୁ

୫୮।

‘‘କା ନୁ ଅନ୍ତୋୱିମାନସ୍ମିଂ, ତିଟ୍ଠନ୍ତୀ ନୂପନିକ୍ଖମି;

ଉପନିକ୍ଖମସ୍ସୁ ଭଦ୍ଦେ, ପସ୍ସାମ ତଂ ବହିଟ୍ଠିତ’’ନ୍ତି।

୫୯।

‘‘ଅଟ୍ଟୀଯାମି ହରାଯାମି, ନଗ୍ଗା ନିକ୍ଖମିତୁଂ ବହି;

କେସେହମ୍ହି ପଟିଚ୍ଛନ୍ନା, ପୁଞ୍ଞଂ ମେ ଅପ୍ପକଂ କତ’’ନ୍ତି।

୬୦।

‘‘ହନ୍ଦୁତ୍ତରୀଯଂ ଦଦାମି ତେ, ଇଦଂ ଦୁସ୍ସଂ ନିୱାସଯ;

ଇଦଂ ଦୁସ୍ସଂ ନିୱାସେତ୍ୱା, ଏହି ନିକ୍ଖମ ସୋଭନେ;

ଉପନିକ୍ଖମସ୍ସୁ ଭଦ୍ଦେ, ପସ୍ସାମ ତଂ ବହିଟ୍ଠିତ’’ନ୍ତି।

୬୧।

''ହତ୍ଥେନ ହତ୍ଥେ ତେ ଦିନ୍ନଂ, ନ ମୟ୍ହଂ ଉପକପ୍ପତି;

ଏସେହ୍ଖୁପାସକୋ ସଦ୍ଧୋ, ସମ୍ମାସମ୍ବୁଦ୍ଧସାୱକୋ।

୬୨।

''ଏତଂ ଅଚ୍ଛାଦୟିତ୍ୱାନ, ମମ ଦକ୍ଖିଣମାଦିସ;

ତଥାହଂ [ଅଥାହଂ (ସୀ।)] ସୁଖିତା ହେସ୍ସଂ, ସବ୍ବକାମସମିଦ୍ଧିନୀ''ତି।

୬୩।

ତଞ୍ଚ ତେ ନ୍ହାପୟିତ୍ୱାନ, ୱିଲିମ୍ପେତ୍ୱାନ ୱାଣିଜା;

ୱତ୍ଥେହଚ୍ଛାଦୟିତ୍ୱାନ, ତସ୍ସା ଦକ୍ଖିଣମାଦିସୁଂ।

୬୪।

ସମନନ୍ତରାନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠେ [ସମନନ୍ତରା ଅନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠେ (ସ୍ୟା। କ।)], ୱିପାକୋ ଉଦପଜ୍ଜଥ [ଉପପଜ୍ଜଥ (ସୀ। ସ୍ୟା।)];

ଭୋଜନଚ୍ଛାଦନପାନୀୟଂ [ଭୋଜନଚ୍ଛାଦନଂ ପାନୀୟଂ (ସ୍ୟା। କ।)], ଦକ୍ଖିଣାୟ ଇଦଂ ଫଲଂ।

୬୫।

ତତୋ ସୁଦ୍ଧା ସୁଚିୱସନା, କାସିକୁତ୍ତମଧାରିନୀ;

ହସନ୍ତୀ ୱିମାନା ନିକ୍ଖମି, 'ଦକ୍ଖିଣାୟ ଇଦଂ ଫଲ'''ନ୍ତି।

୬୬।

''ସୁଚିରୂପଂ ରୁଚିରଂ, ୱିମାନଂ ତେ ପଭାସତି;

ଦେୱତେ ପୁଚ୍ଛିତାଚିକ୍ଖ, କିସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସିଦଂ ଫଲ''ନ୍ତି।

୬୭।

''ଭିକ୍ଖୁନୋ ଚରମାନସ୍ସ, ଦୋଣିନିମ୍ମଜ୍ଜନିଂ ଅହଂ;

ଅଦାସିଂ ଉଜୁଭୂତସ୍ସ, ୱିପ୍ପସନ୍ନେନ ଚେତସା।

୬୮।

''ତସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ କୁସଲସ୍ସ, ୱିପାକଂ ଦୀଘମନ୍ତରଂ;

ଅନୁଭୋମି ୱିମାନସ୍ମିଂ, ତଞ୍ଚ ଦାନି ପରିତ୍ତକଂ।

୬୯।

‘‘ଉଦ୍ଧଂ ଚତୂହି ମାସେହି, କାଲଂକିରିୟା [କାଲଂକିରିୟା (କ।)] ଭୱିସ୍ସତି;

ଏକନ୍ତକଟୁକଂ ଘୋରଂ, ନିରୟଂ ପପତିସ୍ସହଂ।

୭୦।

[ମ। ନି। ୩।୨୫୦, ୨୬୭; ଅ। ନି। ୩।୩୬; ପେ। ୱ। ୨୪୦, ୬୯୩] ‘‘ଚତୁକ୍କଣ୍ଣଂ ଚତୁଦ୍ୱାରଂ, ୱିଭତ୍ତଂ ଭାଗସୋ ମିତଂ;

ଅୟୋପାକାରପରିୟନ୍ତଂ, ଅୟସା ପଟିକୁଜ୍ଜିତଂ।

୭୧।

‘‘ତସ୍ସ ଅୟୋମୟା ଭୂମି, ଜଲିତା ତେଜସା ୟୁତା;

ସମନ୍ତା ୟୋଜନସତଂ, ଫରିତ୍ୱା ତିଟ୍ଠତି ସବ୍ବଦା।

୭୨।

‘‘ତତ୍ଥାହଂ ଦୀଘମଦ୍ଧାନଂ, ଦୁକ୍ଖଂ ୱେଦିସ୍ସ ୱେଦନଂ;

ଫଲଞ୍ଚ ପାପକମ୍ମସ୍ସ, ତସ୍ମା ସୋଚାମହଂ ଭୁସ’’ନ୍ତି।

ଖଲ୍ଲାଟିୟପେତିୱତ୍ଥୁ ଦସମଂ।

୧୧। ନାଗପେତୱତ୍ଥୁ

୭୩।

‘‘ପୁରତୋୱ [ପୁରତୋ ଚ (ସ୍ୟା।)] ସେତେନ ପଲେତି ହତ୍ଥିନା, ମଜ୍ଝେ ପନ ଅସ୍ସତରୀରଥେନ;

ପଚ୍ଛା ଚ କଞ୍ଞା ସିୱିକାୟ ନୀୟତି, ଓଭାସୟନ୍ତୀ ଦସ ସବ୍ବତୋ [ସବ୍ବତୋ (କ।)] ଦିସା।

୭୪।

‘‘ତୁମ୍ହେ ପନ ମୁଗ୍ଗରହତ୍ଥପାଣିନୋ, ରୁଦଂମୁଖା ଛିନ୍ନପଭିନ୍ନଗତ୍ତା;

ମନୁସ୍ସଭୂତା କିମକତ୍ଥ ପାପଂ, ୟେନଞ୍ଞମଞ୍ଞସ୍ସ ପିୱାଥ ଲୋହିତ’’ନ୍ତି।

୭୫।

‘‘ପୁରତୋୱ ୟୋ ଗଚ୍ଛତି କୁଞ୍ଜରେନ, ସେତେନ ନାଗେନ ଚତୁକ୍କମେନ;

ଅମ୍ହାକ ପୁତ୍ତୋ ଅହୁ ଜେଟ୍ଠକୋ ସୋ [ସୋୱ ଜେଟ୍ଠୋ (କ।)], ଦାନାନି ଦତ୍ୱାନ ସୁଖୀ ପମୋଦତି।

୭୬।

‘‘ଯୋ ସୋ ମଜ୍ଝେ ଅସ୍ସତରୀରଥେନ, ଚତୁବ୍ଭି ଯୁତ୍ତେନ ସୁଓଗ୍ଗିତେନ;

ଅମ୍ହାକ ପୁତ୍ତୋ ଅହୁ ମଜ୍ଝିମୋ ସୋ, ଅମଚ୍ଛରୀ ଦାନଓତୀ ୱିରୋଚତି।

୭୭।

‘‘ଯା ସା ଚ ପଚ୍ଛା ସିୱିକାଯ ନୀଯତି, ନାରୀ ସପଞ୍ଞା ମିଗମନ୍ଦଲୋଚନା;

ଅମ୍ହାକ ଧୀତା ଅହୁ ସା କନିଟ୍ଠିକା, ଭାଗଡ୍ଢଭାଗେନ ସୁଖୀ ପମୋଦତି।

୭୮।

‘‘ଏତେ ଚ ଦାନାନି ଅଦଂସୁ ପୁବ୍ବେ, ପସନ୍ନଚିତ୍ତା ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ;

ମଯଂ ପନ ମଚ୍ଛରିନୋ ଅହୁମ୍ହ, ପରିଭାସକା ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ;

ଏତେ ଚ ଦତ୍ୱା ପରିଚାରଯନ୍ତି, ମଯଞ୍ଚ ସୁସ୍ସାମ ନଳଓୱ ଛିନ୍ନୋ’’ତି [ଖିତ୍ତୋତି (ସୀ।)]।

୭୯।

‘‘କିଂ ତୁମ୍ହାକଂ ଭୋଜନଂ କିଂ ସଯାନଂ, କଥଞ୍ଚ ଯାପେଥ ସୁପାପଧମ୍ମିନୋ;

ପହୂତଭୋଗେସୁ ଅନପ୍ପକେସୁ, ସୁଖଂ ୱିରାଧାଯ [ୱିରାଗାଯ (ସ୍ୟା। କ।)] ଦୁକ୍ଖଜ୍ଜ ପତ୍ତା’’ତି।

୮୦।

‘‘ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ୱଧିତ୍ୱାନ, ପିୱାମ ପୁବ୍ବଲୋହିତଂ;

ବହୁଂ ପିତ୍ୱା ନ ଧାତା ହୋମ, ନଚ୍ଛାଦିମ୍ହସେ [ନରୁଚାଦିମ୍ହସେ (କ।)] ମଯଂ।

୮୧।

‘‘ଇଚ୍ଚେୱ ମଚ୍ଚା ପରିଦେୱଯନ୍ତି, ଅଦାଯକା ପେଚ୍ଚ [ମଚ୍ଛରିନୋ (କ।)] ଯମସ୍ସ ଠାଯିନୋ;

ଯେ ତେ ୱିଦିଚ୍ଚ [ୱିଦିତ୍ୱା (ସୀ।)] ଅଧିଗମ୍ମ ଭୋଗେ, ନ ଭୁଞ୍ଜରେ ନାପି କରୋନ୍ତି ପୁଞ୍ଞଂ।

୮୨।

‘‘ତେ ଖୁପ୍ପିପାସୂପଗତା ପରତ୍ଥ, ପଚ୍ଛା [ପେତା (ସୀ।)] ଚିରଂ ଝାଯରେ ଡଯ୍ହମାନା;

କମ୍ମାନି କତ୍ୱାନ ଦୁଖୁଦ୍ରାନି, ଅନୁଭୋନ୍ତି ଦୁକ୍ଖଂ କଟୁକପ୍ଫଲାନି।

୮୩।

‘‘ଇତ୍ତରଂ ହି ଧନଂ ଧଞ୍ଞଂ, ଇତ୍ତରଂ ଇଧ ଜୀୱିତଂ;

ଇତ୍ତରଂ ଇତ୍ତରତୋ ଞତ୍ୱା, ଦୀପଂ କଯିରାଥ ପଣ୍ଡିତୋ।

୮୪।

‘‘ଯେ ତେ ଏୱଂ ପଜାନନ୍ତି, ନରା ଧମ୍ମସ୍ସ କୋୱିଦା;

ତେ ଦାନେ ନପ୍ପମଜ୍ଜନ୍ତି, ସୁତ୍ୱା ଅରହତଂ ୱଚୋ’’ତି।

ନାଗପେତୱତ୍ଥୁ ଏକାଦସମଂ।

୧୨। ଉରଗପେତୱତ୍ଥୁ

୮୫।

‘‘ଉରଗୋୱ ତଚଂ ଜିଣ୍ଣଂ, ହିତ୍ୱା ଗଚ୍ଛତି ସନ୍ତନୁଂ;

ଏୱଂ ସରୀରେ ନିବ୍ଭୋଗେ, ପେତେ କାଲଙ୍କତେ ସତି।

୮୬।

‘‘ଡଯ୍ହମାନୋ ନ ଜାନାତି, ଞାତୀନଂ ପରିଦେୱିତଂ;

ତସ୍ମା ଏତଂ ନ ରୋଦାମି, ଗତୋ ସୋ ତସ୍ସ ଯା ଗତି’’।

୮୭।

‘‘ଅନବ୍ଭିତୋ [ଅନୱ୍ହିତୋ (ସୀ।)] ତତୋ ଆଗା, ନାନୁଞ୍ଞାତୋ ଇତୋ ଗତୋ;

ଯଥାଗତୋ ତଥା ଗତୋ, ତତ୍ଥ କା [କା ତତ୍ଥ (ସୀ।)] ପରିଦେୱନା।

୮୮।

‘‘ଡଯ୍ହମାନୋ ନ ଜାନାତି, ଞାତୀନଂ ପରିଦେୱିତଂ;

ତସ୍ମା ଏତଂ ନ ରୋଦାମି, ଗତୋ ସୋ ତସ୍ସ ଯା ଗତି’’।

୮୯।

‘‘ସଚେ ରୋଦେ କିସା ଅସ୍ସଂ, ତତ୍ଥ ମେ କିଂ ଫଲଂ ସିଯା;

ଞାତିମିତ୍ତସୁହଜ୍ଜାନଂ, ଭିଯ୍ୟୋ ନୋ ଅରତୀ ସିଯା।

୯୦।

‘‘ଡଯ୍ହମାନୋ ନ ଜାନାତି, ଞାତୀନଂ ପରିଦେୱିତଂ;

ତସ୍ମା ଏତଂ ନ ରୋଦାମି, ଗତୋ ସୋ ତସ୍ସ ଯା ଗତି’’।

୯୧।

‘‘ଯଥାପି ଦାରକୋ ଚନ୍ଦଂ, ଗଚ୍ଛନ୍ତମନୁରୋଦତି;

ଏୱଂ ସମ୍ପଦମେୱେତଂ, ଯୋ ପେତମନୁସୋଚତି।

୯୨।

‘‘ଡୟ୍ହମାନୋ ନ ଜାନାତି, ଞାତୀନଂ ପରିଦେୱିତଂ;

ତସ୍ମା ଏତଂ ନ ରୋଦାମି, ଗତୋ ସୋ ତସ୍ସ ଯା ଗତି’’।

୯୩।

‘‘ଯଥାପି ବ୍ରହ୍ମେ ଉଦକୁମ୍ଭୋ, ଭିନ୍ନୋ ଅପ୍ପଟିସନ୍ଧିୟୋ;

ଏୱଂ ସମ୍ପଦମେୱେତଂ, ଯୋ ପେତମନୁସୋଚତି।

୯୪।

‘‘ଡୟ୍ହମାନୋ ନ ଜାନାତି, ଞାତୀନଂ ପରିଦେୱିତଂ;

ତସ୍ମା ଏତଂ ନ ରୋଦାମି, ଗତୋ ସୋ ତସ୍ସ ଯା ଗତୀ’’ତି।

ଉରଗପେତୱତ୍ଥୁ ଦ୍ୱାଦସମଂ।

ଉରଗୱଗ୍ଗୋ ପଠମୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଖେତ୍ତଞ୍ଚ ସୂକରଂ ପୂତି, ପିଟ୍ଠଂ ଚାପି ତିରୋକୁଟ୍ଟଂ;

ପଞ୍ଚାପି ସତ୍ତପୁତ୍ତଞ୍ଚ, ଗୋଣଂ ପେସକାରକଞ୍ଚ;

ତଥା ଖଲ୍ଲାଟିୟଂ ନାଗଂ, ଦ୍ୱାଦସଂ ଉରଗଞ୍ଚେୱାତି।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

୨। ଉଦ୍ଦରିୱଗ୍ଗୋ

୧। ସଂସାରମୋଚକପେତିୱତ୍ଥୁ

୯୫।

‘‘ନଗ୍ଗା ଦୁବ୍ବଣ୍ଣରୂପାସି, କିସା ଧମନିସନ୍ଥତା;

ଉପ୍ଫାସୁଲିକେ [ଉପ୍ପାସୁଳିକେ (କ।)] କିସିକେ, କା ନୁ ତ୍ୱଂ ଇଧ ତିଟ୍ଠସୀ’’ତି।

୯୬।

‘‘ଅହଂ ଭଦନ୍ତେ ପେତୀମ୍ହି, ଦୁଗ୍ଗତା ଯମଲୋକିକା;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା’’ତି।

୯୭।

‘‘କିଂ ନୁ କାଯେନ ୱାଚାଯ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କିସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା’’ତି।

୯୮।

‘‘ଅନୁକମ୍ପକା ମଯ୍ହଂ ନାହେସୁଂ ଭନ୍ତେ, ପିତା ଚ ମାତା ଅଥୱାପି ଞାତକା;

ଯେ ମଂ ନିଯୋଜେଯ୍ୟୁଂ ଦଦାହି ଦାନଂ, ପସନ୍ନଚିତ୍ତା ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ।

୯୯।

‘‘ଇତୋ ଅହଂ ୱସ୍ସସତାନି ପଞ୍ଚ, ଯଂ ଏୱରୂପା ୱିଚରାମି ନଗ୍ଗା;

ଖୁଦାଯ ତଣ୍ହାଯ ଚ ଖଜ୍ଜମାନା, ପାପସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ ଫଲଂ ମମେଦଂ।

୧୦୦।

‘‘ୱନ୍ଦାମି ତଂ ଅଯ୍ୟ ପସନ୍ନଚିତ୍ତା, ଅନୁକମ୍ପ ମଂ ୱୀର ମହାନୁଭାୱ;

ଦତ୍ୱା ଚ ମେ ଆଦିସ ଯଂ ହି କିଞ୍ଚି, ମୋଚେହି ମଂ ଦୁଗ୍ଗତିଯା ଭଦନ୍ତେ’’ତି।

୧୦୧।

ସାଧୂତି ସୋ ପଟିସ୍ସୁତ୍ୱା, ସାରିପୁତ୍ତୋନୁକମ୍ପକୋ;

ଭିକ୍ଖୂନଂ ଆଲୋପଂ ଦତ୍ୱା, ପାଣିମତ୍ତଞ୍ଚ ଚୋଳକଂ;

ଥାଲକସ୍ସ ଚ ପାନୀଯଂ, ତସ୍ସା ଦକ୍ଖିଣମାଦିସି।

୧୦୨।

ସମନନ୍ତରାନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠେ, ୱିପାକୋ ଉଦପଜ୍ଜଥ;

ଭୋଜନଚ୍ଛାଦନପାନୀଯଂ, ଦକ୍ଖିଣାଯ ଇଦଂ ଫଲଂ।

୧୦୩।

ତତୋ ସୁଦ୍ଧା ସୁଚିୱସନା, କାସିକୁତ୍ତମଧାରିନୀ;

ୱିଚିତ୍ତୱତ୍ଥାଭରଣା, ସାରିପୁତ୍ତଂ ଉପସଙ୍କମି।

୧୦୪।

''ଅଭିକ୍କନ୍ତେନ ୱଣ୍ଣେନ, ଯା ତ୍ୱଂ ତିଟ୍ଠସି ଦେୱତେ;

ଓଭାସେନ୍ତୀ ଦିସା ସବ୍ବା, ଓସଧୀ ୱିଯ ତାରକା।

୧୦୫।

''କେନ ତେତାଦିସୋ ୱଣ୍ଣୋ, କେନ ତେ ଇଧ ମିଜ୍ଝତି;

ଉପ୍ପଜ୍ଜନ୍ତି ଚ ତେ ଭୋଗା, ଯେ କେଚି ମନସୋ ପିଯା।

୧୦୬।

''ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ଦେୱି ମହାନୁଭାୱେ, ମନୁସ୍ସଭୂତା କିମକାସି ପୁଞ୍ଞଂ;

କେନାସି ଏୱଂ ଜଲିତାନୁଭାୱା, ୱଣ୍ଣୋ ଚ ତେ ସବ୍ବଦିସା ପଭାସତୀ''ତି।

୧୦୭।

''ଉପ୍ପଣ୍ଡୁକିଂ କିସଂ ଛାତଂ, ନଗ୍ଗଂ ସମ୍ପତିତଚ୍ଛୱିଂ [ଆପତିତଚ୍ଛୱିଂ (ସୀ।)];

ମୁନି କାରୁଣିକୋ ଲୋକେ, ତଂ ମଂ ଅଦ୍ଦକ୍ଖି ଦୁଗ୍ଗତଂ।

୧୦୮।

''ଭିକ୍ଖୂନଂ ଆଲୋପଂ ଦତ୍ୱା, ପାଣିମତ୍ତଞ୍ଚ ଚୋଳକଂ;

ଥାଲକସ୍ସ ଚ ପାନୀଯଂ, ମମ ଦକ୍ଖିଣମାଦିସି।

୧୦୯।

‘‘ଆଲୋପସ୍ସ ଫଲଂ ପସ୍ସ, ଭଙ୍ଗଂ ୱସ୍ସସତଂ ଦସ;

ଭୁଞ୍ଜାମି କାମକାମିନୀ, ଅନେକରସବ୍ୟଞ୍ଜନଂ।

୧୧୦।

‘‘ପାଣିମଣ୍ଡସ୍ସ ଚୋଠଅସ୍ସ, ୱିପାକଂ ପସ୍ସ ଯାଦିସଂ;

ଯାୱତା ନନ୍ଦରାଜସ୍ସ, ୱିଜିତସ୍ମିଂ ପଟିଚ୍ଛଦା।

୧୧୧।

‘‘ତତୋ ବହୁତରା ଭନ୍ତେ, ୱତ୍ଥାନଚ୍ଛାଦନାନି ମେ;

କୋସେଯ୍ୟକମ୍ବଲୀଯାନି, ଖୋମକପ୍ପାସିକାନି ଚ।

୧୧୨।

‘‘ୱିପୁଲା ଚ ମହଗ୍ଘା ଚ, ତେପାକାସେୱଲମ୍ବରେ;

ସାହଂ ତଂ ପରିଦହାମି, ଯଂ ଯଂ ହି ମନସୋ ପିଯଂ।

୧୧୩।

‘‘ଥାଲକସ୍ସ ଚ ପାନୀଯଂ, ୱିପାକଂ ପସ୍ସ ଯାଦିସଂ;

ଗମ୍ଭୀରା ଚତୁରସ୍ସା ଚ, ପୋକ୍ଖରଞ୍ଞୋ ସୁନିମ୍ମିତା।

୧୧୪।

‘‘ସେତୋଦକା ସୁପ୍ପତିତ୍ଥା, ସୀତା ଅପ୍ପଟିଗନ୍ଧିଯା;

ପଦୁମୁପ୍ପଲସଞ୍ଛନ୍ନା, ୱାରିକିଞ୍ଜକ୍ଖପୂରିତା।

୧୧୫।

‘‘ସାହଂ ରମାମି କୀଳାମି, ମୋଦାମି ଅକୁତୋଭଯା;

ମୁନିଂ କାରୁଣିକଂ ଲୋକେ, ଭନ୍ତେ ୱନ୍ଦିତୁମାଗତା’’ତି।

ସଂସାରମୋଚକପେତିୱତ୍ଥୁ ପଠମଂ।

୨। ସାରିପୁତ୍ତତ୍ଥେରମାତୁପେତିୱତ୍ଥୁ

୧୧୬।

‘‘ନଗ୍ଗା ଦୁବ୍ବଣ୍ଣରୂପାସି, କିସା ଧମନିସନ୍ଥତା;

ଉପ୍ପାସୁଳିକେ କିସିକେ, କା ନୁ ତ୍ୱଂ ଇଧ ତିଟ୍ଠସି’’।

୧୧୭।

‘‘ଅହଂ ତେ ସକିୟା ମାତା, ପୁବ୍ବେ ଅଞ୍ଞାସୁ ଜାତୀସୁ;

ଉପପନ୍ନା ପେତ୍ତିୱିସୟଂ, ଖୁପ୍ପିପାସସମପ୍ପିତା।

୧୧୮।

‘‘ଛଡ୍ଡିତଂ ଖିପିତଂ ଖେଳଂ, ସିଙ୍ଘାଣିକଂ ସିଲେସୁମଂ;

ୱସଞ୍ଚ ଡୟ୍ହମାନାନଂ, ୱିଜାତାନଞ୍ଚ ଲୋହିତଂ।

୧୧୯।

‘‘ୱଣିକାନଞ୍ଚ ୟଂ ଘାନ-ସୀସଚ୍ଛିନ୍ନାନ ଲୋହିତଂ;

ଖୁଦାପରେତା ଭୁଞ୍ଜାମି, ଇତ୍ଥିପୁରିସନିସ୍ସିତଂ।

୧୨୦।

‘‘ପୁବ୍ବଲୋହିତଂ ଭକ୍ଖାମି [ପୁବ୍ବଲୋହିତଭକ୍ଖାସ୍ମି (ସୀ।)], ପସୂନଂ ମାନୁସାନ ଚ;

ଅଲେଣା ଅନଗାରା ଚ, ନୀଲମଞ୍ଚପରାୟଣା।

୧୨୧।

‘‘ଦେହି ପୁତ୍ତକ ମେ ଦାନଂ, ଦତ୍ୱା ଅନ୍ୱାଦିସାହି ମେ;

ଅପ୍ପେୱ ନାମ ମୁଚ୍ଚେୟ୍ୟଂ, ପୁବ୍ବଲୋହିତଭୋଜନା’’ତି।

୧୨୨।

ମାତୁୟା ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ଉପତିସ୍ସୋନୁକମ୍ପକୋ;

ଆମନ୍ତୟି ମୋଗ୍ଗଲ୍ଲାନଂ, ଅନୁରୁଦ୍ଧଞ୍ଚ କପ୍ପିନଂ।

୧୨୩।

ଚତସ୍ସୋ କୁଟିୟୋ କତ୍ୱା, ସଙ୍ଘେ ଚାତୁଦ୍ଦିସେ ଅଦା;

କୁଟିୟୋ ଅନ୍ନପାନଞ୍ଚ, ମାତୁ ଦକ୍ଖିଣମାଦିସୀ।

୧୨୪।

ସମନନ୍ତରାନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠେ, ୱିପାକୋ ଉଦପଜ୍ଜଥ;

ଭୋଜନଂ ପାନୀୟଂ ୱତ୍ଥଂ, ଦକ୍ଖିଣାୟ ଇଦଂ ଫଲଂ।

୧୨୫।

ତତୋ ସୁଦ୍ଧା ସୁଚିୱସନା, କାସିକୁତ୍ତମଧାରିନୀ;

ୱିଚିତ୍ତୱତ୍ଥାଭରଣା, କୋଲିତଂ ଉପସଙ୍କମି।

୧୨୬।

''ଅଭିକ୍କନ୍ତେନ ୱଣ୍ଣେନ, ଯା ତ୍ୱଂ ତିଟ୍ଠସି ଦେୱତେ;

ଓଭାସେନ୍ତୀ ଦିସା ସବ୍ବା, ଓସଧୀ ୱିୟ ତାରକା।

୧୨୭।

''କେନ ତେତାଦିସୋ ୱଣ୍ଣୋ, କେନ ତେ ଇଧ ମିଜ୍ଝତି;

ଉପ୍ପଜ୍ଜନ୍ତି ଚ ତେ ଭୋଗା, ଯେ କେଚି ମନସୋ ପିୟା।

୧୨୮।

''ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ଦେୱି ମହାନୁଭାୱେ, ମନୁସ୍ସଭୂତା କିମକାସି ପୁଞ୍ଞଂ;

କେନାସି ଏୱଂ ଜଲିତାନୁଭାୱା, ୱଣ୍ଣୋ ଚ ତେ ସବ୍ବଦିସା ପଭାସତୀ''ତି।

୧୨୯।

''ସାରିପୁତ୍ତସ୍ସାହଂ ମାତା, ପୁବ୍ବେ ଅଞ୍ଞାସୁ ଜାତୀସୁ;

ଉପପନ୍ନା ପେତ୍ତିୱିସୟଂ, ଖୁପ୍ପିପାସସମପ୍ପିତା।

୧୩୦।

''ଛଡ୍ଡିତଂ ଖିପିତଂ ଖେଳଂ, ସିଙ୍ଘାଣିକଂ ସିଲେସୁମଂ;

ୱସଞ୍ଚ ଡୟ୍ହମାନାନଂ, ୱିଜାତାନଞ୍ଚ ଲୋହିତଂ।

୧୩୧।

''ୱଣିକାନଞ୍ଚ ଯଂ ଘାନ-ସୀସଚ୍ଛିନ୍ନାନ ଲୋହିତଂ;

ଖୁଦାପରେତା ଭୁଞ୍ଜାମି, ଇତ୍ଥିପୁରିସନିସ୍ସିତଂ।

୧୩୨।

‘‘ପୁବ୍ବଲୋହିତଂ ଭକ୍ଖିସ୍ସଂ, ପସୂନଂ ମାନୁସାନ ଚ;

ଅଲେଣା ଅନଗାରା ଚ, ନୀଲମଞ୍ଚପରାୟଣା।

୧୩୩।

‘‘ସାରିପୁତ୍ତସ୍ସ ଦାନେନ, ମୋଦାମି ଅକୁତୋଭୟା;

ମୁନିଂ କାରୁଣିକଂ ଲୋକେ, ଭନ୍ତେ ୱନ୍ଦିତୁମାଗତା’’ତି।

ସାରିପୁତ୍ତତ୍ଥେରସ୍ସ ମାତୁପେତିୱତ୍ଥୁ ଦୁତିୟଂ।

୩। ମତ୍ତାପେତିୱତ୍ଥୁ

୧୩୪।

‘‘ନଗ୍ଗା ଦୁବ୍ବଣ୍ଣରୂପାସି, କିସା ଧମନିସନ୍ଥତା;

ଉପ୍ଫାସୁଲିକେ କିସିକେ, କା ନୁ ତ୍ୱଂ ଇଧ ତିଟ୍ଠସୀ’’ତି।

୧୩୫।

‘‘ଅହଂ ମତ୍ତା ତୁୱଂ ତିସ୍ସା, ସପତ୍ତୀ ତେ ପୁରେ ଅହୁଂ;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା’’ତି।

୧୩୬।

‘‘କିଂ ନୁ କାୟେନ ୱାଚାୟ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କିସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା’’ତି।

୧୩୭।

‘‘ଚଣ୍ଡୀ ଚ ଫରୁସା ଚାସିଂ, ଇସ୍ସୁକୀ ମଚ୍ଛରୀ ସଠା [ସଠୀ (ସୀ।)];

ତାହଂ ଦୁରୁତ୍ତଂ ୱତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା’’ତି।

୧୩୮।

ସବ୍ବଂ [ସଚ୍ଚଂ (କ।)] ଅହମ୍ପି ଜାନାମି, ୟଥା ତ୍ୱଂ ଚଣ୍ଡିକା ଅହୁ;

ଅଞ୍ଞଞ୍ଚ ଖୋ ତଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କେନାସି ପଂସୁକୁଣ୍ଠିତା’’ତି।

୧୩୯।

‘‘ସୀସଂନ୍ହାତା ତୁୱଂ ଆସି, ସୁଚିୱତ୍ଥା ଅଲଙ୍କତା;

ଅହଞ୍ଚ ଖୋ [ଖୋ ତଂ (ସୀ। କ।)] ଅଧିମତ୍ତଂ, ସମଲଙ୍କତତରା ତଯା।

୧୪୦।

‘‘ତସ୍ସା ମେ ପେକ୍ଖମାନାଯ, ସାମିକେନ ସମନ୍ତଯି;

ତତୋ ମେ ଇସ୍ସା ୱିପୁଲା, କୋଧୋ ମେ ସମଜାଯଥ।

୧୪୧।

‘‘ତତୋ ପଂସୁଂ ଗହେତ୍ୱାନ, ପଂସୁନା ତଂ ହି ଓକିରିଂ [ତଂ ୱିକୀରିହଂ (ସ୍ଯା। କ।)];

ତସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ତେନମ୍ହି ପଂସୁକୁନ୍ଥିତା’’ତି।

୧୪୨।

‘‘ସଚ୍ଚଂ ଅହମ୍ପି ଜାନାମି, ପଂସୁନା ମଂ ତ୍ୱମୋକିରି;

ଅଞ୍ଞଞ୍ଚ ଖୋ ତଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କେନ ଖଜ୍ଜସି କଚ୍ଛୁଯା’’ତି।

୧୪୩।

‘‘ଭେସଜ୍ଜହାରୀ ଉଭଯୋ, ୱନନ୍ତଂ ଅଗମିମ୍ହସେ;

ତ୍ୱଞ୍ଚ ଭେସଜ୍ଜମାହରି, ଅହଞ୍ଚ କପିକଚ୍ଛୁନୋ।

୧୪୪।

‘‘ତସ୍ସା ତ୍ୟାଜାନମାନାଯ, ସେଯ୍ୟଂ ତ୍ୟାହଂ ସମୋକିରିଂ;

ତସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ତେନ ଖଜ୍ଜାମି କଚ୍ଛୁଯା’’ତି।

୧୪୫।

‘‘ସଚ୍ଚଂ ଅହମ୍ପି ଜାନାମି, ସେଯ୍ୟଂ ମେ ତ୍ୱଂ ସମୋକିରି;

ଅଞ୍ଞଞ୍ଚ ଖୋ ତଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କେନାସି ନଗ୍ଗିଯା ତୁୱ’’ନ୍ତି।

୧୪୬।

‘‘ସହାଯାନଂ ସମଯୋ ଆସି, ଞାତୀନଂ ସମିତୀ ଅହୁ;

ତ୍ୱଞ୍ଚ ଆମନ୍ତିତା ଆସି, ସସାମିନୀ ନୋ ଚ ଖୋ ଅହଂ।

୧୪୭।

‘‘ତସ୍ସା ତ୍ୱାଜାନମାନାଯ, ଦୁସ୍ସଂ ତ୍ୱାହଂ ଅପାନୁଦିଂ;

ତସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ତେନମ୍ହି ନଗ୍ଗିଯା ଅହ’’ନ୍ତି।

୧୪୮।

‘‘ସଚ୍ଚଂ ଅହମ୍ପି ଜାନାମି, ଦୁସ୍ସଂ ମେ ତ୍ୱଂ ଅପାନୁଦି;

ଅଞ୍ଞଞ୍ଚ ଖୋ ତଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କେନାସି ଗୂଥଗନ୍ଧିନୀ’’ତି।

୧୪୯।

‘‘ତୱ ଗନ୍ଧଞ୍ଚ ମାଲଞ୍ଚ, ପଚ୍ଚଗ୍ଘଞ୍ଚ ୱିଲେପନଂ;

ଗୂଥକୂପେ ଅଧାରେସିଂ [ଅଧାରେସିଂ (କ।)], ତଂ ପାପଂ ପକତଂ ମଯା;

ତସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ତେନମ୍ହି ଗୂଥଗନ୍ଧିନୀ’’ତି।

୧୫୦।

‘‘ସଚ୍ଚଂ ଅହମ୍ପି ଜାନାମି, ତଂ ପାପଂ ପକତଂ ତଯା;

ଅଞ୍ଞଞ୍ଚ ଖୋ ତଂ ପୁଚ୍ଛାମି, କେନାସି ଦୁଗ୍ଗତା ତୁୱ’’ନ୍ତି।

୧୫୧।

‘‘ଉଭିନ୍ନଂ ସମକଂ ଆସି, ଯଂ ଗେହେ ୱିଜ୍ଜତେ ଧନଂ;

ସନ୍ତେସୁ ଦେଯ୍ଯଧମ୍ମେସୁ, ଦୀପଂ ନାକାସିମତ୍ତନୋ;

ତସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ତେନମ୍ହି ଦୁଗ୍ଗତା ଅହଂ।

୧୫୨।

‘‘ତଦେୱ ମଂ ତ୍ୱଂ ଅୱଚ, ‘ପାପକମ୍ମଂ ନିସେୱସି;

ନ ହି ପାପେହି କମ୍ମେହି, ସୁଲଭା ହୋତି ସୁଗ୍ଗତୀ’’’ତି।

୧୫୩।

‘‘ୱାମତୋ ମଂ ତ୍ୱଂ ପଚ୍ଚେସି, ଅଥୋପି ମଂ ଉସୂଯସି;

ପସ୍ସ ପାପାନଂ କମ୍ମାନଂ, ୱିପାକୋ ହୋତି ଯାଦିସୋ।

୧୫୪।

‘‘ତେ ଘରା ତା ଚ ଦାସିୟୋ [ତେ ଘରଦାସିୟୋ ଆସୁଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।), ତେ ଘରେ ଦାସିୟୋ ଚେୱ (କ।)], ତାନେୱାଭରଣାନିମେ;

ତେ ଅଞ୍ଞେ ପରିଚାରେନ୍ତି, ନ ଭୋଗା ହୋନ୍ତି ସସ୍ସତା।

୧୫୫।

‘‘ଇଦାନି ଭୂତସ୍ସ ପିତା, ଆପଣା ଗେହମେହିତି;

ଅପ୍ପେୱ ତେ ଦଦେ କିଞ୍ଚି, ମା ସୁ ତାୱ ଇତୋ ଅଗା’’ତି।

୧୫୬।

‘‘ନଗ୍ଗା ଦୁବ୍ବଣ୍ଣରୂପାମ୍ହି, କିସା ଧମନିସନ୍ଥତା;

କୋପୀନମେତଂ ଇତ୍ଥୀନଂ, ମା ମଂ ଭୂତପିତାଦ୍ଦସା’’ତି।

୧୫୭।

‘‘ହନ୍ଦ କିଂ ୱା ତ୍ୟାହଂ [କିଂ ତ୍ୟାହଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।), କିଂ ୱତାହଂ (କ।)] ଦମ୍ମି, କିଂ ୱା ତେଧ [କିଂ ୱା ଚ ତେ (ସୀ। ସ୍ୟା।), କିଂ ୱିଧ ତେ (କ।)] କରୋମହଂ;

ଯେନ ତ୍ୱଂ ସୁଖିତା ଅସ୍ସ, ସବ୍ବକାମସମିଦ୍ଧିନୀ’’ତି।

୧୫୮।

‘‘ଚତ୍ତାରୋ ଭିକ୍ଖୂ ସଙ୍ଘତୋ, ଚତ୍ତାରୋ ପନ ପୁଗ୍ଗଲା;

ଅଟ୍ଠ ଭିକ୍ଖୂ ଭୋଜୟିତ୍ୱା, ମମ ଦକ୍ଖିଣମାଦିସ;

ତଦାହଂ ସୁଖିତା ହେସ୍ସଂ, ସବ୍ବକାମସମିଦ୍ଧିନୀ’’ତି।

୧୫୯।

ସାଧୂତି ସା ପଟିସ୍ସୁତ୍ୱା, ଭୋଜୟିତ୍ୱାଟ୍ଠ ଭିକ୍ଖୱୋ;

ୱତ୍ଥେହଚ୍ଛାଦୟିତ୍ୱାନ, ତସ୍ସା ଦକ୍ଖିଣମାଦିସୀ।

୧୬୦।

ସମନନ୍ତରାନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠେ, ୱିପାକୋ ଉଦପଜ୍ଜଥ;

ଭୋଜନଚ୍ଛାଦନପାନୀୟଂ, ଦକ୍ଖିଣାୟ ଇଦଂ ଫଲଂ।

୧୬୧।

ତତୋ ସୁଦ୍ଧା ସୁଚିୱସନା, କାସିକୁତ୍ତମଧାରିନୀ;

ୱିଚିତ୍ତୱତ୍ଥାଭରଣା, ସପତ୍ତିଂ ଉପସଙ୍କମି।

୧୬୨।

‘‘ଅଭିକ୍କନ୍ତେନ ୱଣ୍ଣେନ, ଯା ତ୍ୱଂ ତିଟ୍ଠସି ଦେୱତେ;

ଓଭାସେନ୍ତୀ ଦିସା ସଦ୍ଧା, ଓସଧୀ ୱିଯ ତାରକା।

୧୬୩।

‘‘କେନ ତେତାଦିସୋ ୱଣ୍ଣୋ, କେନ ତେ ଇଧ ମିଜ୍ଝତି;

ଉପ୍ପଜ୍ଜନ୍ତି ଚ ତେ ଭୋଗା, ଯେ କେଚି ମନସୋ ପିଯା।

୧୬୪।

‘‘ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ଦେୱି ମହାନୁଭାୱେ, ମନୁସ୍ସଭୂତା କିମକାସି ପୁଞ୍ଞଂ;

କେନାସି ଏୱଂ ଜଲିତାନୁଭାୱା, ୱଣ୍ଣୋ ଚ ତେ ସଦ୍ଧଦିସା ପଭାସତୀ’’ତି।

୧୬୫।

‘‘ଅହଂ ମତ୍ତା ତୁୱଂ ତିସ୍ସା, ସପତ୍ତୀ ତେ ପୁରେ ଅହୁଂ;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା।

୧୬୬।

‘‘ତୱ ଦିନ୍ନେନ ଦାନେନ, ମୋଦାମି ଅକୁତୋଭଯା;

ଚୀରଂ ଜୀୱାହି ଭଗିନି, ସହ ସଦ୍ଧେହି ଞାତିଭି;

ଅସୋକଂ ୱିରଜଂ ଠାନଂ, ଆୱାସଂ ୱସୱତ୍ତିନଂ।

୧୬୭।

‘‘ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ୱାନ, ଦାନଂ ଦତ୍ୱାନ ସୋଭନେ;

ୱିନେଯ୍ୟ ମଚ୍ଛେରମଲଂ ସମୂଲଂ, ଅନିନ୍ଦିତା ସଗ୍ଗମୁପେହି ଠାନ’’ନ୍ତି।

ମତ୍ତାପେତିୱତ୍ଥୁ ତତିଯଂ।

୪। ନନ୍ଦାପେତିୱତ୍ଥୁ

୧୬୮।

‘‘କାଳୀ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣରୂପାସି, ଫରୁସା ଭୀରୁଦସ୍ସନା;

ପିଙ୍ଗଲାସି କଳାରାସି, ନ ତଂ ମଞ୍ଞାମି ମାନୁସି’’ନ୍ତି।

୧୬୯।

‘‘ଅହଂ ନନ୍ଦା ନନ୍ଦିସେନ, ଭରିଯା ତେ ପୁରେ ଅହୁଂ;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା’’ତି।

୧୭୦।

‘‘କିଂ ନୁ କାଯେନ ୱାଚାଯ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କିସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା’’ତି।

୧୭୧।

‘‘ଚଣ୍ଡୀ ଚ ଫରୁସା ଚାସିଂ [ଚଣ୍ଡୀ ଫରୁସୱାଚା ଚ (ସୀ।)], ତଯି ଚାପି ଅଗାରୱା;

ତାହଂ ଦୁରୁତ୍ତଂ ୱତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା’’ତି।

୧୭୨।

‘‘ହନ୍ଦୁତ୍ତରୀଯଂ ଦଦାମି ତେ, ଇମଂ [ଇଦଂ (ସୀ। ଅଟ୍ଠ।)] ଦୁସ୍ସଂ ନିୱାସଯ;

ଇମଂ ଦୁସ୍ସଂ ନିୱାସେତ୍ୱା, ଏହି ନେସ୍ସାମି ତଂ ଘରଂ।

୧୭୩।

‘‘ୱତ୍ଥଞ୍ଚ ଅନ୍ନପାନଞ୍ଚ, ଲଚ୍ଛସି ତ୍ୱଂ ଘରଂ ଗତା;

ପୁତ୍ତେ ଚ ତେ ପସ୍ସିସ୍ସସି, ସୁଣିସାଯୋ ଚ ଦକ୍ଖସୀ’’ତି।

୧୭୪।

‘‘ହତ୍ଥେନ ହତ୍ଥେ ତେ ଦିନ୍ନଂ, ନ ମଯ୍ହଂ ଉପକପ୍ପତି;

ଭିକ୍ଖୂ ଚ ସୀଲସମ୍ପନ୍ନେ, ୱୀତରାଗେ ବହୁସ୍ସୁତେ।

୧୭୫।

‘‘ତପ୍ପେହି ଅନ୍ନପାନେନ, ମମ ଦକ୍ଖିଣମାଦିସ;

ତଦାହଂ ସୁଖିତା ହେସ୍ସଂ, ସବ୍ବକାମସମିଦ୍ଧିନୀ’’ତି।

୧୭୬।

ସାଧୂତି ସୋ ପଟିସ୍ସୁତ୍ୱା, ଦାନଂ ୱିପୁଲମାକିରି;

ଅନ୍ନଂ ପାନଂ ଖାଦନୀଯଂ, ୱତ୍ଥସେନାସନାନି ଚ;

ଛତ୍ତଂ ଗନ୍ଧଞ୍ଚ ମାଲଞ୍ଚ, ୱିୱିଧା ଚ ଉପାହନା।

୧୭୭।

ଭିକ୍ଖୂ ଚ ସୀଲସମ୍ପନ୍ନେ, ୱୀତରାଗେ ବହୁସ୍ସୁତେ;

ତପ୍ପେତ୍ୱା ଅନ୍ନପାନେନ, ତସ୍ସା ଦକ୍ଖିଣମାଦିସୀ।

୧୭୮।

ସମନନ୍ତରାନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠେ, ୱିପାକୋ ଉଦପଜ୍ଜଥ;

ଭୋଜନଚ୍ଛାଦନପାନୀଯଂ, ଦକ୍ଖିଣାଯ ଇଦଂ ଫଲଂ।

୧୭୯।

ତତୋ ସୁଦ୍ଧା ସୁଚିୱସନା, କାସିକୁତ୍ତମଧାରିନୀ;

ୱିଚିତ୍ତୱତ୍ଥାଭରଣା, ସାମିକଂ ଉପସଙ୍କମି।

୧୮୦।

''ଅଭିକ୍କନ୍ତେନ ୱଣ୍ଣେନ, ଯା ତ୍ୱଂ ତିଟ୍ଠସି ଦେୱତେ;

ଓଭାସେନ୍ତୀ ଦିସା ସବ୍ବା, ଓସଧୀ ୱିଯ ତାରକା।

୧୮୧।

''କେନ ତେତାଦିସୋ ୱଣ୍ଣୋ, କେନ ତେ ଇଧ ମିଜ୍ଝତି;

ଉପ୍ପଜ୍ଜନ୍ତି ଚ ତେ ଭୋଗା, ଯେ କେଚି ମନସୋ ପିଯା।

୧୮୨।

''ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ଦେୱି ମହାନୁଭାୱେ, ମନୁସ୍ସଭୂତା କିମକାସି ପୁଞ୍ଞଂ;

କେନାସି ଏୱଂ ଜଲିତାନୁଭାୱା, ୱଣ୍ଣୋ ଚ ତେ ସବ୍ବଦିସା ପଭାସତୀ''ତି।

୧୮୩।

''ଅହଂ ନନ୍ଦା ନନ୍ଦିସେନ, ଭରିଯା ତେ ପୁରେ ଅହୁଂ;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା।

୧୮୪।

''ତଞ୍ଚ ଦିନ୍ନେନ ଦାନେନ, ମୋଦାମି ଅକୁତୋଭୟା;

ଚିରଂ ଜୀଵ ଗହପତି, ସହ ସବ୍ବେହି ଞାତିଭି;

ଅସୋକଂ ଵିରଜଂ ଖେମଂ, ଆଵାସଂ ଵସଵତ୍ତିନଂ।

୧୮୫।

''ଇଧ ଧମ୍ମଂ ଚରିତ୍ଵାନ, ଦାନଂ ଦତ୍ଵା ଗହପତି;

ଵିନେଯ୍ୟ ମଚ୍ଛେରମଲଂ ସମୂଲଂ, ଅନିନ୍ଦିତୋ ସଗ୍ଗମୁପେହି ଠାନ''ନ୍ତି।

ନନ୍ଦାପେତିଵତ୍ଥୁ ଚତୁତ୍ଥଂ।

୫। ମଟ୍ଟକୁଣ୍ଡଲୀପେତଵତ୍ଥୁ

୧୮୬।

[ଵି। ଵ। ୧୨୦୭] ''ଅଲଙ୍କତୋ ମଟ୍ଟକୁଣ୍ଡଲୀ, ମାଲଧାରୀ ହରିଚନ୍ଦନୁସ୍ସଦୋ;

ବାହା ପଗ୍ଗୟ୍ହ କନ୍ଦସି, ଵନମଜ୍ଝେ କିଂ ଦୁକ୍ଖିତୋ ତୁଵଂ''ନ୍ତି।

୧୮୭।

''ସୋଵଣ୍ଣମୟୋ ପଭସ୍ସରୋ, ଉପ୍ପନ୍ନୋ ରଥପଞ୍ଜରୋ ମମ;

ତସ୍ସ ଚକ୍କଯୁଗଂ ନ ଵିନ୍ଦାମି, ତେନ ଦୁକ୍ଖେନ ଜହାମି ଜୀଵିତ''ନ୍ତି।

୧୮୮।

''ସୋଵଣ୍ଣମୟଂ ମଣିମୟଂ, ଲୋହିତକମୟଂ [ଲୋହିତଙ୍ଗମୟଂ (ସ୍ୟା।), ଲୋହିତଙ୍କମୟଂ (ସୀ।), ଲୋହମୟଂ (କତ୍ଥଚି)] ଅଥ ରୂପିୟମୟଂ;

ଆଚିକ୍ଖ ମେ ଭଦ୍ଦମାଣଵ, ଚକ୍କଯୁଗଂ ପଟିପାଦୟାମି ତେ''ତି।

୧୮୯।

ସୋ ମାଣଵୋ ତସ୍ସ ପାଵଦି, ''ଚନ୍ଦସୂରିୟା ଉଭୟେତ୍ଥ ଦିସ୍ସରେ;

ସୋଵଣ୍ଣମୟୋ ରଥୋ ମମ, ତେନ ଚକ୍କଯୁଗେନ ସୋଭତୀ''ତି।

୧୯୦।

''ବାଲୋ ଖୋ ତ୍ଵଂ ଅସି ମାଣଵ, ଯୋ ତ୍ଵଂ ପତ୍ଥୟସେ ଅପତ୍ଥିୟଂ;

ମଞ୍ଞାମି ତୁଵଂ ମରିସ୍ସସି, ନ ହି ତ୍ଵଂ ଲଚ୍ଛସି ଚନ୍ଦସୂରିୟେ''ତି।

୧୯୧।

‘‘ଗମନାଗମନମ୍ପି ଦିସ୍ସତି, ଓଣ୍ଡଧାତୁ ଉଭଯନ୍ତ୍ତ ୱୀଥିଯା;

ପେତୋ କାଲକତୋ ନ ଦିସ୍ସତି, କୋ ନିଧ କନ୍ଦତଂ ବାଲ୍ଯତରୋ’’ତି।

୧୯୨।

‘‘ସଚ୍ଚଂ ଖୋ ୱଦେସି ମାଣୱ, ଅହମେୱ କନ୍ଦତଂ ବାଲ୍ଯତରୋ;

ଚନ୍ଦଂ ୱିଯ ଦାରକୋ ରୁଦଂ, ପେତଂ କାଲକତାଭିପତ୍ଥଯି’’ନ୍ତି।

୧୯୩।

‘‘ଆଦିତ୍ତଂ ୱତ ମଂ ସନ୍ତଂ, ଘତସିତ୍ତଂୱ ପାୱକଂ;

ୱାରିନା ୱିଯ ଓସିଞ୍ଚଂ, ସବ୍ବଂ ନିବ୍ବାପଯେ ଦରଂ।

୧୯୪।

‘‘ଅବ୍ବହୀ [ଅବୂଳ୍ହଂ (ସ୍ଯା। କ।)] ୱତ ମେ ସଲ୍ଲଂ, ସୋକଂ ହଦଯନିସ୍ସିତଂ;

ଯୋ ମେ ସୋକପରେତସ୍ସ, ପୁତ୍ତସୋକଂ ଅପାନୁଦି।

୧୯୫।

‘‘ସ୍ୱାହଂ ଅବୂଳ୍ହସଲ୍ଲୋସ୍ମି, ସୀତିଭୂତୋସ୍ମି ନିବ୍ବୁତୋ;

ନ ସୋଚାମି ନ ରୋଦାମି, ତୱ ସୁତ୍ୱାନ ମାଣୱା’’ତି।

୧୯୬।

‘‘ଦେୱତା ନୁସି ଗନ୍ଧବ୍ବୋ, ଅଦୁ ସକ୍କୋ ପୁରିନ୍ଦଦୋ;

କୋ ୱା ତ୍ୱଂ କସ୍ସ ୱା ପୁତ୍ତୋ, କଥଂ ଜାନେମୁ ତଂ ମଯ’’ନ୍ତି।

୧୯୭।

‘‘ଯଞ୍ଚ କନ୍ଦସି ଯଞ୍ଚ ରୋଦସି, ପୁତ୍ତଂ ଆଳାହନେ ସଯଂ ଦହିତ୍ୱା;

ସ୍ୱାହଂ କୁସଲଂ କରିତ୍ୱା କମ୍ମଂ, ତିଦସାନଂ ସହବ୍ୟତଂ ଗତୋ’’ତି।

୧୯୮।

‘‘ଅପ୍ପଂ ୱା ବହୁଂ ୱା ନାଦ୍ଦସାମ, ଦାନଂ ଦଦନ୍ତସ୍ସ ସକେ ଅଗାରେ;

ଉପୋସଥକମ୍ମଂ ୱା ତାଦିସଂ, କେନ କମ୍ମେନ ଗତୋସି ଦେୱଲୋକ’’ନ୍ତି।

୧୯୯।

‘‘ଆବାଧିକୋହଂ ଦୁକ୍ଖିତୋ ଗିଲାନୋ, ଆତୁରରୂପୋମ୍ହି ସକେ ନିୱେସନେ;

ବୁଦ୍ଧଂ ୱିଗତରଜଂ ୱିତିଣ୍ଣକଙ୍ଖଂ, ଅଦକ୍ଖିଂ ସୁଗତଂ ଅନୋମପଞ୍ଞଂ।

୨୦୦।

‘‘ସ୍ୱାହଂ ମୁଦିତମନୋ ପସନ୍ନଚିତ୍ତୋ, ଅଞ୍ଜଲିଂ ଅକରିଂ ତଥାଗତସ୍ସ;

ତାହଂ କୁସଲଂ କରିତ୍ୱାନ କମ୍ମଂ, ତିଦସାନଂ ସହବ୍ୟତଂ ଗତୋ’’ତି।

୨୦୧।

‘‘ଅଚ୍ଛରିୟଂ ୱତ ଅବ୍ଭୁତଂ ୱତ, ଅଞ୍ଜଲିକମ୍ମସ୍ସ ଅୟମୀଦିସୋ ୱିପାକୋ;

ଅହମ୍ପି ମୁଦିତମନୋ ପସନ୍ନଚିତ୍ତୋ, ଅଜ୍ଜେୱ ବୁଦ୍ଧଂ ସରଣଂ ୱଜାମୀ’’ତି।

୨୦୨।

‘‘ଅଜ୍ଜେୱ ବୁଦ୍ଧଂ ସରଣଂ ୱଜାହି, ଧମ୍ମଞ୍ଚ ସଙ୍ଘଞ୍ଚ ପସନ୍ନଚିତ୍ତୋ;

ତଥେୱ ସିକ୍ଖାୟ ପଦାନି ପଞ୍ଚ, ଅଖଣ୍ଡଫୁଲ୍ଲାନି ସମାଦିୟସ୍ସୁ।

୨୦୩।

‘‘ପାଣାତିପାତା ୱିରମସ୍ସୁ ଖିପ୍ପଂ, ଲୋକେ ଅଦିନ୍ନଂ ପରିୱଜ୍ଜୟସ୍ସୁ;

ଅମଜ୍ଜପୋ ମା ଚ ମୁସା ଭଣାହି, ସକେନ ଦାରେନ ଚ ହୋହି ତୁଟ୍ଠୋ’’ତି।

୨୦୪।

‘‘ଅତ୍ଥକାମୋସି ମେ ୟକ୍ଖ, ହିତକାମୋସି ଦେୱତେ;

କରୋମି ତୁୟ୍ହଂ ୱଚନଂ, ତ୍ୱଂସି ଆଚରିୟୋ ମମାତି।

୨୦୫।

‘‘ଉପେମି ସରଣଂ ବୁଦ୍ଧଂ, ଧମ୍ମଞ୍ଚାପି ଅନୁତ୍ତରଂ;

ସଙ୍ଘଞ୍ଚ ନରଦେୱସ୍ସ, ଗଚ୍ଛାମି ସରଣଂ ଅହଂ।

୨୦୬।

‘‘ପାଣାତିପାତା ୱିରମାମି ଖିପ୍ପଂ, ଲୋକେ ଅଦିନ୍ନଂ ପରିୱଜ୍ଜୟାମି;

ଅମଜ୍ଜପୋ ନୋ ଚ ମୁସା ଭଣାମି; ସକେନ ଦାରେନ ଚ ହୋମି ତୁଟ୍ଠୋ’’ତି।

ମଟ୍ଠକୁଣ୍ଡଲୀପେତୱତ୍ଥୁ ପଞ୍ଚମଂ।

୬। କଣ୍ହପେତୱତ୍ଥୁ

୨୦୭।

‘‘ଉଟ୍ଠେହି କଣ୍ହ କିଂ ସେସି, କୋ ଅତ୍ଥୋ ସୁପନେନ ତେ;

ଯୋ ଚ ତୁଯ୍ହଂ ସକୋ ଭାତା, ହଦଯଂ ଚକ୍ଖୁ ଚ [ଚକ୍ଖୁଂୱ (ଅଟ୍ଠ।)] ଦକ୍ଖିଣଂ;

ତସ୍ସ ୱାତା ବଲୀଯନ୍ତି, ସସଂ ଜପ୍ପତି [ଘଟୋ ଜପ୍ପତି (କ।)] କେସୱା’’ତି।

୨୦୮।

‘‘ତସ୍ସ ତଂ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ରୋହିଣେଯ୍ୟସ୍ସ କେସୱୋ;

ତରମାନରୂପୋ ୱୁଟ୍ଠାସି, ଭାତୁସୋକେନ ଅଟ୍ଟିତୋ।

୨୦୯।

‘‘କିଂ ନୁ ଉମ୍ମତ୍ତରୂପୋୱ, କେୱଲଂ ଦ୍ୱାରକଂ ଇମଂ;

ସସୋ ସସୋତି ଲପସି, କୀଦିସଂ ସସମିଚ୍ଛସି।

୨୧୦।

‘‘ସୋୱଣ୍ଣମଯଂ ମଣିମଯଂ, ଲୋହମଯଂ ଅଥ ରୂପିଯମଯଂ;

ସଙ୍ଖସିଲାପୱାଳମଯଂ, କାରଯିସ୍ସାମି ତେ ସସଂ।

୨୧୧।

‘‘ସନ୍ତି ଅଞ୍ଞେପି ସସକା, ଅରଞ୍ଞୱନଗୋଚରା;

ତେପି ତେ ଆନଯିସ୍ସାମି, କୀଦିସଂ ସସମିଚ୍ଛସୀ’’ତି।

୨୧୨।

‘‘ନାହମେତେ ସସେ ଇଚ୍ଛେ, ଯେ ସସା ପଥୱିସ୍ସିତା;

ଚନ୍ଦତୋ ସସମିଚ୍ଛାମି, ତଂ ମେ ଓହର କେସୱା’’ତି।

୨୧୩।

‘‘ସୋ ନୂନ ମଧୁରଂ ଞାତି, ଜୀୱିତଂ ୱିଜହିସ୍ସସି;

ଅପତ୍ଥିଯଂ ପତ୍ଥଯସି, ଚନ୍ଦତୋ ସସମିଚ୍ଛସୀ’’ତି।

୨୧୪।

‘‘ଏୱଂ ଚେ କଣ୍ହ ଜାନାସି, ଯଥଞ୍ଞମନୁସାସସି;

କସ୍ମା ପୁରେ ମତଂ ପୁତ୍ତଂ, ଅଜ୍ଜାପି ମନୁସୋଚସି।

୨୧୫।

‘‘ନ ଯଂ ଲବ୍ଭା ମନୁସ୍ସେନ, ଅମନୁସ୍ସେନ ୱା ପନ;

ଜାତୋ ମେ ମା ମରି ପୁତ୍ତୋ, କୁତୋ ଲବ୍ଭା ଅଲବ୍ଭିଯଂ।

୨୧୬।

‘‘ନ ମନ୍ତା ମୂଲଭେସଜ୍ଜା, ଓସଧେହି ଧନେନ ୱା;

ସକ୍କା ଆନଯିତୁଂ କଣ୍ହ, ଯଂ ପେତମନୁସୋଚସି।

୨୧୭।

‘‘ମହଦ୍ଧନା ମହାଭୋଗା, ରଟ୍ଠୱନ୍ତୋପି ଖତ୍ତିଯା;

ପହୂତଧନଧଞ୍ଞାସେ, ତେପି ନୋ [ନତ୍ଥେତ୍ଥପାଠଭେଦୋ] ଅଜରାମରା।

୨୧୮।

‘‘ଖତ୍ତିଯା ବ୍ରାହ୍ମଣା ୱେସ୍ସା, ସୁଦ୍ଦା ଚଣ୍ଡାଲପୁକ୍କୁସା;

ଏତେ ଚଞ୍ଞେ ଚ ଜାତିଯା, ତେପି ନୋ ଅଜରାମରା।

୨୧୯।

‘‘ଯେ ମନ୍ତଂ ପରିୱତ୍ତେନ୍ତି, ଛଳଙ୍ଗଂ ବ୍ରହ୍ମଚିନ୍ତିତଂ;

ଏତେ ଚଞ୍ଞେ ଚ ୱିଜ୍ଜାଯ, ତେପି ନୋ ଅଜରାମରା।

୨୨୦।

‘‘ଇସଯୋ ୱାପି [ଇସଯୋ ଚାପି (ୱିମାନୱତ୍ଥୁ ୯୯)] ଯେ ସନ୍ତା, ସଞ୍ଞତତ୍ତା ତପସ୍ସିନୋ;

ସରୀରଂ ତେପି କାଲେନ, ୱିଜହନ୍ତି ତପସ୍ସିନୋ।

୨୨୧।

‘‘ଭାୱିତତ୍ତା ଅରହନ୍ତୋ, କତକିଚ୍ଚା ଅନାସୱା;

ନିକ୍ଖିପନ୍ତି ଇମଂ ଦେହଂ, ପୁଞ୍ଞପାପପରିକ୍ଖଯା’’ତି।

୨୨୨।

‘‘ଆଦିତ୍ତଂ ୱତ ମଂ ସନ୍ତଂ, ଘତସିତ୍ତଂୱ ପାୱକଂ;

ୱାରିନା ୱିଯ ଓସିଞ୍ଚଂ, ସବ୍ବଂ ନିବ୍ବାପଯେ ଦରଂ।

୨୨୩।

‘‘ଅବ୍ବହୀ ୱତ ମେ ସଲ୍ଲଂ, ସୋକଂ ହଦଯନିସ୍ସିତଂ;

ଯୋ ମେ ସୋକପରେତସ୍ସ, ପୁତ୍ତସୋକଂ ଅପାନୁଦି।

୨୨୪।

‘‘ସ୍ୱାହଂ ଅବ୍ବୂଳ୍ହସଲ୍ଲୋସ୍ମି, ସୀତିଭୂତୋସ୍ମି ନିବ୍ବୁତୋ;

ନ ସୋଚାମି ନ ରୋଦାମି, ତୱ ସୁତ୍ୱାନ ଭାତିକ’’ [ଭାସିତଂ (ସ୍ୟା।)]।

୨୨୫।

ଏୱଂ କରୋନ୍ତି ସପ୍ପଞ୍ଞା, ଯେ ହୋନ୍ତି ଅନୁକମ୍ପକା;

ନିୱତ୍ତଯନ୍ତି ସୋକମ୍ହା, ଘଟୋ ଜେଟ୍ଠଂୱ ଭାତରଂ।

୨୨୬।

ଯସ୍ସ ଏତାଦିସା ହୋନ୍ତି, ଅମଚ୍ଚା ପରିଚାରକା;

ସୁଭାସିତେନ ଅନ୍ୱେନ୍ତି, ଘଟୋ ଜେଟ୍ଠଂୱ ଭାତରନ୍ତି।

କଣ୍ହପେତୱତ୍ଥୁ ଛଟ୍ଠଂ।

୭। ଧନପାଲସେଟ୍ଠିପେତୱତ୍ଥୁ

୨୨୭।

‘‘ନଗ୍ଗୋ ଦୁବ୍ବଣ୍ଣରୂପୋସି, କିସୋ ଧମନିସନ୍ଥତୋ;

ଉପ୍ଫାସୁଳିକୋ କିସିକୋ, କୋ ନୁ ତ୍ୱମସି ମାରିସ’’।

୨୨୮।

‘‘ଅହଂ ଭଦନ୍ତେ ପେତୋମ୍ହି, ଦୁଗ୍ଗତୋ ଯମଲୋକିକୋ;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତୋ’’।

୨୨୯।

‘‘କିଂ ନୁ କାଯେନ ୱାଚାଯ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କିସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତୋ’’।

୨୩୦।

‘‘ନଗରଂ ଅତ୍ଥି ପଣ୍ଣାନଂ [ଦସନ୍ନାନଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)], ଏରକଚ୍ଛନ୍ତି ୱିସ୍ସୁତଂ;

ତତ୍ଥ ସେଟ୍ଠି ପୁରେ ଆସିଂ, ଧନପାଲୋତି ମଂ ୱିଦୂ।

୨୩୧।

‘‘ଅସୀତି ସକଟୱାହାନଂ, ହିରଞ୍ଞସ୍ସ ଅହୋସି ମେ;

ପହୂତଂ ମେ ଜାତରୂପଂ, ମୁତ୍ତା ୱେଳୁରିଯା ବହୂ।

୨୩୨।

‘‘ତାୱ ମହଦ୍ଧନସ୍ସାପି, ନ ମେ ଦାତୁଂ ପିଯଂ ଅହୁ;

ପିଦହିତ୍ୱା ଦ୍ୱାରଂ ଭୁଞ୍ଜିଂ [ଭୁଞ୍ଜାମି (ସୀ। ସ୍ୟା।)], ମା ମଂ ଯାଚନକାଦ୍ଦସୁଂ।

୨୩୩।

‘‘ଅସ୍ସଦ୍ଧୋ ମଚ୍ଛରୀ ଚାସିଂ, କଦରିଯୋ ପରିଭାସକୋ;

ଦଦନ୍ତାନଂ କରୋନ୍ତାନଂ, ୱାରଯିସ୍ସଂ ବହୁ ଜନେ [ବହୁଜ୍ଜନଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)]।

୨୩୪।

‘‘ୱିପାକୋ ନତ୍ଥି ଦାନସ୍ସ, ସଂଯମସ୍ସ କୁତୋ ଫଲଂ;

ପୋକ୍ଖରଞ୍ଞୋଦପାନାନି, ଆରାମାନି ଚ ରୋପିତେ;

ପପାଯୋ ଚ ୱିନାସେସିଂ, ଦୁଗ୍ଗେ ସଙ୍କମନାନି ଚ।

୨୩୫।

‘‘ସ୍ୱାହଂ ଅକତକଲ୍ୟାଣୋ, କତପାପୋ ତତୋ ଚୁତୋ;

ଉପପନ୍ନୋ ପେତ୍ତିୱିସଯଂ, ଖୁପ୍ପିପାସସମପ୍ପିତୋ।

୨୩୬।

‘‘ପଞ୍ଚପଣ୍ଣାସଓସ୍ସାନି, ଯତୋ କାଲଙ୍କତୋ ଅହଂ;

ନାଭିଜାନାମି ଭୁତ୍ତଂ ୱା, ପୀତଂ ୱା ପନ ପାନିଯଂ।

୨୩୭।

‘‘ଯୋ ସଂଯମୋ ସୋ ୱିନାସୋ,ଯୋ ୱିନାସୋ ସୋ ସଂଯମୋ;

ପେତା ହି କିର ଜାନନ୍ତି, ଯୋ ସଂଯମୋ ସୋ ୱିନାସୋ।

୨୩୮।

‘‘ଅହଂ ପୁରେ ସଂଯମିସ୍ସଂ, ନାଦାସିଂ ବହୁକେ ଧନେ;

ସନ୍ତେସୁ ଦେଯ୍ୟଧମ୍ମେସୁ, ଦୀପଂ ନାକାସିମତ୍ତନୋ;

ସ୍ୱାହଂ ପଚ୍ଛାନୁତପ୍ପାମି, ଅତ୍ତକମ୍ମଫଲୂପଗୋ।

୨୩୯।

[ପୋ। ୱ। ୬୯] ‘‘ଉଦ୍ଧଂ ଚତୂହି ମାସେହି, କାଲଂକିରିଯା ଭୱିସ୍ସତି;

ଏକନ୍ତକଟୁକଂ ଘୋରଂ, ନିରଯଂ ପପତିସ୍ସହଂ।

୨୪୦।

[ପୋ। ୱ। ୭୦] ‘‘ଚତୁକ୍କଣ୍ଣଂ ଚତୁଦ୍ୱାରଂ, ୱିଭତ୍ତଂ ଭାଗସୋ ମିତଂ;

ଅଯୋପାକାରପରିଯନ୍ତଂ, ଅଯସା ପଟିକୁଜ୍ଜିତଂ।

୨୪୧।

[ପୋ। ୱ। ୭୧] ‘‘ତସ୍ସ ଅଯୋମଯା ଭୂମି, ଜଲିତା ତେଜସା ଯୁତା;

ସମନ୍ତା ଯୋଜନସତଂ, ଫରିତ୍ୱା ତିଟ୍ଠତି ସବ୍ବଦା।

୨୪୨।

[ପୋ। ୱ। ୭୨] ‘‘ତତ୍ଥାହଂ ଦୀଘମଦ୍ଧାନଂ, ଦୁକ୍ଖଂ ୱେଦିସ୍ସ ୱେଦନଂ;

ଫଲଂ ପାପସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ, ତସ୍ମା ସୋଚାମହଂ ଭୁସଂ।

୨୪୩।

‘‘ତଂ ୱୋ ୱଦାମି ଭଦ୍ଦଂ ୱୋ, ଯାୱନ୍ତେତ୍ଥ ସମାଗତା;

ମାକତ୍ଥ ପାପକଂ କମ୍ମଂ, ଆୱି ୱା ଯଦି ୱା ରହୋ।

୨୪୪।

‘‘ସଚେ ତଂ ପାପକଂ କମ୍ମଂ, କରିସ୍ସଥ କରୋଥ ୱା;

ନ ୱୋ ଦୁକ୍ଖା ପମୁତ୍ୟତ୍ଥି [ପମୁତ୍ତତ୍ଥି (ସବ୍ବତ୍ଥ) ଉଦା। ୪୪ ପସ୍ସିତବ୍ବଂ], ଉପ୍ପଚ୍ଚାପି [ଉପେଚ୍ଚାପି (ସ୍ୟା। କ।)] ପଲାଯତଂ।

୨୪୫।

‘‘ମତ୍ତେଯ୍ୟା ହୋଥ ପେତ୍ତେଯ୍ୟା, କୁଲେ ଜେଟ୍ଠାପଚାଯିକା;

ସାମଞ୍ଞା ହୋଥ ବ୍ରହ୍ମଞ୍ଞା, ଏୱଂ ସଗ୍ଗଂ ଗମିସ୍ସଥା’’ତି।

ଧନପାଲସେଟ୍ଠିପେତୱତ୍ଥୁ ସତ୍ତମଂ।

୮। ଚୂଳସେଟ୍ଠିପେତୱତ୍ଥୁ

୨୪୬।

‘‘ନଗ୍ଗୋ କିସୋ ପବ୍ବଜିତୋସି ଭନ୍ତେ, ରତ୍ତିଂ କୁହିଂ ଗଚ୍ଛସି କିସ୍ସ ହେତୁ;

ଆଚିକ୍ଖ ମେ ତଂ ଅପି ସକ୍କୁଣେମୁ, ସବ୍ବେନ ୱିତ୍ତଂ ପଟିପାଦଯେ ତୁୱ’’ନ୍ତି।

୨୪୭।

‘‘ବାରାଣସୀ ନଗରଂ ଦୂରଘୁଟ୍ଠଂ, ତତ୍ଥାହଂ ଗହପତି ଅଡ୍ଢକୋ ଅହୁ ଦୀନୋ;

ଅଦାତା ଗେଧିତମନୋ ଆମିସସ୍ମିଂ, ଦୁସ୍ସୀଲ୍ୟେନ ଯମୱିସଯମ୍ହି ପତ୍ତୋ।

୨୪୮।

‘‘ସୋ ସୂଚିକାଯ କିଲମିତୋ ତେହି,

ତେନେୱ ଞାତୀସୁ ଯାମି ଆମିସକିଞ୍ଚିକ୍ଖହେତୁ;

ଅଦାନସୀଲା ନ ଚ ସଦ୍ଦହନ୍ତି,

ଦାନଫଲଂ ହୋତି ପରମ୍ହି ଲୋକେ।

୨୪୯।

‘‘ଧୀତା ଚ ମଯ୍ହଂ ଲପତେ ଅଭିକ୍ଖଣଂ, ‘ଦସ୍ସାମି ଦାନଂ ପିତୂନଂ ପିତାମହାନଂ’;

ତମୁପକ୍ଖଟଂ ପରିୱିସଯନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣା [ବ୍ରାହ୍ମଣେ (ସୀ।)], ‘ଯାମି ଅହଂ ଅନ୍ଧକୱିନ୍ଦଂ ଭୋତ୍ତୁ’’’ନ୍ତି।

୨୫୦।

ତମଓ୍ୱୋଚ ରାଜା ‘‘ଅନୁଭୱିଯାନ ତମ୍ପି,

ଏଯ୍ୟାସି ଖିପ୍ପଂ ଅହମପି କସ୍ସଂ ପୂଜଂ;

ଆଚିକ୍ଖ ମେ ତଂ ଯଦି ଅତ୍ଥି ହେତୁ,

ସଦ୍ଧାଯିତଂ ହେତୁୱଚୋ ସୁଣୋମା’’ତି।

୨୫୧।

‘ତଥା’ତି ୱତ୍ୱା ଅଗମାସି ତତ୍ଥ, ଭୁଞ୍ଜିଂସୁ ଭତ୍ତଂ ନ ଚ ଦକ୍ଖିଣାରହା;

ପଚ୍ଚାଗମି ରାଜଗହଂ ପୁନାପରଂ, ପାତୁରହୋସି ପୁରତୋ ଜନାଧିପସ୍ସ।

୨୫୨।

ଦିସ୍ୱାନ ପେତଂ ପୁନଦେୱ ଆଗତଂ, ରାଜା ଅୱୋଚ ‘‘ଅହମପି କିଂ ଦଦାମି;

ଆଚିକ୍ଖ ମେ ତଂ ଯଦି ଅତ୍ଥି ହେତୁ, ଯେନ ତୁୱଂ ଚିରତରଂ ପୀଣିତୋ ସିଯା’’ତି।

୨୫୩।

‘‘ବୁଦ୍ଧଞ୍ଚ ସଙ୍ଘଂ ପରିୱିସିଯାନ ରାଜ, ଅନ୍ନେନ ପାନେନ ଚ ଚୀୱରେନ;

ତଂ ଦକ୍ଖିଣଂ ଆଦିସ ମେ ହିତାଯ, ଏୱଂ ଅହଂ ଚିରତରଂ ପୀଣିତୋ ସିଯା’’ତି।

୨୫୪।

ତତୋ ଚ ରାଜା ନିପତିତ୍ୱା ତାୱଦେ [ତାୱଦେୱ (ସ୍ୟା।), ତଦେୱ (କ।)], ଦାନଂ ସହତ୍ଥା ଅତୁଲଂ ଦଦିତ୍ୱା [ଅତୁଲଞ୍ଚ ଦତ୍ୱା (ସ୍ୟା। କ।)] ସଙ୍ଘେ;

ଆରୋଚେସି ପକତଂ [ଆରୋଚଯୀ ପକତିଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ତଥାଗତସ୍ସ, ତସ୍ସ ଚ ପେତସ୍ସ ଦକ୍ଖିଣଂ ଆଦିସିତ୍ଥ।

୨୫୫।

ସୋ ପୂଜିତୋ ଅତିୱିଯ ସୋଭମାନୋ, ପାତୁରହୋସି ପୁରତୋ ଜନାଧିପସ୍ସ;

‘‘ଯକ୍ଖୋହମସ୍ମି ପରମିଦ୍ଧିପତ୍ତୋ, ନ ମଯ୍ହମତ୍ଥି ସମା ସଦିସା [ମଯ୍ହମିଦ୍ଧିସମସଦିସା (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ମାନୁସା।

୨୫୬।

‘‘ପସ୍ସାନୁଭାୱଂ ଅପରିମିତଂ ମମଯିଦଂ, ତଯାନୁଦିଟ୍ଠଂ ଅତୁଲଂ ଦତ୍ୱା ସଙ୍ଘେ;

ସନ୍ତପ୍ପିତୋ ସତତଂ ସଦା ବହୂହି, ଯାମି ଅହଂ ସୁଖିତୋ ମନୁସ୍ସଦେୱା’’ତି।

ଚୂଳଅସେଟ୍ଠିପେତୱତ୍ଥୁ ଅଟ୍ଠମଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

ଭାଣୱାରଂ ପଠମଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୯। ଅଙ୍କୁରପେତୱତ୍ଥୁ

୨୫୭।

‘‘ଯସ୍ସ ଅତ୍ଥାଯ ଗଚ୍ଛାମ, କମ୍ବୋଜଂ ଧନହାରକା;

ଅଯଂ କାମଦଦୋ ଯକ୍ଖୋ, ଇମଂ ଯକ୍ଖଂ ନଯାମସେ।

୨୫୮।

‘‘ଇମଂ ଯକ୍ଖଂ ଗହେତ୍ୱାନ, ସାଧୁକେନ ପସଯ୍ହ ୱା;

ଯାନଂ ଆରୋପଯିତ୍ୱାନ, ଖିପ୍ପଂ ଗଚ୍ଛାମ ଦ୍ୱାରକ’’ନ୍ତି।

୨୫୯।

[ଜା। ୧।୧୦।୧୫୧; ୧।୧୪।୧୯୬; ୨।୧୮।୧୫୩; ୨।୨୨।୧୦] ‘‘ଯସ୍ସ ରୁକ୍ଖସ୍ସ ଛାଯାଯ, ନିସୀଦେଯ୍ୟ ସଯେଯ୍ୟ ୱା;

ନ ତସ୍ସ ସାଖଂ ଭଞ୍ଜେଯ୍ୟ, ମିତ୍ତଦୁବ୍ଭୋ ହି ପାପକୋ’’ତି।

୨୬୦।

‘‘ଯସ୍ସ ରୁକ୍ଖସ୍ସ ଛାଯାଯ, ନିସୀଦେଯ୍ୟ ସଯେଯ୍ୟ ୱା;

ଖନ୍ଧମ୍ପି ତସ୍ସ ଛିନ୍ଦେଯ୍ୟ, ଅତ୍ଥୋ ଚେ ତାଦିସୋ ସିଯା’’ତି।

୨୬୧।

‘‘ଯସ୍ସ ରୁକ୍ଖସ୍ସ ଛାଯାଯ, ନିସୀଦେଯ୍ୟ ସଯେଯ୍ୟ ୱା;

ନ ତସ୍ସ ପତ୍ତଂ ଭିନ୍ଦେଯ୍ୟ [ହିଂସେଯ୍ୟ (କ।)], ମିତ୍ତଦୁବ୍ଭୋ ହି ପାପକୋ’’ତି।

୨୬୨।

‘‘ଯସ୍ସ ରୁକ୍ଖସ୍ସ ଛାଯାଯ, ନିସୀଦେଯ୍ୟ ସଯେଯ୍ୟ ୱା;

ସମୂଲମ୍ପି ତଂ ଅବ୍ବୁହେ [ଉବ୍ବହେ (?)], ଅତ୍ଥୋ ଚେ ତାଦିସୋ ସିଯା’’ତି।

୨୬୩।

‘‘ଯସ୍ସେକରତ୍ତିମ୍ପି ଘରେ ୱସେଯ୍ୟ, ଯତ୍ଥନ୍ନପାନଂ ପୁରିସୋ ଲଭେଥ;

ନ ତସ୍ସ ପାପଂ ମନସାପି ଚିନ୍ତଯେ, କତଞ୍ଞୁତା ସପ୍ପୁରିସେହି ୱଣ୍ଣିତା।

୨୬୪।

‘‘ଯସ୍ସେକରତ୍ତିମ୍ପି ଘରେ ୱସେୟ୍ୟ, ଅନ୍ନେନ ପାନେନ ଉପଟ୍ଠିତୋ ସିୟା;

ନ ତସ୍ସ ପାପଂ ମନସାପି ଚିନ୍ତୟେ, ଅଦୁବ୍ଭପାଣୀ ଦହତେ ମିତ୍ତଦୁବ୍ଭିଂ।

୨୬୫।

‘‘ଯୋ ପୁବ୍ବେ କତକଲ୍ଲାଣୋ, ପଚ୍ଛା ପାପେନ ହିଂସତି;

ଅଲ୍ଲପାଣିହତୋ [ଅଦୁବ୍ଭିପାଣୀହତୋ (କ)] ପୋସୋ, ନ ସୋ ଭଦ୍ରାନି ପସ୍ସତୀ’’ତି।

୨୬୬।

‘‘ନାହଂ ଦେୱେନ ୱା ମନୁସ୍ସେନ ୱା, ଇସ୍ସରିୟେନ ୱାହଂ ସୁପ୍ପସୟ୍ହୋ;

ଯକ୍ଖୋହମସ୍ମି ପରମିଦ୍ଧିପତ୍ତୋ, ଦୂରଙ୍ଗମୋ ୱଣ୍ଣବଲୂପପନ୍ନୋ’’ତି।

୨୬୭।

‘‘ପାଣି ତେ ସବ୍ବସୋ ୱଣ୍ଣୋ, ପଞ୍ଚଧାରୋ ମଧୁସ୍ସୱୋ;

ନାନାରସା ପଗ୍ଘରନ୍ତି, ମଞ୍ଞେହଂ ତଂ ପୁରିନ୍ଦଦ’’ନ୍ତି।

୨୬୮।

‘‘ନାମ୍ହି ଦେୱୋ ନ ଗନ୍ଧବ୍ବୋ, ନାପି ସକ୍କୋ ପୁରିନ୍ଦଦୋ;

ପେତଂ ମଂ ଅଙ୍କୁର ଜାନାହି, ରୋରୁୱମ୍ହା [ହେରୁୱମ୍ହା (ସୀ।)] ଇଧାଗତ’’ନ୍ତି।

୨୬୯।

‘‘କିଂସୀଲୋ କିଂସମାଚାରୋ, ରୋରୁୱସ୍ମିଂ ପୁରେ ତୁୱଂ;

କେନ ତେ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟେନ, ପୁଞ୍ଞଂ ପାଣିମ୍ହି ଇଜ୍ଝତୀ’’ତି।

୨୭୦।

‘‘ତୁନ୍ନୱାୟୋ ପୁରେ ଆସିଂ, ରୋରୁୱସ୍ମିଂ ତଦା ଅହଂ;

ସୁକିଚ୍ଛୱୁତ୍ତି କପଣୋ, ନ ମେ ୱିଜ୍ଜତି ଦାତୱେ।

୨୭୧।

‘‘ନିୱେସନଞ୍ଚ [ଆୱେସନଞ୍ଚ (ସୀ।)] ମେ ଆସି, ଅସୟ୍ହସ୍ସ ଉପନ୍ତିକେ;

ସଦ୍ଧସ୍ସ ଦାନପତିନୋ, କତପୁଞ୍ଞସ୍ସ ଲଜ୍ଜିନୋ।

୨୭୨।

‘‘ତତ୍ଥ ଯାଚନକା ଯନ୍ତି, ନାନାଗୋତ୍ତା ୱନିବ୍ବକା;

ତେ ଚ ମଂ ତତ୍ଥ ପୁଚ୍ଛନ୍ତି, ଅସୟ୍ହସ୍ସ ନିୱେସନଂ।

୨୭୩।

‘‘କତ୍ଥ ଗଚ୍ଛାମ ଭଦ୍ଦଂ ୱୋ, କତ୍ଥ ଦାନଂ ପଦୀଯତି;

ତେସାହଂ ପୁଟ୍ଠୋ ଅକ୍ଖାମି, ଅସୟ୍ହସ୍ସ ନିୱେସନଂ।

୨୭୪।

‘‘ପଗ୍ଗୟ୍ହ ଦକ୍ଖିଣଂ ବାହୁଂ, ଏତ୍ଥ ଗଚ୍ଛଥ ଭଦ୍ଦଂ ୱୋ;

ଏତ୍ଥ ଦାନଂ ପଦୀଯତି, ଅସୟ୍ହସ୍ସ ନିୱେସନେ।

୨୭୫।

‘‘ତେନ ପାଣି କାମଦଦୋ, ତେନ ପାଣି ମଧୁସ୍ସୱୋ;

ତେନ ମେ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯେନ, ପୁଞ୍ଞଂ ପାଣିମ୍ହି ଇଜ୍ଝତୀ’’ତି।

୨୭୬।

‘‘ନ କିର ତ୍ୱଂ ଅଦା ଦାନଂ, ସକପାଣୀହି କସ୍ସଚି;

ପରସ୍ସ ଦାନଂ ଅନୁମୋଦମାନୋ, ପାଣିଂ ପଗ୍ଗୟ୍ହ ପାୱଦି।

୨୭୭।

‘‘ତେନ ପାଣି କାମଦଦୋ, ତେନ ପାଣି ମଧୁସ୍ସୱୋ;

ତେନ ତେ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯେନ, ପୁଞ୍ଞଂ ପାଣିମ୍ହି ଇଜ୍ଝତି।

୨୭୮।

‘‘ଯୋ ସୋ ଦାନମଦା ଭନ୍ତେ, ପସନ୍ନୋ ସକପାଣିଭି;

ସୋ ହିତ୍ୱା ମାନୁସଂ ଦେହଂ, କିଂ ନୁ ସୋ ଦିସତଂ ଗତୋ’’ତି।

୨୭୯।

‘‘ନାହଂ ପଜାନାମି ଅସୟ୍ହସାହିନୋ, ଅଙ୍ଗୀରସସ୍ସ ଗତିଂ ଆଗତିଂ ୱା;

ସୁତଞ୍ଚ ମେ ୱେସ୍ସୱଣସ୍ସ ସନ୍ତିକେ, ସକ୍କସ୍ସ ସହବ୍ଯତଂ ଗତୋ ଅସୟ୍ହୋ’’ତି।

୨୮୦।

‘‘ଅଲମେୱ କାତୁଂ କଲ୍ଯାଣଂ, ଦାନଂ ଦାତୁଂ ଯଥାରହଂ;

ପାଣିଂ କାମଦଦଂ ଦିସ୍ୱା, କୋ ପୁଞ୍ଞଂ ନ କରିସ୍ସତି।

୨୮୧।

‘‘ସୋ ହି ନୂନ ଇତୋ ଗନ୍ତ୍ୱା, ଅନୁପ୍ପତ୍ୱାନ ଦ୍ୱାରକଂ;

ଦାନଂ ପଟ୍ଠପଯିସ୍ସାମି, ଯଂ ମମସ୍ସ ସୁଖାୱହଂ।

୨୮୨।

‘‘ଦସ୍ସାମନ୍ନଞ୍ଚ ପାନଞ୍ଚ, ୱତ୍ଥସେନାସନାନି ଚ;

ପପଞ୍ଚ ଉଦପାନଞ୍ଚ, ଦୁଗ୍ଗେ ସଙ୍କମନାନି ଚା’’ତି।

୨୮୩।

‘‘କେନ ତେ ଅଙ୍ଗୁଲୀ କୁଣା [କୁଣ୍ଡା (ସୀ। ସ୍ଯା।)], ମୁଖଞ୍ଚ କୁଣଲୀକତଂ [କୁଣ୍ଡଲୀକତଂ (ସୀ। ସ୍ଯା। କ।)];

ଅକ୍ଖୀନି ଚ ପଗ୍ଘରନ୍ତି, କିଂ ପାପଂ ପକତଂ ତଯା’’ତି।

୨୮୪।

‘‘ଅଙ୍ଗୀରସସ୍ସ ଗହପତିନୋ, ସଦ୍ଧସ୍ସ ଘରମେସିନୋ;

ତସ୍ସାହଂ ଦାନୱିସ୍ସଗ୍ଗେ, ଦାନେ ଅଧିକତୋ ଅହୁଂ।

୨୮୫।

‘‘ତତ୍ଥ ଯାଚନକେ ଦିସ୍ୱା, ଆଗତେ ଭୋଜନତ୍ଥିକେ;

ଏକମନ୍ତଂ ଅପକ୍କମ୍ମ, ଅକାସିଂ କୁଣଲିଂ ମୁଖଂ।

୨୮୬।

‘‘ତେନ ମେ ଅଙ୍ଗୁଲୀ କୁଣା, ମୁଖଞ୍ଚ କୁଣଲୀକତଂ;

ଅକ୍ଖୀନି ମେ ପଗ୍ଘରନ୍ତି, ତଂ ପାପଂ ପକତଂ ମଯା’’ତି।

୨୮୭।

‘‘ଧମ୍ମେନ ତେ କାପୁରିସ, ମୁଖଞ୍ଚ କୁଣଲୀକତଂ;

ଅକ୍ଖୀନି ଚ ପଗ୍ଘରନ୍ତି, ଯଂ ତଂ ପରସ୍ସ ଦାନସ୍ସ;

ଅକାସି କୁଣଲିଂ ମୁଖଂ।

୨୮୮।

‘‘କଥଂ ହି ଦାନଂ ଦଦମାନୋ, କରେୟ୍ୟ ପରପତ୍ତିଯଂ;

ଅନ୍ନଂ ପାନଂ ଖାଦନୀଯଂ, ୱତ୍ଥସେନାସନାନି ଚ।

୨୮୯।

‘‘ସୋ ହି ନୂନ ଇତୋ ଗନ୍ତ୍ୱା, ଅନୁପ୍ପତ୍ୱାନ ଦ୍ୱାରକଂ;

ଦାନଂ ପଟ୍ଠପଯିସ୍ସାମି, ଯଂ ମମସ୍ସ ସୁଖାୱହଂ।

୨୯୦।

‘‘ଦସ୍ସାମନ୍ନଞ୍ଚ ପାନଞ୍ଚ, ୱତ୍ଥସେନାସନାନି ଚ;

ପପଞ୍ଚ ଉଦପାନଞ୍ଚ, ଦୁଗ୍ଗେ ସଙ୍କମନାନି ଚା’’ତି।

୨୯୧।

ତତୋ ହି ସୋ ନିୱତ୍ତିତ୍ୱା, ଅନୁପ୍ପତ୍ୱାନ ଦ୍ୱାରକଂ;

ଦାନଂ ପଟ୍ଠପଯି ଅଙ୍କୁରୋ, ଯଂତୁମସ୍ସ [ଯଂ ତଂ ଅସ୍ସ (ସ୍ୟା।), ଯନ୍ତମସ୍ସ (କ।)] ସୁଖାୱହଂ।

୨୯୨।

ଅଦା ଅନ୍ନଞ୍ଚ ପାନଞ୍ଚ, ୱତ୍ଥସେନାସନାନି ଚ;

ପପଞ୍ଚ ଉଦପାନଞ୍ଚ, ୱିପ୍ପସନ୍ନେନ ଚେତସା।

୨୯୩।

‘‘କୋ ଛାତୋ କୋ ଚ ତସିତୋ, କୋ ୱତ୍ଥଂ ପରିଦହିସ୍ସତି;

କସ୍ସ ସନ୍ତାନି ଯୋଗ୍ଗାନି, ଇତୋ ଯୋଜେନ୍ତୁ ୱାହନଂ।

୨୯୪।

‘‘କୋ ଛତ୍ତିଚ୍ଛତି ଗନ୍ଧଞ୍ଚ, କୋ ମାଲଂ କୋ ଉପାହନଂ;

ଇତିସ୍ସୁ ତତ୍ଥ ଘୋସେନ୍ତି, କପ୍ପକା ସୂଦମାଗଧା [ପାଟଓା (କ।)];

ସଦା ସାଯଞ୍ଚ ପାତୋ ଚ, ଅଙ୍କୁରସ୍ସ ନିୱେସନେ।

୨୯୫।

'''ସୁଖଂ ସୁପତି ଅଙ୍କୁରୋ', ଇତି ଜାନାତି ମଂ ଜନୋ;

ଦୁକ୍ଖଂ ସୁପାମି ସିନ୍ଧକ [ସନ୍ଧୁକ, ସିନ୍ଧୁକ (କ।)], ଯଂ ନ ପସ୍ସାମି ଯାଚକେ।

୨୯୬।

'''ସୁଖଂ ସୁପତି ଅଙ୍କୁରୋ', ଇତି ଜାନାତି ମଂ ଜନୋ;

ଦୁକ୍ଖଂ ସିନ୍ଧକ ସୁପାମି, ଅପ୍ପକେ ସୁ ୱନିଂବକେ''ତି।

୨୯୭।

''ସକ୍କୋ ଚେ ତେ ୱରଂ ଦଜ୍ଜା, ତାୱତିଂସାନମିସ୍ସରୋ;

କିସ୍ସ ସବ୍ବସ୍ସ ଲୋକସ୍ସ, ୱରମାନୋ ୱରଂ ୱରେ''ତି।

୨୯୮।

''ସକ୍କୋ ଚେ ମେ ୱରଂ ଦଜ୍ଜା, ତାୱତିଂସାନମିସ୍ସରୋ;

କାଲୁଟ୍ଠିତସ୍ସ ମେ ସତୋ, ସୁରିଯୁଗ୍ଗମନଂ ପତି;

ଦିବ୍ବା ଭକ୍ଖା ପାତୁଭୱେଯ୍ୟୁଂ, ସୀଲୱନ୍ତୋ ଚ ଯାଚକା।

୨୯୯।

''ଦଦତୋ ମେ ନ ଖୀଯେଥ, ଦତ୍ୱା ନାନୁତପେଯ୍ୟହଂ;

ଦଦଂ ଚିତ୍ତଂ ପସାଦେଯ୍ୟଂ, ଏତଂ ସକ୍କଂ ୱରଂ ୱରେ''ତି।

୩୦୦।

''ନ ସବ୍ବୱିତ୍ତାନି ପରେ ପୱେଚ୍ଛେ, ଦଦେଯ୍ୟ ଦାନଞ୍ଚ ଧନଞ୍ଚ ରକ୍ଖେ;

ତସ୍ମା ହି ଦାନା ଧନମେୱ ସେଯ୍ୟୋ, ଅତିପ୍ପଦାନେନ କୁଲା ନ ହୋନ୍ତି।

୩୦୧।

''ଅଦାନମତିଦାନଞ୍ଚ, ନପ୍ପସଂସନ୍ତି ପଣ୍ଡିତା;

ତସ୍ମା ହି ଦାନା ଧନମେୱ ସେଯ୍ୟୋ, ସମେନ ୱତ୍ତେଯ୍ୟ ସ ଧୀରଧମ୍ମୋ''ତି।

୩୦୨।

‘‘ଅହୋ ୱତ ରେ ଅହମେୱ ଦଜ୍ଜଂ, ସନ୍ତୋ ଚ ମଂ ସପ୍ପୁରିସା ଭଜେୟ୍ୟୁଂ;

ମେଘୋୱ ନିନ୍ନାନି ପରିପୂରୟନ୍ତୋ [ଭିପୂରୟନ୍ତୋ (ସୀ।), ହି ପୂରୟନ୍ତୋ (ସ୍ୟା।)], ସନ୍ତପ୍ପୟେ ସବ୍ବୱନିବ୍ବକାନଂ।

୩୦୩।

‘‘ୟସ୍ସ ୟାଚନକେ ଦିସ୍ୱା, ମୁଖୱଣ୍ଣୋ ପସୀଦତି;

ଦତ୍ୱା ଅତ୍ତମନୋ ହୋତି, ତଂ ଘରଂ ୱସତୋ ସୁଖଂ।

୩୦୪।

‘‘ୟସ୍ସ ୟାଚନକେ ଦିସ୍ୱା, ମୁଖୱଣ୍ଣୋ ପସୀଦତି;

ଦତ୍ୱା ଅତ୍ତମନୋ ହୋତି, ଏସା ୟଞ୍ଞସ୍ସ [ପୁଞ୍ଞସ୍ସ (ସୀ।)] ସମ୍ପଦା।

୩୦୫।

[ଅ। ନି। ୬।୩୭] ‘‘ପୁବ୍ବେୱ ଦାନା ସୁମନୋ, ଦଦଂ ଚିତ୍ତଂ ପସାଦୟେ;

ଦତ୍ୱା ଅତ୍ତମନୋ ହୋତି, ଏସା ୟଞ୍ଞସ୍ସ [ପୁଞ୍ଞସ୍ସ (ସୀ।)] ସମ୍ପଦା’’ତି।

୩୦୬।

ସଟ୍ଠି ୱାହସହସ୍ସାନି, ଅଙ୍କୁରସ୍ସ ନିୱେସନେ;

ଭୋଜନଂ ଦୀୟତେ ନିଚ୍ଚଂ, ପୁଞ୍ଞପେକ୍ଖସ୍ସ ଜନ୍ତୁନୋ।

୩୦୭।

ତିସହସ୍ସାନି ସୂଦାନି ହି [ସୂଦାନି (ସ୍ୟା। କ।)], ଆମୁତ୍ତମଣିକୁଣ୍ଡଲା;

ଅଙ୍କୁରଂ ଉପଜୀୱନ୍ତି, ଦାନେ ୟଞ୍ଞସ୍ସ ୱାୱଟା [ବ୍ୟାୱଟା (ସୀ।), ପାୱଟା (ସ୍ୟା।)]।

୩୦୮।

ସଟ୍ଠି ପୁରିସସହସ୍ସାନି, ଆମୁତ୍ତମଣିକୁଣ୍ଡଲା;

ଅଙ୍କୁରସ୍ସ ମହାଦାନେ, କଟ୍ଠଂ ଫାଲେନ୍ତି ମାଣୱା।

୩୦୯।

ସୋଳସିତ୍ଥିସହସ୍ସାନି, ସବ୍ବାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ଅଙ୍କୁରସ୍ସ ମହାଦାନେ, ୱିଧା ପିଣ୍ଡେନ୍ତି ନାରିୟୋ।

୩୧୦।

ସୋଳସିଚ୍ଛିସହସ୍ସାନି, ସଟ୍ଟାଲଙ୍କାରଭୂସିତା;

ଅଙ୍କୁରସ୍ସ ମହାଦାନେ, ଦକ୍ଖିଗାହା ଉପଟ୍ଠିତା।

୩୧୧।

ବହୁଂ ବହୂନଂ ପାଦାସି, ଚିରଂ ପାଦାସି ଖତ୍ତିୟୋ;

ସକ୍କଚ୍ଚଞ୍ଚ ସହତ୍ଥା ଚ, ଚିତ୍ତୀକତ୍ୱା ପୁନପ୍ପୁନଂ।

୩୧୨।

ବହୂ ମାସେ ଚ ପକ୍ଖେ ଚ, ଉତୁସଂୱଚ୍ଛରାନି ଚ;

ମହାଦାନଂ ପୱତ୍ତେସି, ଅଙ୍କୁରୋ ଦୀଘମନ୍ତରଂ।

୩୧୩।

ଏୱଂ ଦତ୍ୱା ୟଜିତ୍ୱା ଚ, ଅଙ୍କୁରୋ ଦୀଘମନ୍ତରଂ;

ସୋ ହିତ୍ୱା ମାନୁସଂ ଦେହଂ, ତାୱତିଂସୂପଗୋ ଅହୁ।

୩୧୪।

କଟଚ୍ଛୁଭିକ୍ଖଂ ଦତ୍ୱାନ, ଅନୁରୁଦ୍ଧସ୍ସ ଇନ୍ଦକୋ;

ସୋ ହିତ୍ୱା ମାନୁସଂ ଦେହଂ, ତାୱତିଂସୂପଗୋ ଅହୁ।

୩୧୫।

ଦସହି ଠାନେହି ଅଙ୍କୁରଂ, ଇନ୍ଦକୋ ଅତିରୋଚତି;

ରୂପେ ସଦ୍ଦେ ରସେ ଗନ୍ଧେ, ଫୋଟ୍ଠଟ୍ବେ ଚ ମନୋରମେ।

୩୧୬।

ଆୟୁନା ୟସସା ଚେୱ, ୱଣ୍ଣେନ ଚ ସୁଖେନ ଚ;

ଆଧିପଚ୍ଚେନ ଅଙ୍କୁରଂ, ଇନ୍ଦକୋ ଅତିରୋଚତି।

୩୧୭।

ତାୱତିଂସେ ୟଦା ବୁଦ୍ଧୋ, ସିଲାୟଂ ପଣ୍ଡୁକମ୍ବଲେ;

ପାରିଚ୍ଛତ୍ତକମୂଲମ୍ହି, ୱିହାସି ପୁରିସୁତ୍ତମୋ।

୩୧୮।

ଦସସୁ ଲୋକଧାତୂସୁ, ସନ୍ନିପତିତ୍ୱାନ ଦେୱତା;

ପୟିରୁପାସନ୍ତି ସମ୍ବୁଦ୍ଧଂ, ୱସନ୍ତଂ ନଗମୁଦ୍ଧନି।

୩୧୯।

ନ କୋଚି ଦେୱୋ ୱଣ୍ଣେନ, ସମ୍ବୁଦ୍ଧଂ ଅତିରୋଚତି;

ସବ୍ବେ ଦେୱେ ଅତିକ୍କମ୍ମ [ଅଧିଗୟ୍ହ (ସୀ।), ଅତିଗ୍ଗୟ୍ହ (କ)], ସମ୍ବୁଦ୍ଧୋୱ ୱିରୋଚତି।

୩୨୦।

ୟୋଜନାନି ଦସ ଦ୍ୱେ ଚ, ଅଙ୍କୁରୋୟଂ ତଦା ଅହୁ;

ଅୱିଦୂରେୱ ବୁଦ୍ଧସ୍ସ [ଅୱିଦୂରେ ସମ୍ବୁଦ୍ଧସ୍ସ (କ।)], ଇନ୍ଦକୋ ଅତିରୋଚତି।

୩୨୧।

ଓଲୋକେତ୍ୱାନ ସମ୍ବୁଦ୍ଧୋ, ଅଙ୍କୁରଞ୍ଚାପି ଇନ୍ଦକଂ;

ଦକ୍ଖିଣେୟ୍ୟଂ ସମ୍ଭାୱେନ୍ତୋ [ପଭାୱେନ୍ତୋ (ସୀ।)], ଇଦଂ ୱଚନମବ୍ରୱି।

୩୨୨।

''ମହାଦାନଂ ତୟା ଦିନ୍ନଂ, ଅଙ୍କୁର ଦୀଘମନ୍ତରଂ;

ଅତିଦୂରେ [ସୁୱିଦୂରେ (କ।)] ନିସିନ୍ନୋସି, ଆଗଚ୍ଛ ମମ ସନ୍ତିକେ''ତି।

୩୨୩।

ଚୋଦିତୋ ଭାୱିତତ୍ତେନ, ଅଙ୍କୁରୋ ଇଦମବ୍ରୱି;

''କିଂ ମୟ୍ହଂ ତେନ ଦାନେନ, ଦକ୍ଖିଣେୟ୍ୟେନ ସୁଞ୍ଞତଂ।

୩୨୪।

''ଅୟଂ ସୋ ଇନ୍ଦକୋ ୟକ୍ଖୋ, ଦଜ୍ଜା ଦାନଂ ପରିତ୍ତକଂ;

ଅତିରୋଚତି ଅମ୍ହେହି, ଚନ୍ଦୋ ତାରଗଣେ ୟଥା''ତି।

୩୨୫।

''ଉଜ୍ଜଙ୍ଗଲେ ୟଥା ଖେତ୍ତେ, ବୀଜଂ ବହୁମ୍ପି ରୋପିତଂ;

ନ ୱିପୁଲଫଲଂ ହୋତି, ନପି ତୋସେତି କସ୍ସକଂ।

୩୨୬।

‘‘ତଥେୱ ଦାନଂ ବହୁକଂ, ଦୁସ୍ସୀଲେସୁ ପତିଟ୍ଠିତଂ;

ନ ୱିପୁଲଫଲଂ ହୋତି, ନପି ତୋସେତି ଦାୟକଂ।

୩୨୭।

‘‘ଯଥାପି ଭଦ୍ଦକେ ଖେତ୍ତେ, ବୀଜଂ ଅପ୍ପମ୍ପି ରୋପିତଂ;

ସମ୍ମା ଧାରଂ ପୱେଚ୍ଛନ୍ତେ, ଫଲଂ ତୋସେତି କସ୍ସକଂ।

୩୨୮।

‘‘ତଥେୱ ସୀଲୱନ୍ତେସୁ, ଗୁଣୱନ୍ତେସୁ ତାଦିସୁ;

ଅପ୍ପକମ୍ପି କତଂ କାରଂ, ପୁଞ୍ଞଂ ହୋତି ମହପ୍ଫଲ’’ନ୍ତି।

୩୨୯।

ୱିଚେୟ୍ୟ ଦାନଂ ଦାତବ୍ବଂ, ଯତ୍ଥ ଦିନ୍ନଂ ମହପ୍ଫଲଂ;

ୱିଚେୟ୍ୟ ଦାନଂ ଦତ୍ୱାନ, ସଗ୍ଗଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି ଦାୟକା।

୩୩୦।

ୱିଚେୟ୍ୟ ଦାନଂ ସୁଗତପ୍ପସତ୍ଥଂ, ଯେ ଦକ୍ଖିଣେୟ୍ୟା ଇଧ ଜୀୱଲୋକେ;

ଏତେସୁ ଦିନ୍ନାନି ମହପ୍ଫଲାନି, ବୀଜାନି ୱୁତ୍ତାନି ଯଥା ସୁଖେତ୍ତେତି।

ଅଙ୍କୁରପେତୱତ୍ଥୁ ନୱମଂ।

୧୦। ଉତ୍ତରମାତୁପେତିୱତ୍ଥୁ

୩୩୧।

ଦିୱାୱିହାରଗତଂ ଭିକ୍ଖୁଂ, ଗଙ୍ଗାତୀରେ ନିସିନ୍ନକଂ;

ତଂ ପେତୀ ଉପସଙ୍କମ୍ମ, ଦୁଦ୍ଦଣ୍ଣା ଭୀରୁଦସ୍ସନା।

୩୩୨।

କେସା ଚସ୍ସା ଅତିଦୀଘା [ଅହୂ ଦୀଘା (କ।)], ଯାୱଭୂମାୱଲମ୍ବରେ [ଯାୱ ଭୂମ୍ୟା’ୱଲମ୍ବରେ (?)];

କେସେହି ସା ପଟିଚ୍ଛନ୍ନା, ସମଣଂ ଏତଦବ୍ରୱି।

୩୩୩।

''ପଞ୍ଚପଣ୍ଣାସୱସ୍ସାନି, ଯତୋ କାଲଙ୍କତା ଅହଂ;

ନାଭିଜାନାମି ଭୁତ୍ତଂ ୱା, ପୀତଂ ୱା ପନ ପାନିୟଂ;

ଦେହି ତ୍ୱଂ ପାନିୟଂ ଭନ୍ତେ, ତସିତା ପାନିୟାୟ ମେ''ତି।

୩୩୪।

''ଅୟଂ ସୀତୋଦିକା ଗଙ୍ଗା, ହିମୱନ୍ତତୋ [ହିମୱନ୍ତାୱ (କ।)] ସନ୍ଦତି;

ପିୱ ଏତ୍ତୋ ଗହେତ୍ୱାନ, କିଂ ମଂ ଯାଚସି ପାନିୟ''ନ୍ତି।

୩୩୫।

''ସଚାହଂ ଭନ୍ତେ ଗଙ୍ଗାୟ, ସୟଂ ଗଣ୍ହାମି ପାନିୟଂ;

ଲୋହିତଂ ମେ ପରିୱତ୍ତତି, ତସ୍ମା ଯାଚାମି ପାନିୟ''ନ୍ତି।

୩୩୬।

''କିଂ ନୁ କାଯେନ ୱାଚାୟ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କିସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ଗଙ୍ଗା ତେ ହୋତି ଲୋହିତ''ନ୍ତି।

୩୩୭।

''ପୁତ୍ତୋ ମେ ଉତ୍ତରୋ ନାମ [ପୁତ୍ତୋ ମେ ଭନ୍ତେ ଉତ୍ତରୋ (କ।)], ସଦ୍ଧୋ ଆସି ଉପାସକୋ;

ସୋ ଚ ମୟ୍ହଂ ଅକାମାୟ, ସମଣାନଂ ପୱେଚ୍ଛତି।

୩୩୮।

''ଚୀୱରଂ ପିଣ୍ଡପାତଞ୍ଚ, ପଚ୍ଚୟଂ ସୟନାସନଂ;

ତମହଂ ପରିଭାସାମି, ମଚ୍ଛେରେନ ଉପଦ୍ଦୁତା।

୩୩୯।

''ଯଂ ତ୍ୱଂ ମୟ୍ହଂ ଅକାମାୟ, ସମଣାନଂ ପୱେଚ୍ଛସି;

ଚୀୱରଂ ପିଣ୍ଡପାତଞ୍ଚ, ପଚ୍ଚୟଂ ସୟନାସନଂ।

୩୪୦।

‘‘ଏତଂ ତେ ପରଲୋକସ୍ମିଂ, ଲୋହିତଂ ହୋତୁ ଉତ୍ତର;

ତସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ ୱିପାକେନ, ଗଙ୍ଗା ମେ ହୋତି ଲୋହିତ’’ନ୍ତି।

ଉତ୍ତରମାତୁପେତିୱତ୍ଥୁ ଦସମଂ।

୧୧। ସୁତ୍ତପେତୱତ୍ଥୁ

୩୪୧।

‘‘ଅହଂ ପୁରେ ପବ୍ବଜିତସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁନୋ, ସୁତ୍ତଂ ଅଦାସିଂ ଉପସଙ୍କମ୍ମ ଯାଚିତା;

ତସ୍ସ ୱିପାକୋ ୱିପୁଲଫଲୂପଲବ୍ଭତି, ବହୁକା ଚ ମେ ଉପ୍ପଜ୍ଜରେ [ବହୂ ଚ ମେ ଉପପଜ୍ଜରେ (ସୀ।)] ୱତ୍ଥକୋଟିଯୋ।

୩୪୨।

‘‘ପୁପ୍ଫାଭିକିଣ୍ଣଂ ରମିତଂ [ରମ୍ମମିଦଂ (କ।)] ୱିମାନଂ, ଅନେକଚିତ୍ତଂ ନରନାରିସେୱିତଂ;

ସାହଂ ଭୁଞ୍ଜାମି ଚ ପାରୁପାମି ଚ, ପହୂତୱିତ୍ତା ନ ଚ ତାୱ ଖୀଯତି।

୩୪୩।

‘‘ତସ୍ସେୱ କମ୍ମସ୍ସ ୱିପାକମନ୍ୱଯା, ସୁଖଞ୍ଚ ସାତଞ୍ଚ ଇଧୂପଲବ୍ଭତି;

ସାହଂ ଗନ୍ତ୍ୱା ପୁନଦେୱ ମାନୁସଂ, କାହାମି ପୁଞ୍ଞାନି ନଯଯ୍ୟପୁତ୍ତ ମ’’ନ୍ତି।

୩୪୪।

‘‘ସତ୍ତ ତୁୱଂ ୱସ୍ସସତା ଇଧାଗତା,

ଜିଣ୍ଣା ଚ ୱୁଡ୍ଢା ଚ ତହିଂ ଭୱିସ୍ସସି;

ସବ୍ବେୱ ତେ କାଲକତା ଚ ଞାତକା,

କିଂ ତତ୍ଥ ଗନ୍ତ୍ୱାନ ଇତୋ କରିସ୍ସସୀ’’ତି।

୩୪୫।

‘‘ସତ୍ତେୱ ୱସ୍ସାନି ଇଧାଗତାଯ ମେ, ଦିବ୍ବଞ୍ଚ ସୁଖଞ୍ଚ ସମପ୍ପିତାଯ;

ସାହଂ ଗନ୍ତ୍ୱାନ ପୁନଦେୱ ମାନୁସଂ, କାହାମି ପୁଞ୍ଞାନି ନଯଯ୍ୟପୁତ୍ତ ମ’’ନ୍ତି।

୩୪୬।

ସୋ ତଂ ଗହେତ୍ୱାନ ପସଯ୍ହ ବାହାଯଂ, ପଚ୍ଚାନଯିତ୍ୱାନ ଥେରିଂ ସୁଦୁବ୍ବଲଂ;

‘‘ୱଜେସି ଅଞ୍ଞମ୍ପି ଜନଂ ଇଧାଗତଂ, ‘କରୋଥ ପୁଞ୍ଞାନି ସୁଖୂପଲବ୍ଭତି’’।

୩୪୭।

‘‘ଦିଟ୍ଠା ମଯା ଅକତେନ ସାଧୁନା, ପେତା ୱିହଞ୍ଞନ୍ତି ତଥେୱ ମନୁସ୍ସା;

କମ୍ମଞ୍ଚ କତ୍ୱା ସୁଖୱେଦନୀଯଂ, ଦେୱା ମନୁସ୍ସା ଚ ସୁଖେ ଠିତା ପଜା’’ତି।

ସୁତ୍ତପେତୱତ୍ଥୁ ଏକାଦସମଂ।

୧୨। କଣ୍ଣମୁଣ୍ଡପେତିୱତ୍ଥୁ

୩୪୮।

‘‘ସୋଣ୍ଣସୋପାନଫଲକା , ସୋଣ୍ଣୱାଲୁକସନ୍ଥତା;

ତତ୍ଥ ସୋଗନ୍ଧିଯା ୱଗ୍ଗୂ, ସୁଚିଗନ୍ଧା ମନୋରମା।

୩୪୯।

‘‘ନାନାରୁକ୍ଖେହି ସଞ୍ଛନ୍ନା, ନାନାଗନ୍ଧସମେରିତା;

ନାନାପଦୁମସଞ୍ଛନ୍ନା, ପୁଣ୍ଡରୀକସମୋତତା [ସମୋହତା (କ।)]।

୩୫୦।

‘‘ସୁରଭିଂ ସମ୍ପୱାଯନ୍ତି, ମନୁଞ୍ଞା ମାଲୁତେରିତା;

ହଂସକୋଞ୍ଚାଭିରୁଦା ଚ, ଚକ୍କୱକ୍କାଭିକୂଜିତା।

୩୫୧।

‘‘ନାନାଦିଜଗଣାକିଣ୍ଣା , ନାନାସରଗଣାଯୁତା;

ନାନାଫଲଧରା ରୁକ୍ଖା, ନାନାପୁପ୍ଫଧରା ୱନା।

୩୫୨।

‘‘ନ ମନୁସ୍ସେସୁ ଈଦିସଂ, ନଗରଂ ଯାଦିସଂ ଇଦଂ;

ପାସାଦା ବହୁକା ତୁଯ୍ହଂ, ସୋୱଣ୍ଣରୂପିଯାମଯା;

ଦଦ୍ଦଲ୍ଲମାନା ଆଭେନ୍ତି [ଆଭନ୍ତି (କ।)], ସମନ୍ତା ଚତୁରୋ ଦିସା।

୩୫୩।

‘‘ପଞ୍ଚ ଦାସିସତା ତୁଯ୍ହଂ, ଯା ତେମା ପରିଚାରିକା;

ତା [କା (କ।)] କମ୍ବୁକାୟୂରଧରା [କମ୍ବୁକେୟୂରଧରା (ସୀ।)], କଞ୍ଚନାୱେଠଅଭୂସିତା।

୩୫୪।

‘‘ପଲ୍ଲଙ୍କା ବହୁକା ତୁୟ୍ହଂ, ସୋୱଣ୍ଣରୂପିୟାମୟା;

କଦଲିମିଗସଞ୍ଛନ୍ନା [କାଦଲିମିଗସଞ୍ଛନ୍ନା (ସୀ।)], ସଜ୍ଜା ଗୋନକସନ୍ଥତା।

୩୫୫।

‘‘ୟତ୍ଥ ତ୍ୱଂ ୱାସୂପଗତା, ସବ୍ବକାମସମିଦ୍ଧିନୀ;

ସମ୍ପତ୍ତାୟଡ୍ଢରତ୍ତାୟ [… ରତ୍ତିୟା (କ।)], ତତୋ ଉଟ୍ଠାୟ ଗଚ୍ଛସି।

୩୫୬।

‘‘ଉୟ୍ୟାନଭୂମିଂ ଗନ୍ତ୍ୱାନ, ପୋକ୍ଖରଞ୍ଞା ସମନ୍ତତୋ;

ତସ୍ସା ତୀରେ ତୁୱଂ ଠାସି, ହରିତେ ସଦ୍ଦଲେ ସୁଭେ।

୩୫୭।

‘‘ତତୋ ତେ କଣ୍ଣମୁଣ୍ଡୋ ସୁନଖୋ, ଅଙ୍ଗମଙ୍ଗାନି ଖାଦତି;

ୟଦା ଚ ଖାୟିତା ଆସି, ଅଟ୍ଠିସଙ୍ଖଲିକା କତା;

ଓଗାହସି ପୋକ୍ଖରଣିଂ, ହୋତି କାୟୋ ୟଥା ପୁରେ।

୩୫୮।

‘‘ତତୋ ତ୍ୱଂ ଅଙ୍ଗପଚ୍ଚଙ୍ଗୀ [ଅଙ୍ଗପଚ୍ଚଙ୍ଗା (କ।)], ସୁଚାରୁ ପିୟଦସ୍ସନା;

ୱତ୍ଥେନ ପାରୁପିତ୍ୱାନ, ଆୟାସି ମମ ସନ୍ତିକଂ।

୩୫୯।

‘‘କିଂ ନୁ କାୟେନ ୱାଚାୟ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କିସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, କଣ୍ଣମୁଣ୍ଡୋ ସୁନଖୋ ତୱଅଙ୍ଗମଙ୍ଗାନି ଖାଦତୀ’’ତି।

୩୬୦।

‘‘କିମିଲାୟଂ [କିମ୍ବିଲାୟଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଗହପତି, ସଦ୍ଧୋ ଆସି ଉପାସକୋ;

ତସ୍ସାହଂ ଭରିୟା ଆସିଂ, ଦୁସ୍ସୀଲା ଅତିଚାରିନୀ।

୩୬୧।

‘‘ସୋ ମଂ ଅତିଚରମାନାଯ [ଏୱମାତିଚରମାନାଯ (ସ୍ଯା। ପୀ।)], ସାମିକୋ ଏତଦବ୍ରୱି;

‘ନେତଂ ଛନ୍ନଂ [ନେତଂ ଛନ୍ନଂ ନ (ସୀ।), ନେତଂ ଛନ୍ନଂ ନେତଂ (କ।)] ପତିରୂପଂ, ଯଂ ତ୍ୱଂ ଅତିଚରାସି ମଂ’।

୩୬୨।

‘‘ସାହଂ ଘୋରଞ୍ଚ ସପଥଂ, ମୁସାୱାଦଞ୍ଚ ଭାସିସଂ;

‘ନାହଂ ତଂ ଅତିଚରାମି, କାଯେନ ଉଦ ଚେତସା।

୩୬୩।

‘‘‘ସଚାହଂ ତଂ ଅତିଚରାମି, କାଯେନ ଉଦ ଚେତସା;

କଣ୍ଣମୁଣ୍ଡୋ ଯଂ ସୁନଖୋ, ଅଙ୍ଗମଙ୍ଗାନି ଖାଦତୁ’।

୩୬୪।

‘‘ତସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ ୱିପାକଂ, ମୁସାୱାଦସ୍ସ ଚୂଭଯଂ;

ସତ୍ତେୱ ୱସ୍ସସତାନି, ଅନୁଭୂତଂ ଯତୋ ହି ମେ;

କଣ୍ଣମୁଣ୍ଡୋ ଚ ସୁନଖୋ, ଅଙ୍ଗମଙ୍ଗାନି ଖାଦତି।

୩୬୫।

‘‘ତ୍ୱଞ୍ଚ ଦେୱ ବହୁକାରୋ, ଅତ୍ଥାଯ ମେ ଇଧାଗତୋ;

ସୁମୁତ୍ତାହଂ କଣ୍ଣମୁଣ୍ଡସ୍ସ, ଅସୋକା ଅକୁତୋଭଯା।

୩୬୬।

‘‘ତାହଂ ଦେୱ ନମସ୍ସାମି, ଯାଚାମି ପଞ୍ଜଲୀକତା;

ଭୁଞ୍ଜ ଅମାନୁସେ କାମେ, ରମ ଦେୱ ମଯା ସହା’’ତି।

୩୬୭।

‘‘ଭୁତ୍ତା ଅମାନୁସା କାମା, ରମିତୋମ୍ହି ତଯା ସହ;

ତାହଂ ସୁଭଗେ ଯାଚାମି, ଖିପ୍ପଂ ପଟିନଯାହି ମ’’ନ୍ତି।

କଣ୍ଣମୁଣ୍ଡପେତିୱତ୍ଥୁ ଦ୍ୱାଦସମଂ।

୧୩। ଉବ୍ବରିପେତୱତ୍ଥୁ

୩୬୮।

ଅହୁ ରାଜା ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତୋ, ପଞ୍ଚାଲାନଂ ରଥେସଭୋ;

ଅହୋରତ୍ତାନମଚ୍ଚଯା, ରାଜା କାଲମକ୍ରୁବ୍ବଥ [ରାଜା କାଲଙ୍କରୀ ତଦା (ସୀ।)]।

୩୬୯।

ତସ୍ସ ଆଳ୍ହାହନଂ ଗନ୍ତ୍ୱା, ଭରିଯା କନ୍ଦତି ଉଦ୍ଦରୀ [ଉପ୍ପରି (କ।)];

ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତଂ ଅପସ୍ସନ୍ତୀ, ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତାତି କନ୍ଦତି।

୩୭୦।

ଇସି ଚ ତତ୍ଥ ଆଗଚ୍ଛି, ସମ୍ପନ୍ନଚରଣୋ ମୁନି;

ସୋ ଚ ତତ୍ଥ ଅପୁଚ୍ଛିତ୍ଥ, ଯେ ତତ୍ଥ ସୁସମାଗତା।

୩୭୧।

''କସ୍ସ ଇଦଂ ଆଳ୍ହାହନଂ, ନାନାଗନ୍ଧସମେରିତଂ;

କସ୍ସାଯଂ କନ୍ଦତି ଭରିଯା, ଇତୋ ଦୂରଗତଂ ପତିଂ;

ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତଂ ଅପସ୍ସନ୍ତୀ, 'ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତା'ତି କନ୍ଦତି''।

୩୭୨।

ତେ ଚ ତତ୍ଥ ୱିଯାକଂସୁ, ଯେ ତତ୍ଥ ସୁସମାଗତା;

''ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତସ୍ସ ଭଦନ୍ତେ [ଭଦ୍ଦନ୍ତେ (କ।)], ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତସ୍ସ ମାରିସ।

୩୭୩।

''ତସ୍ସ ଇଦଂ ଆଳ୍ହାହନଂ, ନାନାଗନ୍ଧସମେରିତଂ;

ତସ୍ସାଯଂ କନ୍ଦତି ଭରିଯା, ଇତୋ ଦୂରଗତଂ ପତିଂ;

ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତଂ ଅପସ୍ସନ୍ତୀ, 'ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତା'ତି କନ୍ଦତି''।

୩୭୪।

''ଛଳାସୀତିସହସ୍ସାନି, ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତସ୍ସନାମକା;

ଇମସ୍ମିଂ ଆଳ୍ହାହନେ ଦଡ୍ଢା, ତେସଂ କମନୁସୋଚସୀ''ତି।

୩୭୫।

‘‘ଯୋ ରାଜା ଚୂଳଅନୀପୁତ୍ତୋ, ପଞ୍ଚାଲାନଂ ରଥେସଭୋ;

ତଂ ଭନ୍ତେ ଅନୁସୋଚାମି, ଭତ୍ତାରଂ ସବ୍ବକାମଦ’’ନ୍ତି।

୩୭୬।

‘‘ସବ୍ବେ ୱାହେସୁଂ ରାଜାନୋ, ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତସ୍ସନାମକା;

ସବ୍ବେୱଚୂଳଅନୀପୁତ୍ତା, ପଞ୍ଚାଲାନଂ ରଥେସଭା।

୩୭୭।

‘‘ସବ୍ବେସଂ ଅନୁପୁବ୍ବେନ, ମହେସିତ୍ତମକାରଯି;

କସ୍ମା ପୁରିମକେ ହିତ୍ୱା, ପଚ୍ଛିମଂ ଅନୁସୋଚସୀ’’ତି।

୩୭୮।

‘‘ଆତୁମେ ଇତ୍ଥିଭୂତାଯ, ଦୀଘରତ୍ତାଯ ମାରିସ;

ଯସ୍ସା ମେ ଇତ୍ଥିଭୂତାଯ, ସଂସାରେ ବହୁଭାସସୀ’’ତି।

୩୭୯।

‘‘ଅହୁ ଇତ୍ଥୀ ଅହୁ ପୁରିସୋ, ପସୁଯୋନିମ୍ପି ଆଗମା;

ଏୱମେତଂ ଅତୀତାନଂ, ପରିଯନ୍ତୋ ନ ଦିସ୍ସତୀ’’ତି।

୩୮୦।

‘‘ଆଦିତ୍ତଂ ୱତ ମଂ ସନ୍ତଂ, ଘତସିତ୍ତଂୱ ପାୱକଂ;

ୱାରିନା ୱିଯ ଓସିଞ୍ଚଂ, ସବ୍ବଂ ନିବ୍ବାପଯେ ଦରଂ।

୩୮୧।

‘‘ଅବ୍ବହୀ ୱତ ମେ ସଲ୍ଲଂ, ସୋକଂ ହଦଯନିସ୍ସିତଂ;

ଯୋ ମେ ସୋକପରେତାଯ, ପତିସୋକଂ ଅପାନୁଦି।

୩୮୨।

‘‘ସାହଂ ଅବ୍ବୂଳ୍ହସଲ୍ଲାସ୍ମି, ସୀତିଭୂତାସ୍ମି ନିବ୍ବୁତା;

ନ ସୋଚାମି ନ ରୋଦାମି, ତୱ ସୁତ୍ୱା ମହାମୁନୀ’’ତି।

୩୮୩।

ତସ୍ସ ତଂ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ସମଣସ୍ସ ସୁଭାସିତଂ;

ପଣ୍ଡଚୀୱରମାଦାୟ, ପଞ୍ଚଜି ଅନଗାରିୟଂ।

୩୮୪।

ସା ଚ ପଞ୍ଚଜିତା ସନ୍ତା, ଅଗାରସ୍ମା ଅନଗାରିୟଂ;

ମେତ୍ତାଚିତ୍ତଂ ଅଭାୱେସି, ବ୍ରହ୍ମଲୋକୂପପତ୍ତିୟା।

୩୮୫।

ଗାମା ଗାମଂ ୱିଚରନ୍ତୀ, ନିଗମେ ରାଜଧାନିୟୋ;

ଉରୁୱେଲା ନାମ ସୋ ଗାମୋ, ଯତ୍ଥ କାଲମକୁଞ୍ଚଥ।

୩୮୬।

ମେତ୍ତାଚିତ୍ତଂ ଆଭାୱେତ୍ୱା, ବ୍ରହ୍ମଲୋକୂପପତ୍ତିୟା;

ଇତ୍ଥିଚିତ୍ତଂ ୱିରାଜେତ୍ୱା, ବ୍ରହ୍ମଲୋକୂପଗା ଅହୂତି।

ଉଞ୍ଚରିପେତୱତ୍ଥୁ ତେରସମଂ।

ଉଞ୍ଚରିୱଗ୍ଗୋ ଦୁତିୟୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ମୋଚକଂ [ପଣ୍ଡୁ (ସଞ୍ଚତ୍ଥ)] ମାତା ମତ୍ତା [ପିତା (ସୀ। କା।), ପତିୟା (ସ୍ୟା।)] ଚ, ନନ୍ଦା କୁଣ୍ଡଲୀନା ଘଟୋ;

ଦ୍ୱେ ସେଟ୍ଠୀ ତୁନ୍ନୱାୟୋ ଚ, ଉତ୍ତର [ୱିହାର (ସଞ୍ଚତ୍ଥ)] ସୁତ୍ତକଣ୍ଡ [ସୋପାନ (ସଞ୍ଚତ୍ଥ)] ଉଞ୍ଚରୀତି।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

୩। ଚୂଳଅଓଗ୍ଗୋ

୧। ଅଭିଜ୍ଜମାନପେତଓତ୍ଥୁ

୩୮୭।

‘‘ଅଭିଜ୍ଜମାନେ ୱାରିମ୍ହି, ଗଙ୍ଗାଯ ଇଧ ଗଚ୍ଛସି;

ନଗ୍ଗୋ ପୁବ୍ବଦ୍ଧପେତୋଓ ମାଲଧାରୀ ଅଲଙ୍କତୋ;

କୁହିଂ ଗମିସ୍ସସି ପେତ, କତ୍ଥ ୱାସୋ ଭୱିସ୍ସତୀ’’ତି।

୩୮୮।

‘‘ଚୁନ୍ଦଟ୍ଠିଲଂ [ଚୁନ୍ଦଟ୍ଠିକଂ (ସୀ।)] ଗମିସ୍ସାମି, ପେତୋ ସୋ ଇତି ଭାସତି;

ଅନ୍ତରେ ୱାସଭଗାମଂ, ବାରାଣସିଂ ଚ [ବାରାଣସିଯା ଚ (ସୀ। ସ୍ଯା।)] ସନ୍ତିକେ’’।

୩୮୯।

ତଞ୍ଚ ଦିସ୍ୱା ମହାମତ୍ତୋ, କୋଲିଯୋ ଇତି ୱିସ୍ସୁତୋ;

ସତ୍ତୁଂ ଭତ୍ତଞ୍ଚ ପେତସ୍ସ, ପୀତକଞ୍ଚ ଯୁଗଂ ଅଦା।

୩୯୦।

ନାୱାଯ ତିଟ୍ଠମାନାଯ, କପ୍ପକସ୍ସ ଅଦାପଯି;

କପ୍ପକସ୍ସ ପଦିନ୍ନମ୍ହି, ଠାନେ ପେତସ୍ସ ଦିସ୍ସଥ [ପେତସ୍ସୁ’ଦିସ୍ସଥ (ସୀ।), ପେତସ୍ସୁ’ଦିଚ୍ଛଥ (?)]।

୩୯୧।

ତତୋ ସୁୱତ୍ଥୱସନୋ, ମାଲଧାରୀ ଅଲଙ୍କତୋ;

ଠାନେ ଠିତସ୍ସ ପେତସ୍ସ, ଦକ୍ଖିଣା ଉପକପ୍ପଥ;

ତସ୍ମା ଦଜ୍ଜେଥ ପେତାନଂ, ଅନୁକମ୍ପାଯ ପୁନପ୍ପୁନଂ।

୩୯୨।

ସାତୁନ୍ନୱସନା [ସାହୁନ୍ନୱାସିନୋ (ସ୍ଯା। ପୀ।), ସାହୁନ୍ଦୱାସିନୋ (କ।)] ଏକେ, ଅଞ୍ଞେ କେସନିୱାସନା [କେସନିୱାସିନୋ (ସ୍ଯା। କ।)];

ପେତା ଭତ୍ତାଯ ଗଚ୍ଛନ୍ତି, ପକ୍କମନ୍ତି ଦିସୋଦିସଂ।

୩୯୩।

ଦୂରେ ଏକେ [ଦୂରେ ପେତା (କ।)] ପଧାୱିତ୍ୱା, ଅଲଦ୍ଧାୱ ନିୱତ୍ତରେ;

ଛାତା ପମୁଚ୍ଛିତା ଭନ୍ତା, ଭୂମିଯଂ ପଟିସୁମ୍ଭିତା।

୩୯୪।

ତେ ଚ [କେଚି (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ତତ୍ଥ ପପତିତା [ପପତିତ୍ୱା (ସୀ।), ଚ ପତିତା (ସ୍ୟା।)], ଭୂମିଯଂ ପଟିସୁମ୍ଭିତା;

ପୁବ୍ବେ ଅକତକଲ୍ୟାଣା, ଅଗ୍ଗିଦଡ୍ଢାୱ ଆତପେ।

୩୯୫।

‘‘ମଯଂ ପୁବ୍ବେ ପାପଧମ୍ମା, ଘରଣୀ କୁଲମାତରୋ;

ସନ୍ତେସୁ ଦେଯ୍ୟଧମ୍ମେସୁ, ଦୀପଂ ନାକମ୍ହ ଅତ୍ତନୋ।

୩୯୬।

‘‘ପହୂତଂ ଅନ୍ନପାନମ୍ପି, ଅପିସ୍ସୁ ଅୱକିରୀଯତି;

ସମ୍ମଗ୍ଗତେ ପବ୍ବଜିତେ, ନ ଚ କିଞ୍ଚି ଅଦମ୍ହସେ।

୩୯୭।

‘‘ଅକମ୍ମକାମା ଅଲସା, ସାଦୁକାମା ମହଗ୍ଘସା;

ଆଲୋପପିଣ୍ଡଦାତାରୋ, ପଟିଗ୍ଗହେ ପରିଭାସିମ୍ହସେ [ପରିଭାସିତା (ସ୍ୟା। କ।)]।

୩୯୮।

‘‘ତେ ଘରା ତା ଚ ଦାସିଯୋ, ତାନେୱାଭରଣାନି ନୋ;

ତେ ଅଞ୍ଞେ ପରିଚାରେନ୍ତି, ମଯଂ ଦୁକ୍ଖସ୍ସ ଭାଗିନୋ।

୩୯୯।

‘‘ୱେଣୀ ୱା ଅୱଞ୍ଞା ହୋନ୍ତି, ରଥକାରୀ ଚ ଦୁବ୍ଭିକା;

ଚଣ୍ଡାଲୀ କପଣା ହୋନ୍ତି, କପ୍ପକା [ନ୍ହାପିକା (ସୀ।)] ଚ ପୁନପ୍ପୁନଂ।

୪୦୦।

‘‘ଯାନି ଯାନି ନିହୀନାନି, କୁଲାନି କପଣାନି ଚ;

ତେସୁ ତେସ୍ୱେୱ ଜାଯନ୍ତି, ଏସା ମଚ୍ଛରିନୋ ଗତି।

୪୦୧।

‘‘ପୁଞ୍ଞେ ଚ କତକଲ୍ୟାଣା, ଦାୟକା ୱୀତମଚ୍ଛରା;

ସଗ୍ଗଂ ତେ ପରିପୂରେନ୍ତି, ଓଭାସେନ୍ତି ଚ ନନ୍ଦନଂ।

୪୦୨।

‘‘ୱେଜୟନ୍ତେ ଚ ପାସାଦେ, ରମିତ୍ୱା କାମକାମିନୋ;

ଉଚ୍ଚାକୁଲେସୁ ଜାୟନ୍ତି, ସଭୋଗେସୁ ତତୋ ଚୁତା।

୪୦୩।

‘‘କୂଟାଗାରେ ଚ ପାସାଦେ, ପଲ୍ଲଙ୍କେ ଗୋନକତ୍ଥତେ;

ବୀଜିତଙ୍ଗା [ୱୀଜିତଙ୍ଗା (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ମୋରହତ୍ଥେହି, କୁଲେ ଜାତା ୟସସ୍ସିନୋ।

୪୦୪।

‘‘ଅଙ୍କତୋ ଅଙ୍କଂ ଗଚ୍ଛନ୍ତି, ମାଲଧାରୀ ଅଲଙ୍କତା;

ଧାତିୟୋ ଉପତିଟ୍ଠନ୍ତି, ସାୟଂ ପାତଂ ସୁଖେସିନୋ।

୪୦୫।

‘‘ନୟିଦଂ ଅକତପୁଞ୍ଞାନଂ, କତପୁଞ୍ଞାନମେୱିଦଂ;

ଅସୋକଂ ନନ୍ଦନଂ ରମ୍ମଂ, ତିଦସାନଂ ମହାୱନଂ।

୪୦୬।

‘‘ସୁଖଂ ଅକତପୁଞ୍ଞାନଂ, ଇଧ ନତ୍ଥି ପରତ୍ଥ ଚ;

ସୁଖଞ୍ଚ କତପୁଞ୍ଞାନଂ, ଇଧ ଚେୱ ପରତ୍ଥ ଚ।

୪୦୭।

‘‘ତେସଂ ସହବ୍ୟକାମାନଂ, କତ୍ତବ୍ବଂ କୁସଲଂ ବହୁଂ;

କତପୁଞ୍ଞା ହି ମୋଦନ୍ତି, ସଗ୍ଗେ ଭୋଗସମଙ୍ଗିନୋ’’ତି।

ଅଭିଜ୍ଜମାନପେତୱତ୍ଥୁ ପଠମଂ।

୨। ସାଣୱାସୀଥେରପେତୱତ୍ଥୁ

୪୦୮।

କୁଣ୍ଡିନାଗରିୟୋ ଥେରୋ, ସାଣୱାସି [ସାନୁୱାସି (ସୀ।), ସାନୱାସି (ସ୍ୟା।)] ନିୱାସିକୋ;

ପୋଟ୍ଠପାଦୋତି ନାମେନ, ସମଣୋ ଭାୱିତିନ୍ଦ୍ରିୟୋ।

୪୦୯।

ତସ୍ସ ମାତା ପିତା ଭାତା, ଦୁଗ୍ଗତା ଯମଲୋକିକା;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା।

୪୧୦।

ତେ ଦୁଗ୍ଗତା ସୂଚିକଣ୍ଠା, କିଲନ୍ତା ନଗ୍ଗିନୋ କିସା;

ଉତ୍ତସନ୍ତା [ଓତ୍ତସ୍ତନ୍ତା (ସ୍ୟା। କ।)] ମହତ୍ତାସା [ମହାତାସା (ସୀ।)], ନ ଦସ୍ସେନ୍ତି କୁରୂରିନୋ [କୁରୁଦ୍ଦିନୋ (କ।)]।

୪୧୧।

ତସ୍ସ ଭାତା ୱିତରିତ୍ୱା, ନଗ୍ଗୋ ଏକପଥେକକୋ;

ଚତୁକୁଣ୍ଡିକୋ ଭୱିତ୍ୱାନ, ଥେରସ୍ସ ଦସ୍ସୟୀତୁମଂ।

୪୧୨।

ଥେରୋ ଚାମନସିକତ୍ୱା, ତୁଣ୍ହୀଭୂତୋ ଅତିକ୍କମି;

ସୋ ଚ ୱିଞ୍ଞାପୟୀ ଥେରଂ, ‘ଭାତା ପେତଗତୋ ଅହଂ’।

୪୧୩।

‘‘ମାତା ପିତା ଚ ତେ ଭନ୍ତେ, ଦୁଗ୍ଗତା ଯମଲୋକିକା;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା।

୪୧୪।

‘‘ତେ ଦୁଗ୍ଗତା ସୂଚିକଣ୍ଠା, କିଲନ୍ତା ନଗ୍ଗିନୋ କିସା;

ଉତ୍ତସନ୍ତା ମହତ୍ତାସା, ନ ଦସ୍ସେନ୍ତି କୁରୂରିନୋ।

୪୧୫।

‘‘ଅନୁକମ୍ପସ୍ସୁ କାରୁଣିକୋ, ଦତ୍ୱା ଅନ୍ୱାଦିସାହି ନୋ;

ତୱ ଦିନ୍ନେନ ଦାନେନ, ଯାପେସ୍ସନ୍ତି କୁରୂରିନୋ’’ତି।

୪୧୬।

ଥେରୋ ଚରିତ୍ୱା ପିଣ୍ଡାଯ, ଭିକ୍ଖୂ ଅଞ୍ଞେ ଚ ଦ୍ୱାଦସ;

ଏକଜ୍ଝଂ ସନ୍ନିପତିଂସୁ, ଭତ୍ତୱିସ୍ସଗ୍ଗକାରଣା।

୪୧୭।

ଥେରୋ ସବ୍ବେୱ ତେ ଆହ, ‘‘ଯଥାଲଦ୍ଧଂ ଦଦାଥ ମେ;

ସଙ୍ଘଭତ୍ତଂ କରିସ୍ସାମି, ଅନୁକମ୍ପାଯ ଞାତିନଂ’’।

୪୧୮।

ନିଯ୍ୟାଦଯିଂସୁ ଥେରସ୍ସ, ଥେରୋ ସଙ୍ଘଂ ନିମନ୍ତଯି;

ଦତ୍ୱା ଅନ୍ୱାଦିସି ଥେରୋ, ମାତୁ ପିତୁ ଚ ଭାତୁନୋ;

‘‘ଇଦଂ ମେ ଞାତୀନଂ ହୋତୁ, ସୁଖିତା ହୋନ୍ତୁ ଞାତଯୋ’’।

୪୧୯।

ସମନନ୍ତରାନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠେ, ଭୋଜନଂ ଉଦପଜ୍ଜଥ;

ସୁଚିଂ ପଣୀତଂ ସମ୍ପନ୍ନଂ, ଅନେକରସବ୍ୟଞ୍ଜନଂ।

୪୨୦।

ତତୋ ଉଦ୍ଦସ୍ସଯୀ [ଉଦ୍ଦିସଯୀ (ସୀ। କ।), ଉଦ୍ଦିସ୍ସତି (ସ୍ୟା। କ।)] ଭାତା, ୱଣ୍ଣୱା ବଲୱା ସୁଖୀ;

‘‘ପହୂତଂ ଭୋଜନଂ ଭନ୍ତେ, ପସ୍ସ ନଗ୍ଗାମ୍ହସେ ମଯଂ;

ତଥା ଭନ୍ତେ ପରକ୍କମ, ଯଥା ୱତ୍ଥଂ ଲଭାମସେ’’ତି।

୪୨୧।

ଥେରୋ ସଙ୍କାରକୂଟମ୍ହା, ଉଚ୍ଚିନିତ୍ୱାନ ନନ୍ତକେ;

ପିଲୋତିକଂ ପଟଂ କତ୍ୱା, ସଙ୍ଘେ ଚାତୁଦ୍ଦିସେ ଅଦା।

୪୨୨।

ଦତ୍ୱା ଅନ୍ୱାଦିସୀ ଥେରୋ, ମାତୁ ପିତୁ ଚ ଭାତୁନୋ;

‘‘ଇଦଂ ମେ ଞାତୀନଂ ହୋତୁ, ସୁଖିତା ହୋନ୍ତୁ ଞାତଯୋ’’।

୪୨୩।

ସମନନ୍ତରାନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠେ, ୱତ୍ଥାନି ଉଦପଜ୍ଜିସୁଂ;

ତତୋ ସୁୱତ୍ଥୱସନୋ, ଥେରସ୍ସ ଦସ୍ସୟୀତୁମଂ।

୪୨୪।

‘‘ୟାୱତା ନନ୍ଦରାଜସ୍ସ, ୱିଜିତସ୍ମିଂ ପଟିଚ୍ଛଦା;

ତତୋ ବହୁତରା ଭନ୍ତେ, ୱତ୍ଥାନଚ୍ଛାଦନାନି ନୋ।

୪୨୫।

‘‘କୋସେୟ୍ୟକମ୍ବଲୀୟାନି, ଖୋମ କପ୍ପାସିକାନି ଚ;

ୱିପୁଲା ଚ ମହଗ୍ଘା ଚ, ତେପାକାସେୱଲମ୍ବରେ।

୪୨୬।

‘‘ତେ ମୟଂ ପରିଦହାମ, ୟଂ ୟଂ ହି ମନସୋ ପିୟଂ;

ତଥା ଭନ୍ତେ ପରକ୍କମ, ୟଥା ଗେହଂ ଲଭାମସେ’’ତି।

୪୨୭।

ଥେରୋ ପଣ୍ଣକୁଟିଂ କତ୍ୱା, ସଙ୍ଘେ ଚାତୁଦ୍ଦିସେ ଅଦା;

ଦତ୍ୱା ଅନ୍ୱାଦିସୀ ଥେରୋ, ମାତୁ ପିତୁ ଚ ଭାତୁନୋ;

‘‘ଇଦଂ ମେ ଞାତୀନଂ ହୋତୁ, ସୁଖିତା ହୋନ୍ତୁ ଞାତୟୋ’’।

୪୨୮।

ସମନନ୍ତରାନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠେ , ଘରାନି ଉଦପଜ୍ଜିସୁଂ;

କୂଟାଗାରନିୱେସନା, ୱିଭତ୍ତା ଭାଗସୋ ମିତା।

୪୨୯।

‘‘ନ ମନୁସ୍ସେସୁ ଈଦିସା, ୟାଦିସା ନୋ ଘରା ଇଧ;

ଅପି ଦିବ୍ବେସୁ ୟାଦିସା, ତାଦିସା ନୋ ଘରା ଇଧ।

୪୩୦।

‘‘ଦଦ୍ଦଲ୍ଲମାନା ଆଭେନ୍ତି [ଆଭନ୍ତି (କ।)], ସମନ୍ତା ଚତୁରୋ ଦିସା;

‘ତଥା ଭନ୍ତେ ପରକ୍କମ, ଯଥା ପାନୀଯଂ ଲଭାମସେ’’ତି।

୪୩୧।

ଥେରୋ କରଣଂ [କରକଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ପୂରେତ୍ୱା, ସଙ୍ଘେ ଚାତୁଦ୍ଦିସେ ଅଦା;

ଦତ୍ୱା ଅନ୍ୱାଦିସୀ ଥେରୋ, ମାତୁ ପିତୁ ଚ ଭାତୁନୋ;

‘‘ଇଦଂ ମେ ଞାତୀନଂ ହୋତୁ, ସୁଖିତା ହୋନ୍ତୁ ଞାତଯୋ’।

୪୩୨।

ସମନନ୍ତରାନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠେ, ପାନୀଯଂ ଉଦପଜ୍ଜଥ;

ଗମ୍ଭୀରା ଚତୁରସ୍ସା ଚ, ପୋକ୍ଖରଞ୍ଞୋ ସୁନିମ୍ମିତା।

୪୩୩।

ସୀତୋଦିକା ସୁପ୍ପତିଟ୍ଠା, ସୀତା ଅପ୍ପଟିଗନ୍ଧିଯା;

ପଦୁମୁପ୍ପଲସଞ୍ଛନ୍ନା, ୱାରିକିଞ୍ଜକ୍ଖପୂରିତା।

୪୩୪।

ତତ୍ଥ ନ୍ହତ୍ୱା ପିୱିତ୍ୱା ଚ, ଥେରସ୍ସ ପଟିଦସ୍ସଯୁଂ;

‘‘ପହୂତଂ ପାନୀଯଂ ଭନ୍ତେ, ପାଦା ଦୁକ୍ଖା ଫଲନ୍ତି ନୋ’’।

୪୩୫।

‘‘ଆହିଣ୍ଡମାନା ଖଞ୍ଜାମ, ସକ୍ଖରେ କୁସକଣ୍ଟକେ;

‘ତଥା ଭନ୍ତେ ପରକ୍କମ, ଯଥା ଯାନଂ ଲଭାମସେ’’’ତି।

୪୩୬।

ଥେରୋ ସିପାଟିକଂ ଲଦ୍ଧା, ସଙ୍ଘେ ଚାତୁଦ୍ଦିସେ ଅଦା;

ଦତ୍ୱା ଅନ୍ୱାଦିସୀ ଥେରୋ, ମାତୁ ପିତୁ ଚ ଭାତୁନୋ;

‘‘ଇଦଂ ମେ ଞାତୀନଂ ହୋତୁ, ସୁଖିତା ହୋନ୍ତୁ ଞାତଯୋ’’।

୪୩୭।

ସମନନ୍ତରାନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠେ , ପେତା ରଥେନ ମାଗମୁଂ;

‘‘ଅନୁକମ୍ପିତମ୍ହ ଭଦନ୍ତେ, ଭତ୍ତେନଚ୍ଛାଦନେନ ଚ।

୪୩୮।

‘‘ଘରେନ ପାନୀଯଦାନେନ, ଯାନଦାନେନ ଚୂଭଯଂ;

ମୁନିଂ କାରୁଣିକଂ ଲୋକେ, ଭନ୍ତେ ୱନ୍ଦିତୁମାଗତା’’ତି।

ସାଣୱାସୀଥେରପେତୱତ୍ଥୁ ଦୁତିଯଂ।

୩। ରଥକାରପେତିୱତ୍ଥୁ

୪୩୯।

‘‘ୱେଳୁରିଯଥମ୍ଭଂ ରୁଚିରଂ ପଭସ୍ସରଂ, ୱିମାନମାରୁଯ୍ହ ଅନେକଚିତ୍ତଂ;

ତତ୍ଥଚ୍ଛସି ଦେୱି ମହାନୁଭାୱେ, ପଥଦ୍ଧନି [ସମନ୍ତତୋ (କ।)] ପନ୍ନରସେୱ ଚନ୍ଦୋ।

୪୪୦।

‘‘ୱଣ୍ଣୋ ଚ ତେ କନକସ୍ସ ସନ୍ନିଭୋ, ଉତ୍ତତ୍ତରୂପୋ ଭୁସ ଦସ୍ସନେଯ୍ୟୋ;

ପଲ୍ଲଙ୍କସେଟ୍ଠେ ଅତୁଲେ ନିସିନ୍ନା, ଏକା ତୁୱଂ ନତ୍ଥି ଚ ତୁଯ୍ହ ସାମିକୋ।

୪୪୧।

‘‘ଇମା ଚ ତେ ପୋକ୍ଖରଣୀ ସମନ୍ତା, ପହୂତମଲ୍ୟା [ପହୂତମାଲା (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ବହୁପୁଣ୍ଡରୀକା;

ସୁୱଣ୍ଣଚୁଣ୍ଣେହି ସମନ୍ତମୋତ୍ଥତା, ନ ତତ୍ଥ ପଙ୍କୋ ପଣକୋ ଚ ୱିଜ୍ଜତି।

୪୪୨।

‘‘ହଂସା ଚିମେ ଦସ୍ସନୀଯା ମନୋରମା, ଉଦକସ୍ମିମନୁପରିଯନ୍ତି ସବ୍ବଦା;

ସମଯ୍ୟ ୱଗ୍ଗୁପନଦନ୍ତି ସବ୍ବେ, ବିନ୍ଦୁସ୍ସରା ଦୁନ୍ଦୁଭୀନଂୱ ଘୋସୋ।

୪୪୩।

‘‘ଦଦ୍ଦଲ୍ଲମାନା ଯସସା ଯସସ୍ସିନୀ, ନାୱାଯ ଚ ତ୍ୱଂ ଅୱଲମ୍ବ ତିଟ୍ଠସି;

ଆଳାରପମ୍ହେ ହସିତେ ପିଯଂୱଦେ, ସବ୍ବଙ୍ଗକଲ୍ୟାଣି ଭୁସଂ ୱିରୋଚସି।

୪୪୪।

‘‘ଇଦଂ ୱିମାନଂ ୱିରଜଂ ସମେ ଠିତଂ, ଉଯ୍ୟାନୱନ୍ତଂ [ଉଯ୍ୟାନୱନଂ (କ।)] ରତିନନ୍ଦିୱଡ୍ଢନଂ;

ଇଚ୍ଛାମହଂ ନାରି ଅନୋମଦସ୍ସନେ, ତଯା ସହ ନନ୍ଦନେ ଇଧ ମୋଦିତୁ’’ନ୍ତି।

୪୪୫།

‘‘କରୋହି କମ୍ମଂ ଇଧ ୱେଦନୀଯଂ, ଚିତ୍ତଞ୍ଚ ତେ ଇଧ ନିହିତଂ ଭୱତୁ [ନତଞ୍ଚ ହୋତୁ (କ।), ନିତଞ୍ଚ ହୋତୁ (ସ୍ୟା।)];

କତ୍ୱାନ କମ୍ମଂ ଇଧ ୱେଦନୀଯଂ, ଏୱଂ ମମଂ ଲଚ୍ଛସି କାମକାମିନି’’ନ୍ତି।

୪୪୬।

‘‘ସାଧୂ’’ତି ସୋ ତସ୍ସା ପଟିସ୍ସୁଣିତ୍ୱା, ଅକାସି କମ୍ମଂ ତହିଂ ୱେଦନୀଯଂ;

କତ୍ୱାନ କମ୍ମଂ ତହିଂ ୱେଦନୀଯଂ, ଉପପଜ୍ଜି ସୋ ମାଣୱୋ ତସ୍ସା ସହବ୍ୟତନ୍ତି।

ରଥକାରପେତିୱତ୍ଥୁ ତତିଯଂ।

ଭାଣୱାରଂ ଦୁତିଯଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୪। ଭୁସପେତୱତ୍ଥୁ

୪୪୭।

‘‘ଭୁସାନି ଏକୋ ସାଲିଂ ପୁନାପରୋ, ଅଯଞ୍ଚ ନାରୀ ସକମଂସଲୋହିତଂ;

ତୁୱଞ୍ଚ ଗୂଥଂ ଅସୁଚିଂ ଅକନ୍ତଂ [ଅକନ୍ତିକଂ (ସୀ। ପୀ।)], ପରିଭୁଞ୍ଜସି କିସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ’’ତି।

୪୪୮।

‘‘ଅଯଂ ପୁରେ ମାତରଂ ହିଂସତି, ଅଯଂ ପନ କୂଟୱାଣିଜୋ;

ଅଯଂ ମଂସାନି ଖାଦିତ୍ୱା, ମୁସାୱାଦେନ ୱଞ୍ଚେତି।

୪୪୯।

‘‘ଅହଂ ମନୁସ୍ସେସୁ ମନୁସ୍ସଭୂତା, ଅଗାରିନୀ ସବ୍ବକୁଲସ୍ସ ଇସ୍ସରା;

ସନ୍ତେସୁ ପରିଗୁହାମି, ମା ଚ କିଞ୍ଚି ଇତୋ ଅଦଂ।

୪୫୦।

‘‘ମୁସାୱାଦେନ ଛାଦେମି, ‘ନତ୍ଥି ଏତଂ ମମ ଗେହେ;

ସଚେ ସନ୍ତଂ ନିଗୁହାମି, ଗୂଥୋ ମେ ହୋତୁ ଭୋଜନଂ’।

୪୫୧।

‘‘ତସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ ୱିପାକେନ, ମୁସାୱାଦସ୍ସ ଚୂଭଯଂ;

ସୁଗନ୍ଧଂ ସାଲିନୋ ଭତ୍ତଂ, ଗୂଥଂ ମେ ପରିୱତ୍ତତି।

୪୫୨।

''ଅଓ୍ଞାନି ଚ କମ୍ମାନି, ନ ହି କମ୍ମଂ ୱିନସ୍ସତି;

ଦୁଗ୍ଗନ୍ଧଂ କିମିନଂ [କିମିଜଂ (ସୀ।)] ମୀଳ୍ହଂ, ଭୁଞ୍ଜାମି ଚ ପିୱାମି ଚା''ତି।

ଭୁସପେତୱତ୍ଥୁ ଚତୁତ୍ଥଂ।

୫। କୁମାରପେତୱତ୍ଥୁ

୪୫୩।

ଅଚ୍ଛେରରୂପଂ ସୁଗତସ୍ସ ଞାଣଂ, ସତ୍ଥା ଯଥା ପୁଗ୍ଗଲଂ ବ୍ୟାକାସି;

ଉସ୍ସନ୍ନପୁଞ୍ଞାପି ଭୱନ୍ତି ହେକେ, ପରିତ୍ତପୁଞ୍ଞାପି ଭୱନ୍ତି ହେକେ।

୪୫୪।

ଅଯଂ କୁମାରୋ ସୀୱଥିକାଯ ଛଡ୍ଡିତୋ, ଅଙ୍ଗୁଟ୍ଠସ୍ନେହେନ ଯାପେତି ରତ୍ତିଂ;

ନ ଯକ୍ଖଭୂତା ନ ସରୀସପା [ସିରିଂସପା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ୱା, ୱିହେଠଯେୟ୍ୟୁଂ କତପୁଞ୍ଞଂ କୁମାରଂ।

୪୫୫।

ସୁନଖାପିମସ୍ସ ପଲିହିଂସୁ ପାଦେ, ଧଙ୍କା ସିଙ୍ଗାଲା [ସିଗାଲା (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ପରିୱତ୍ତଯନ୍ତି;

ଗବ୍ଭାସଯଂ ପକ୍ଖିଗଣା ହରନ୍ତି, କାକା ପନ ଅକ୍ଖିମଲଂ ହରନ୍ତି।

୪୫୬।

ନଯିମସ୍ସ [ନ ଇମସ୍ସ (ସ୍ୟା।), ନିମସ୍ସ (କ।)] ରକ୍ଖଂ ୱିଦହିଂସୁ କେଚି, ନ ଓସଧଂ ସାସପଧୂପନଂ ୱା;

ନକ୍ଖତ୍ତଯୋଗମ୍ପି ନ ଅଗ୍ଗହେସୁଂ [ନ ଉଗ୍ଗହେସୁଂ (କ।)], ନ ସବ୍ବଧଞ୍ଞାନିପି ଆକିରିଂସୁ।

୪୫୭।

ଏତାଦିସଂ ଉତ୍ତମକିଚ୍ଛପତ୍ତଂ, ରତ୍ତାଭତଂ ସୀୱଥିକାଯ ଛଡ୍ଡିତଂ;

ନୋନୀତପିଣ୍ଡଂୱ ପୱେଧମାନଂ, ସସଂସଯଂ ଜୀୱିତସାୱସେସଂ।

୪୫୮।

ତମଦ୍ଦସା ଦେୱମନୁସ୍ସପୂଜିତୋ, ଦିସ୍ୱା ଚ ତଂ ବ୍ୟାକରି ଭୂରିପଞ୍ଞୋ;

''ଅଯଂ କୁମାରୋ ନଗରସ୍ସିମସ୍ସ, ଅଗ୍ଗକୁଲିକୋ ଭୱିସ୍ସତି ଭୋଗତୋ ଚ'' [ଭୋଗୱା ଚ (ସ୍ୟା। କ।)]।

୪୫୯।

''କିସ୍ସ [କିଂ'ସ (?)] ୱତଂ କିଂ ପନ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ, କିସ୍ସ ସୁଚିଣ୍ଣସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ;

ଏତାଦିସଂ ବ୍ଯସନଂ ପାପୁଣିତ୍ୱା, ତଂ ତାଦିସଂ ପଚ୍ଚନୁଭୋସ୍ସତିଦ୍ଧି''ନ୍ତି।

୪୬୦।

ବୁଦ୍ଧପମୁଖସ୍ସ ଭିକ୍ଖୁସଙ୍ଘସ୍ସ, ପୂଜଂ ଅକାସି ଜନତା ଉଳାରଂ;

ତତ୍ରସ୍ସ ଚିତ୍ତସ୍ସହୁ ଅଞ୍ଞଥତ୍ତଂ, ୱାଚଂ ଅଭାସି ଫରୁସଂ ଅସବ୍ଭଂ।

୪୬୧।

ସୋ ତଂ ୱିତକ୍କଂ ପୱିନୋଦଯିତ୍ୱା, ପୀତିଂ ପସାଦଂ ପଟିଲଦ୍ଧା ପଚ୍ଛା;

ତଥାଗତଂ ଜେତୱନେ ୱସନ୍ତଂ, ଯାଗୁଯା ଉପଟ୍ଠାସି ସତ୍ତରତ୍ତଂ।

୪୬୨।

ତସ୍ସ [ତଂ'ସ (?)] ୱତଂ ତଂ ପନ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ, ତସ୍ସ ସୁଚିଣ୍ଣସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ;

ଏତାଦିସଂ ବ୍ଯସନଂ ପାପୁଣିତ୍ୱା, ତଂ ତାଦିସଂ ପଚ୍ଚନୁଭୋସ୍ସତିଦ୍ଧିଂ।

୪୬୩।

ଠତ୍ୱାନ ସୋ ୱସ୍ସସତଂ ଇଧେୱ, ସବ୍ବେହି କାମେହି ସମଙ୍ଗିଭୂତୋ;

କାଯସ୍ସ ଭେଦା ଅଭିସମ୍ପରାଯଂ, ସହବ୍ଯତଂ ଗଚ୍ଛତି ୱାସୱସ୍ସାତି।

କୁମାରପେତୱତ୍ଥୁ ପଞ୍ଚମଂ।

୬। ସେରିଣୀପେତୱତ୍ଥୁ

୪୬୪।

''ନଗ୍ଗା ଦୁବ୍ବଣ୍ଣରୂପାସି, କିସା ଧମନିସନ୍ଥତା;

ଉପ୍ଫାସୁଲିକେ କିସିକେ, କା ନୁ ତ୍ୱଂ ଇଧ ତିଟ୍ଠସୀ''ତି।

୪୬୫।

''ଅହଂ ଭଦନ୍ତେ ପେତୀମ୍ହି, ଦୁଗ୍ଗତା ଯମଲୋକିକା;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା''ତି।

୪୬୬।

‘‘କିଂ ନୁ କାଯେନ ୱାଚାଯ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କିସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା’’ତି।

୪୬୭।

‘‘ଅନାୱଟେସୁ ତିତ୍ଥେସୁ, ୱିଚିନିଂ ଅଡ୍ଢମାସକଂ;

ସନ୍ତେସୁ ଦେୟ୍ୟଧମ୍ମେସୁ, ଦୀପଂ ନାକାସିମତ୍ତନୋ।

୪୬୮।

‘‘ନଦିଂ ଉପେମି ତସିତା, ରିତ୍ତକା ପରିୱତ୍ତତି;

ଛାଯଂ ଉପେମି ଉଣ୍ହେସୁ, ଆତପୋ ପରିୱତ୍ତତି।

୪୬୯।

‘‘ଅଗ୍ଗିୱଣ୍ଣୋ ଚ ମେ ୱାତୋ, ଡହନ୍ତୋ ଉପୱାଯତି;

ଏତଞ୍ଚ ଭନ୍ତେ ଅରହାମି, ଅଞ୍ଞଞ୍ଚ ପାପକଂ ତତୋ।

୪୭୦।

‘‘ଗନ୍ତ୍ୱାନ ହତ୍ଥିନିଂ ପୁରଂ, ୱଜ୍ଜେସି ମଯ୍ହ ମାତରଂ;

‘ଧୀତା ଚ ତେ ମଯା ଦିଟ୍ଠା, ଦୁଗ୍ଗତା ଯମଲୋକିକା;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା’।

୪୭୧।

‘‘ଅତ୍ଥି ମେ ଏତ୍ଥ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ, ଅନକ୍ଖାତଞ୍ଚ ତଂ ମଯା;

ଚତ୍ତାରିସତସହସ୍ସାନି, ପଲ୍ଲଙ୍କସ୍ସ ଚ ହେଟ୍ଠତୋ।

୪୭୨।

‘‘ତତୋ ମେ ଦାନଂ ଦଦତୁ, ତସ୍ସା ଚ ହୋତୁ ଜୀୱିକା;

ଦାନଂ ଦତ୍ୱା ଚ ମେ ମାତା, ଦକ୍ଖିଣଂ ଅନୁଦିଚ୍ଛତୁ [ଅନୁଦିସ୍ସତୁ (ସୀ। ପୀ।), ଅନ୍ୱାଦିସ୍ସତୁ (ସ୍ୟା।)];

ତଦାହଂ ସୁଖିତା ହେସ୍ସଂ, ସବ୍ବକାମସମିଦ୍ଧିନୀ’’ତି।

୪୭୩।

‘‘ସାଧୂ’’ତି ସୋ ପଟିସ୍ସୁତ୍ୱା, ଗନ୍ତ୍ୱାନ ହତ୍ଥିନିଂ ପୁରଂ;

ଅୱୋଚ ତସ୍ସା ମାତରଂ –

‘ଧୀତା ଚ ତେ ମଯା ଦିଟ୍ଠା, ଦୁଗ୍ଗତା ଯମଲୋକିକା;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା’।

୪୭୪।

‘‘ସା ମଂ ତତ୍ଥ ସମାଦପେସି, ( ) [(ଗନ୍ତ୍ୱାନ ହତ୍ଥିନିଂ ପୁରଂ) (ସ୍ୟା। କ।)] ୱଜ୍ଜେସି ମଯ୍ହ ମାତରଂ;

‘ଧୀତା ଚ ତେ ମଯା ଦିଟ୍ଠା, ଦୁଗ୍ଗତା ଯମଲୋକିକା;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା’।

୪୭୫।

‘‘ଅତ୍ଥି ଚ ମେ ଏତ୍ଥ ନିକ୍ଖିତ୍ତଂ, ଅନକ୍ଖାତଞ୍ଚ ତଂ ମଯା;

ଚତ୍ତାରିସତସହସ୍ସାନି, ପଲ୍ଲଙ୍କସ୍ସ ଚ ହେଟ୍ଠତୋ।

୪୭୬।

‘‘ତତୋ ମେ ଦାନଂ ଦଦତୁ, ତସ୍ସା ଚ ହୋତୁ ଜୀୱିକା;

ଦାନଂ ଦତ୍ୱା ଚ ମେ ମାତା, ଦକ୍ଖିଣଂ ଅନୁଦିଚ୍ଛତୁ ( ) [(ତତୋ ତୁୱଂ ଦାନଂ ଦେହି, ତସ୍ସା ଦକ୍ଖିଣମାଦିସୀ) (କ।)];

‘ତଦା ସା ସୁଖିତା ହେସ୍ସଂ, ସବ୍ବକାମସମିଦ୍ଧିନୀ’’’ତି।

୪୭୭।

ତତୋ ହି ସା ଦାନମଦା, ତସ୍ସା ଦକ୍ଖିଣମାଦିସୀ;

ପେତୀ ଚ ସୁଖିତା ଆସି, ତସ୍ସା ଚାସି ସୁଜୀୱିକାତି।

ସେରିଣୀପେତୱତ୍ଥୁ ଛଟ୍ଠଂ।

୭। ମିଗଲୁଦ୍ଦକପେତୱତ୍ଥୁ

୪୭୮।

‘‘ନରନାରିପୁରକ୍ଖତୋ ଯୁୱା, ରଜନୀଯେହି କାମଗୁଣେହି [କାମେହି (କ।)] ସୋଭସି;

ଦିୱସଂ ଅନୁଭୋସି କାରଣଂ, କିମକାସି ପୁରିମାଯ ଜାତିଯା’’ତି।

୪୭୯।

‘‘ଅହଂ ରାଜଗହେ ରମ୍ମେ, ରମଣୀଯେ ଗିରିବ୍ବଜେ;

ମିଗଲୁଦ୍ଦୋ ପୁରେ ଆସିଂ, ଲୋହିତପାଣି ଦାରୁଣୋ।

୪୮୦।

‘‘ଅୱିରୋଧକରେସୁ ପାଣିସୁ, ପୁଥୁସତ୍ତେସୁ ପଦୁଟ୍ଠମାନସୋ;

ୱିଚରିଂ ଅତିଦାରୁଣୋ ସଦା [ତଦା (ସୀ।)], ପରହିଂସାଯ ରତୋ ଅସଞ୍ଞତୋ।

୪୮୧।

‘‘ତସ୍ସ ମେ ସହାଯୋ ସୁହଦଯୋ [ସୁହଦୋ (ସୀ।)], ସଦ୍ଧୋ ଆସି ଉପାସକୋ;

ସୋପି [ସୋ ହି (ସ୍ୟା।)] ମଂ ଅନୁକମ୍ପନ୍ତୋ, ନିୱାରେସି ପୁନପ୍ପୁନଂ।

୪୮୨।

‘‘‘ମାକାସି ପାପକଂ କମ୍ମଂ, ମା ତାତ ଦୁଗ୍ଗତିଂ ଅଗା;

ସଚେ ଇଚ୍ଛସି ପେଚ୍ଚ ସୁଖଂ, ୱିରମ ପାଣୱଧା ଅସଂଯମା’।

୪୮୩।

‘‘ତସ୍ସାହଂ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ସୁଖକାମସ୍ସ ହିତାନୁକମ୍ପିନୋ;

ନାକାସିଂ ସକଲାନୁସାସନିଂ, ଚିରପାପାଭିରତୋ ଅବୁଦ୍ଧିମା।

୪୮୪।

‘‘ସୋ ମଂ ପୁନ ଭୂରିସୁମେଧସୋ, ଅନୁକମ୍ପାଯ ସଂଯମେ ନିୱେସଯି;

‘ସଚେ ଦିୱା ହନସି ପାଣିନୋ, ଅଥ ତେ ରତ୍ତିଂ ଭୱତୁ ସଂଯମୋ’।

୪୮୫।

‘‘ସ୍ୱାହଂ ଦିୱା ହନିତ୍ୱା ପାଣିନୋ, ୱିରତୋ ରତ୍ତିମହୋସି ସଞ୍ଞତୋ;

ରତ୍ତାହଂ ପରିଚାରେମି, ଦିୱା ଖଜ୍ଜାମି ଦୁଗ୍ଗତୋ।

୪୮୬।

‘‘ତସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ କୁସଲସ୍ସ, ଅନୁଭୋମି ରତ୍ତିଂ ଅମାନୁସିଂ;

ଦିୱା ପଟିହତାୱ [ପଟିହତା ଚ (କ।)] କୁକ୍କୁରା, ଉପଧାୱନ୍ତି ସମନ୍ତା ଖାଦିତୁଂ।

୪୮୭।

‘‘ଯେ ଚ ତେ ସତତାନୁଯୋଗିନୋ, ଧୁଵଂ ପଯୁତ୍ତା ସୁଗତସ୍ସ ସାସନେ;

ମଞ୍ଞାମି ତେ ଅମତମେଵ କେଵଲଂ, ଅଧିଗଚ୍ଛନ୍ତି ପଦଂ ଅସଙ୍ଖତ’’ନ୍ତି।

ମିଗଲୁଦ୍ଦକପେତଵତ୍ଥୁ ସତ୍ତମଂ।

୮। ଦୁତିଯମିଗଲୁଦ୍ଦକପେତଵତ୍ଥୁ

୪୮୮।

‘‘କୂଟାଗାରେ ଚ ପାସାଦେ, ପଲ୍ଲଙ୍କେ ଗୋନକତ୍ଥତେ;

ପଞ୍ଚଙ୍ଗିକେନ ତୁରିଯେନ, ରମସି ସୁପ୍ପଵାଦିତେ।

୪୮୯।

‘‘ତତୋ ରତ୍ଯା ଵିଵସାନେ [ଵ୍ଯଵସାନେ (ସୀ।)], ସୂରିଯୁଗ୍ଗମନଂ ପତି;

ଅପଵିଦ୍ଧୋ ସୁସାନସ୍ମିଂ, ବହୁଦୁକ୍ଖଂ ନିଗଚ୍ଛସି।

୪୯୦।

‘‘କିଂ ନୁ କାଯେନ ଵାଚାଯ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କିସ୍ସ କମ୍ମଵିପାକେନ, ଇଦଂ ଦୁକ୍ଖଂ ନିଗଚ୍ଛସି’’।

୪୯୧।

‘‘ଅହଂ ରାଜଗହେ ରମ୍ମେ, ରମଣୀଯେ ଗିରିବ୍ବଜେ;

ମିଗଲୁଦ୍ଦୋ ପୁରେ ଆସିଂ, ଲୁଦ୍ଦୋ ଚାସିମସଞ୍ଞତୋ।

୪୯୨।

‘‘ତସ୍ସ ମେ ସହାଯୋ ସୁହଦଯୋ, ସଦ୍ଧୋ ଆସି ଉପାସକୋ;

ତସ୍ସ କୁଲୁପକୋ ଭିକ୍ଖୁ, ଆସି ଗୋତମସାଵକୋ;

ସୋପି ମଂ ଅନୁକମ୍ପନ୍ତୋ, ନିଵାରେସି ପୁନପ୍ପୁନଂ।

୪୯୩।

‘‘‘ମାକାସି ପାପକଂ କମ୍ମଂ, ମା ତାତ ଦୁଗ୍ଗତିଂ ଅଗା;

ସଚେ ଇଚ୍ଛସି ପେଚ୍ଚ ସୁଖଂ, ଵିରମ ପାଣଵଧା ଅସଂଯମା’।

୪୯୪।

‘‘ତସ୍ସାହଂ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ସୁଖକାମସ୍ସ ହିତାନୁକମ୍ପିନୋ;

ନାକାସିଂ ସକଲାନୁସାସନିଂ, ଚିରପାପାଭିରତୋ ଅବୁଦ୍ଧିମା।

୪୯୫।

‘‘ସୋ ମଂ ପୁନ ଭୂରିସୁମେଧସୋ, ଅନୁକମ୍ପାଯ ସଂଯମେ ନିୱେସଯି;

‘ସଚେ ଦିୱା ହନସି ପାଣିନୋ, ଅଥ ତେ ରତ୍ତିଂ ଭୱତୁ ସଂଯମୋ’।

୪୯୬।

‘‘ସ୍ୱାହଂ ଦିୱା ହନିତ୍ୱା ପାଣିନୋ, ୱିରତୋ ରତ୍ତିମହୋସି ସଞ୍ଞତୋ;

ରତ୍ତାହଂ ପରିଚାରେମି, ଦିୱା ଖଜ୍ଜାମି ଦୁଗ୍ଗତୋ।

୪୯୭।

‘‘ତସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ କୁସଲସ୍ସ, ଅନୁଭୋମି ରତ୍ତିଂ ଅମାନୁସିଂ;

ଦିୱା ପଟିହତାୱ କୁକ୍କୁରା, ଉପଧାୱନ୍ତି ସମନ୍ତା ଖାଦିତୁଂ।

୪୯୮।

‘‘ଯେ ଚ ତେ ସତତାନୁଯୋଗିନୋ, ଧୁୱଂ ପଯୁତ୍ତା [ଧୁୱଯୁତ୍ତା (ସୀ।)] ସୁଗତସ୍ସ ସାସନେ;

ମଞ୍ଞାମି ତେ ଅମତମେୱ କେୱଲଂ, ଅଧିଗଚ୍ଛନ୍ତି ପଦଂ ଅସଙ୍ଖତ’’ନ୍ତି।

ଦୁତିଯମିଗଲୁଦ୍ଦକପେତୱତ୍ଥୁ ଅଟ୍ଠମଂ।

୯। କୂଟୱିନିଚ୍ଛଯିକପେତୱତ୍ଥୁ

୪୯୯।

‘‘ମାଲୀ କିରିଟୀ କାଯୂରୀ [କେଯୂରୀ (ସୀ।)], ଗତ୍ତା ତେ ଚନ୍ଦନୁସ୍ସଦା;

ପସନ୍ନମୁଖୱଣ୍ଣୋସି, ସୂରିଯୱଣ୍ଣୋୱ ସୋଭସି।

୫୦୦।

‘‘ଅମାନୁସା ପାରିସଜ୍ଜା, ଯେ ତେମେ ପରିଚାରକା;

ଦସ କଞ୍ଞାସହସ୍ସାନି, ଯା ତେମା ପରିଚାରିକା;

ତା [କା (କ।)] କମ୍ବୁକାୟୂରଧରା, କଞ୍ଚନାୱେଠଅଭୂସିତା।

୫୦୧।

‘‘ମହାନୁଭାୱୋସି ତୁୱଂ, ଲୋମହଂସନରୂପୱା;

ପିଟ୍ଠିମଂସାନି ଅତ୍ତନୋ, ସାମଂ ଉକ୍କଚ୍ଚ [ଉକ୍କଚ୍ଚ (ସୀ।)] ଖାଦସି।

୫୦୨।

‘‘କିଂ ନୁ କାଯେନ ୱାଚାଯ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କିସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ପିଟ୍ଠିମଂସାନି ଅତ୍ତନୋ;

ସାମଂ ଉକ୍କଚ୍ଚ ଖାଦସୀ’’ତି।

୫୦୩।

‘‘ଅତ୍ତନୋହଂ ଅନତ୍ଥାଯ, ଜୀୱଲୋକେ ଅଚାରିସଂ;

ପେସୁଞ୍ଞମୁସାୱାଦେନ, ନିକତିୱଞ୍ଚନାଯ ଚ।

୫୦୪।

‘‘ତତ୍ଥାହଂ ପରିସଂ ଗନ୍ତ୍ୱା, ସଚ୍ଚକାଲେ ଉପଟ୍ଠିତେ;

ଅତ୍ଥଂ ଧମ୍ମଂ ନିରାକତ୍ୱା [ନିରଂକତ୍ୱା (କ।) ନି + ଆ + କର + ତ୍ୱା = ନିରାକତ୍ୱା], ଅଧମ୍ମମନୁୱତ୍ତିସଂ।

୫୦୫।

‘‘ଏୱଂ ସୋ ଖାଦତତ୍ତାନଂ, ଯୋ ହୋତି ପିଟ୍ଠିମଂସିକୋ;

ଯଥାହଂ ଅଜ୍ଜ ଖାଦାମି, ପିଟ୍ଠିମଂସାନି ଅତ୍ତନୋ।

୫୦୬।

‘‘ତଯିଦଂ ତଯା ନାରଦ ସାମଂ ଦିଟ୍ଠଂ, ଅନୁକମ୍ପକା ଯେ କୁସଲା ୱଦେଯ୍ୟୁଂ;

ମା ପେସୁଣଂ ମା ଚ ମୁସା ଅଭାଣି, ମା ଖୋସି ପିଟ୍ଠିମଂସିକୋ ତୁୱ’’ନ୍ତି।

କୂଟୱିନିଚ୍ଛଯିକପେତୱତ୍ଥୁ ନୱମଂ।

୧୦। ଧାତୁୱିୱଣ୍ଣପେତୱତ୍ଥୁ

୫୦୭।

‘‘ଅନ୍ତଲିକ୍ଖସ୍ମିଂ ତିଟ୍ଠନ୍ତୋ, ଦୁଗ୍ଗନ୍ଧୋ ପୂତି ୱାଯସି;

ମୁଖଞ୍ଚ ତେ କିମଯୋ ପୂତିଗନ୍ଧଂ, ଖାଦନ୍ତି କିଂ କମ୍ମମକାସି ପୁବ୍ବେ।

୫୦୮।

‘‘ତତୋ ସତ୍ଥଂ ଗହେତ୍ୱାନ, ଓକ୍କନ୍ତନ୍ତି ପୁନପ୍ପୁନଂ;

ଖାରେନ ପରିପ୍ଫୋସିତ୍ୱା, ଓକ୍କନ୍ତନ୍ତି ପୁନପ୍ପୁନଂ।

୫୦୯।

‘‘କିଂ ନୁ କାଯେନ ୱାଚାଯ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କିସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ଇଦଂ ଦୁକ୍ଖଂ ନିଗଚ୍ଛସୀ’’ତି।

୫୧୦।

‘‘ଅହଂ ରାଜଗହେ ରମ୍ମେ, ରମଣୀଯେ ଗିରିବ୍ବଜେ;

ଇସ୍ସରୋ ଧନଧଞ୍ଞସ୍ସ, ସୁପହୂତସ୍ସ ମାରିସ।

୫୧୧।

‘‘ତସ୍ସାଯଂ ମେ ଭରିଯା ଚ, ଧୀତା ଚ ସୁଣିସା ଚ ମେ;

ତା ମାଲଂ ଉପ୍ପଲଞ୍ଚାପି, ପଚ୍ଚଗ୍ଘଞ୍ଚ ୱିଲେପନଂ;

ଥୂପଂ ହରନ୍ତିଯୋ ୱାରେସିଂ, ତଂ ପାପଂ ପକତଂ ମଯା।

୫୧୨।

‘‘ଛଳାସୀତିସହସ୍ସାନି , ମଯଂ ପଚ୍ଚତ୍ତୱେଦନା;

ଥୂପପୂଜଂ ୱିୱଣ୍ଣେତ୍ୱା, ପଚ୍ଚାମ ନିରଯେ ଭୁସଂ।

୫୧୩।

‘‘ଯେ ଚ ଖୋ ଥୂପପୂଜାଯ, ୱତ୍ତନ୍ତେ ଅରହତୋ ମହେ;

ଆଦୀନୱଂ ପକାସେନ୍ତି, ୱିୱେଚଯେଥ [ୱିୱେଚଯଥ (ସୀ।)] ନେ ତତୋ।

୫୧୪।

‘‘ଇମା ଚ ପସ୍ସ ଆଯନ୍ତିଯୋ, ମାଲଧାରୀ ଅଲଙ୍କତା;

ମାଲାୱିପାକଂନୁଭୋନ୍ତିଯୋ [ଅନୁଭୱନ୍ତି (ସୀ। ପୀ।)], ସମିଦ୍ଧା ଚ ତା [ସମିଦ୍ଧା ତା (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଯସସ୍ସିନିଯୋ।

୪୧୫।

‘‘ତଞ୍ଚ ଦିସ୍ୱାନ ଅଚ୍ଛେରଂ, ଅବ୍ଭୁତଂ ଲୋମହଂସନଂ;

ନମୋ କରୋନ୍ତି ସପ୍ପଞ୍ଞା, ୱନ୍ଦନ୍ତି ତଂ ମହାମୁନିଂ।

୪୧୬।

‘‘ସୋହଂ ନୂନ ଇତୋ ଗନ୍ତ୍ୱା, ଯୋନିଂ ଲଦ୍ଧାନ ମାନୁସିଂ;

ଥୂପପୂଜଂ କରିସ୍ସାମି, ଅପ୍ପମତ୍ତୋ ପୁନପ୍ପୁନ’’ନ୍ତି।

ଧାତୁୱିଭଣ୍ଡପେତୱତ୍ଥୁ ଦସମଂ। ଚୂଳଅୱଗ୍ଗୋ ତତିଯୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଅଭିଜ୍ଜମାନୋ କୁଣ୍ଡିଯୋ [କୋଣ୍ଡଞ୍ଞୋ (ସକ୍କତ୍ଥ)], ରଥକାରୀ ଭୁସେନ ଚ;

କୁମାରୋ ଗଣିକା ଚେୱ, ଦ୍ୱେ ଲୁଦ୍ଦା ପିଟ୍ଠିପୂଜନା;

ୱଗ୍ଗୋ ତେନ ପୱୁଚ୍ଚତୀତି।

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

୪। ମହାୱଗ୍ଗୋ

୧। ଅମ୍ବସକ୍କରପେତୱତ୍ଥୁ

୫୧୭।

ୱେସାଲୀ ନାମ ନଗରତ୍ଥି ୱଜ୍ଜୀନଂ, ତତ୍ଥ ଅହୁ ଲିଚ୍ଛୱି ଅମ୍ବସକ୍କରୋ [ଅମ୍ବସକ୍ଖରୋ (ସୀ। ସ୍ୟା।), ଅପ୍ପସକ୍କରୋ (କ।)];

ଦିସ୍ୱାନ ପେତଂ ନଗରସ୍ସ ବାହିରଂ, ତତ୍ଥେୱ ପୁଚ୍ଛିତ୍ଥ ତଂ କାରଣତ୍ଥିକୋ।

୫୧୮।

''ସେୟ୍ୟା ନିସଜ୍ଜା ନୟିମସ୍ସ ଅତ୍ଥି, ଅଭିକ୍କମୋ ନତ୍ଥି ପଟିକ୍କମୋ ଚ;

ଅସିତପୀତଖାୟିତୱତ୍ଥଭୋଗା, ପରିଚାରିକା [ପରିଚାରଣା (ସୀ। ପୀ।)] ସାପି ଇମସ୍ସ ନତ୍ଥି।

୫୧୯।

''ଯେ ଞାତକା ଦିଟ୍ଠସୁତା ସୁହଜ୍ଜା, ଅନୁକମ୍ପକା ଯସ୍ସ ଅହେସୁଂ ପୁବ୍ବେ;

ଦଟ୍ଠୁମ୍ପି ତେ ଦାନି ନ ତଂ ଲଭନ୍ତି, ୱିରାଜିତତ୍ତୋ [ୱିରାଧିତତ୍ତୋ (ସୀ। ପୀ।)] ହି ଜନେନ ତେନ।

୫୨୦।

''ନ ଓଗ୍ଗତତ୍ତସ୍ସ ଭୱନ୍ତି ମିତ୍ତା, ଜହନ୍ତି ମିତ୍ତା ୱିକଲଂ ୱିଦିତ୍ୱା;

ଅତ୍ଥଞ୍ଚ ଦିସ୍ୱା ପରିୱାରୟନ୍ତି, ବହୂ ମିତ୍ତା ଉଗ୍ଗତତ୍ତସ୍ସ ହୋନ୍ତି।

୫୨୧।

''ନିହୀନତ୍ତୋ ସବ୍ବଭୋଗେହି କିଚ୍ଛୋ, ସମ୍ମକ୍ଖିତୋ ସମ୍ପରିଭିନ୍ନଗତ୍ତୋ;

ଉସ୍ସାୱବିନ୍ଦୂୱ ପଲିମ୍ପମାନୋ, ଅଜ୍ଜ ସୁୱେ ଜୀୱିତସ୍ସୂପରୋଧୋ।

୫୨୨।

''ଏତାଦିସଂ ଉତ୍ତମକିଚ୍ଛପ୍ପତ୍ତଂ, ଉତ୍ତାସିତଂ ପୁଚିମନ୍ଦସ୍ସ ସୂଲେ;

'ଅଥ ତ୍ୱଂ କେନ ୱଣ୍ଣେନ ୱଦେସି ଯକ୍ଖ, ଜୀୱ ଭୋ ଜୀୱିତମେୱ ସେୟ୍ୟୋ'''ତି।

୫୨୩।

''ସାଲୋହିତୋ ଏସ ଅହୋସି ମୟ୍ହଂ, ଅହଂ ସରାମି ପୁରିମାଯ ଜାତିଯା;

ଦିସ୍ୱା ଚ ମେ କାରୁଞ୍ଞମହୋସି ରାଜ, ମା ପାପଧମ୍ମୋ ନିରୟଂ ପତାୟଂ [ପତି + ଅୟଂ = ପତାୟଂ]।

୫୨୪।

‘‘ଇତୋ ଚୁତୋ ଲିଚ୍ଛୱି ଏସ ପୋସୋ, ସତ୍ତୁସ୍ସଦଂ ନିରଯଂ ଘୋରରୂପଂ;

ଉପପଜ୍ଜତି ଦୁକ୍କଟକମ୍ମକାରୀ, ମହାଭିତାପଂ କଟୁକଂ ଭଯାନକଂ।

୫୨୫।

‘‘ଅନେକଭାଗେନ ଗୁଣେନ ସେଯ୍ୟୋ, ଅଯମେୱ ସୂଲୋ ନିରଯେନ ତେନ;

ଏକନ୍ତଦୁକ୍ଖଂ କଟୁକଂ ଭଯାନକଂ, ଏକନ୍ତତିବ୍ବଂ ନିରଯଂ ପତାଯଂ [ପତେ + ଅଯଂ = ପତାଯଂ]।

୫୨୬।

‘‘ଇଦଞ୍ଚ ସୁତ୍ୱା ୱଚନଂ ମମେସୋ, ଦୁକ୍ଖୂପନୀତୋ ୱିଜହେଯ୍ୟ ପାଣଂ;

ତସ୍ମା ଅହଂ ସନ୍ତିକେ ନ ଭଣାମି, ମା ମେ କତୋ ଜୀୱିତସ୍ସୂପରୋଧୋ’’।

୫୨୭।

‘‘ଅଞ୍ଞାତୋ ଏସୋ [ଅଞ୍ଛିତୋ ଏସ (କ।)] ପୁରିସସ୍ସ ଅତ୍ଥୋ, ଅଞ୍ଞମ୍ପି ଇଚ୍ଛାମସେ ପୁଚ୍ଛିତୁଂ ତୁୱଂ;

ଓକାସକମ୍ମଂ ସଚେ ନୋ କରୋସି, ପୁଚ୍ଛାମ ତଂ ନୋ ନ ଚ କୁଜ୍ଝିତବ୍ବ’’ନ୍ତି।

୫୨୮।

‘‘ଅଦ୍ଧା ପଟିଞ୍ଞା ମେ ତଦା ଅହୁ [ପଟିଞ୍ଞାତମେତଂ ତଦାହୁ (କ।), ପଟିଞ୍ଞା ନ ମେତେ ତଦା ଅହୁ (?)], ନାଚିକ୍ଖନା ଅପ୍ପସନ୍ନସ୍ସ ହୋତି;

ଅକାମା ସଦ୍ଧେଯ୍ୟୱଚୋତି କତ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛସ୍ସୁ ମଂ କାମଂ ଯଥା ୱିସଯ୍ହ’’ନ୍ତି [ୱିସଯଂ (କ।)]।

୫୨୯।

‘‘ଯଂ କିଞ୍ଚହଂ ଚକ୍ଖୁନା ପସ୍ସିସ୍ସାମି [ପସ୍ସାମି (କ।)], ସବ୍ବମ୍ପି ତାହଂ ଅଭିସଦ୍ଦହେଯ୍ୟଂ;

ଦିସ୍ୱାୱ ତଂ ନୋପି ଚେ ସଦ୍ଦହେଯ୍ୟଂ, କରେଯ୍ୟାସି [କରୋହି (କତ୍ଥଚି)] ମେ ଯକ୍ଖ ନିଯସ୍ସକମ୍ମ’’ନ୍ତି।

୫୩୦।

‘‘ସଚ୍ଚପ୍ପଟିଞ୍ଞା ତୱ ମେସା ହୋତୁ, ସୁତ୍ୱାନ ଧମ୍ମଂ ଲଭ ସୁପ୍ପସାଦଂ;

ଅଞ୍ଞତ୍ଥିକୋ ନୋ ଚ ପଦୁଟ୍ଠଚିତ୍ତୋ, ଯଂ ତେ ସୁତଂ ଅସୁତଞ୍ଚାପି ଧମ୍ମଂ;

ସବ୍ବମ୍ପି ଅକ୍ଖିସ୍ସଂ [ସବ୍ବଂ ଆଚିକ୍ଖିସ୍ସଂ (ସୀ।)] ଯଥା ପଜାନନ୍ତି।

୫୩୧।

‘‘ସେତେନ ଅସ୍ସେନ ଅଲଙ୍କତେନ, ଉପଯାସି ସୂଲାୱୁତକସ୍ସ ସନ୍ତିକେ;

ଯାନଂ ଇଦଂ ଅବ୍ଭୁତଂ ଦସ୍ସନେୟ୍ୟଂ, କିସ୍ସେତଂ କମ୍ମସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ’’ତି।

୫୩୨।

‘‘ୱେସାଲିଯା ନଗରସ୍ସ [ତସ୍ସ ନଗରସ୍ସ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)] ମଜ୍ଝେ, ଚିକ୍ଖଲ୍ଲମଗ୍ଗେ ନରକଂ ଅହୋସି;

ଗୋସୀସମେକାହଂ ପସନ୍ନଚିତ୍ତୋ, ସେତଂ [ସେତୁଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ଗହେତ୍ୱା ନରକସ୍ମିଂ ନିକ୍ଖିପିଂ।

୫୩୩।

‘‘ଏତସ୍ମିଂ ପାଦାନି ପତିଟ୍ଠପେତ୍ୱା, ମଯଞ୍ଚ ଅଞ୍ଞେ ଚ ଅତିକ୍କମିମ୍ହା;

ଯାନଂ ଇଦଂ ଅବ୍ଭୁତଂ ଦସ୍ସନେୟ୍ୟଂ, ତସ୍ସେୱ କମ୍ମସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ’’ତି।

୫୩୪।

‘‘ୱଣ୍ଣୋ ଚ ତେ ସବ୍ବଦିସା ପଭାସତି, ଗନ୍ଧୋ ଚ ତେ ସବ୍ବଦିସା ପୱାଯତି;

ଯକ୍ଖିଦ୍ଧିପତ୍ତୋସି ମହାନୁଭାୱୋ, ନଗ୍ଗୋ ଚାସି କିସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ’’ତି।

୫୩୫।

‘‘ଅକ୍କୋଧନୋ ନିଚ୍ଚପସନ୍ନଚିତ୍ତୋ, ସଣ୍ହାହି ୱାଚାହି ଜନଂ ଉପେମି;

ତସ୍ସେୱ କମ୍ମସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ, ଦିବ୍ବୋ ମେ ୱଣ୍ଣୋ ସତତଂ ପଭାସତି।

୫୩୬।

‘‘ଯସଞ୍ଚ କିତ୍ତିଞ୍ଚ ଧମ୍ମେ ଠିତାନଂ, ଦିସ୍ୱାନ ମନ୍ତେମି [ଦିସ୍ୱା ସମନ୍ତେମି (କ।)] ପସନ୍ନଚିତ୍ତୋ;

ତସ୍ସେୱ କମ୍ମସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ, ଦିବ୍ବୋ ମେ ଗନ୍ଧୋ ସତତଂ ପୱାଯତି।

୫୩୭।

‘‘ସହାଯାନଂ ତିତ୍ଥସ୍ମିଂ ନ୍ହାଯନ୍ତାନଂ, ଥଲେ ଗହେତ୍ୱା ନିଦହିସ୍ସ ଦୁସ୍ସଂ;

ଖିଡ୍ଡତ୍ଥିକୋ ନୋ ଚ ପଦୁଟ୍ଠଚିତ୍ତୋ, ତେନମ୍ହି ନଗ୍ଗୋ କସିରା ଚ ୱୁତ୍ତୀ’’ତି।

୫୩୮।

‘‘ଯୋ କୀଳମାନୋ ପକରୋତି ପାପଂ, ତସ୍ସେଦିସଂ କମ୍ମୱିପାକମାହୁ;

ଅକୀଳମାନୋ ପନ ଯୋ କରୋତି, କିଂ ତସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ ୱିପାକମାହୂ’’ତି।

୫୩୯।

‘‘ଯେ ଦୁଟ୍ଠସଙ୍କପ୍ପମନା ମନୁସ୍ସା, କାଯେନ ୱାଚାଯ ଚ ସଙ୍କିଲିଟ୍ଠା;

କାଯସ୍ସ ଭେଦା ଅଭିସମ୍ପରାଯଂ, ଅସଂସଯଂ ତେ ନିରଯଂ ଉପେନ୍ତି।

୫୪୦।

‘‘ଅପରେ ପନ ସୁଗତିମାସମାନା, ଦାନେ ରତା ସଙ୍ଗହିତତ୍ତଭାୱା;

କାଯସ୍ସ ଭେଦା ଅଭିସମ୍ପରାଯଂ, ଅସଂସଯଂ ତେ ସୁଗତିଂ ଉପେନ୍ତୀ’’ତି।

୫୪୧।

‘‘ତଂ କିନ୍ତି ଜାନେଯ୍ୟମହଂ ଅୱେଚ୍ଚ, କଲ୍ଯାଣପାପସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ;

କିଂ ୱାହଂ ଦିସ୍ୱା ଅଭିସଦ୍ଦହେଯ୍ୟଂ, କୋ ୱାପି ମଂ ସଦ୍ଦହାପେଯ୍ୟ ଏତ’’ନ୍ତି।

୫୪୨।

‘‘ଦିସ୍ୱା ଚ ସୁତ୍ୱା ଅଭିସଦ୍ଦହସ୍ସୁ, କଲ୍ଯାଣପାପସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ;

କଲ୍ଯାଣପାପେ ଉଭଯେ ଅସନ୍ତେ, ସିଯା ନୁ ସତ୍ତା ସୁଗତା ଦୁଗ୍ଗତା ୱା।

୫୪୩।

‘‘ନୋ ଚେତ୍ଥ କମ୍ମାନି କରେଯ୍ୟୁଂ ମଚ୍ଚା, କଲ୍ଯାଣପାପାନି ମନୁସ୍ସଲୋକେ;

ନାହେସୁଂ ସତ୍ତା ସୁଗତା ଦୁଗ୍ଗତା ୱା, ହୀନା ପଣୀତା ଚ ମନୁସ୍ସଲୋକେ।

୫୪୪।

‘‘ଯସ୍ମା ଚ କମ୍ମାନି କରୋନ୍ତି ମଚ୍ଚା, କଲ୍ଯାଣପାପାନି ମନୁସ୍ସଲୋକେ;

ତସ୍ମା ହି ସତ୍ତା ସୁଗତା ଦୁଗ୍ଗତା ୱା, ହୀନା ପଣୀତା ଚ ମନୁସ୍ସଲୋକେ।

୫୪୫।

‘‘ଦ୍ୱଯଜ୍ଜ କମ୍ମାନଂ ୱିପାକମାହୁ, ସୁଖସ୍ସ ଦୁକ୍ଖସ୍ସ ଚ ୱେଦନୀଯଂ;

ତା ଦେୱତାଯୋ ପରିଚାରଯନ୍ତି, ପଚ୍ଚେନ୍ତି ବାଲା ଦ୍ୱଯତଂ ଅପସ୍ସିନୋ।

୫୪୬।

‘‘ନ ମତ୍ଥି କମ୍ମାନି ସଯଂକତାନି, ଦତ୍ୱାପି ମେ ନତ୍ଥି ଯୋ [ସୋ (ସଚ୍ଚତ୍ଥ)] ଆଦିସେଯ୍ୟ;

ଅଚ୍ଛାଦନଂ ସଯନମଥନ୍ନପାନଂ, ତେନମ୍ହି ନଗ୍ଗୋ କସିରା ଚ ୱୁତ୍ତୀ’’ତି।

୫୪୭।

‘‘ସିୟା ନୁ ଖୋ କାରଣଂ କିଞ୍ଚି ଯକ୍ଖ, ଅଚ୍ଛାଦନଂ ଯେନ ତୁୱଂ ଲଭେଥ;

ଆଚିକ୍ଖ ମେ ତ୍ୱଂ ଯଦତ୍ଥି ହେତୁ, ସଦ୍ଧାୟିକଂ [ସଦ୍ଧାୟିତଂ (ସୀ। ପୀ।)] ହେତୁୱଚୋ ସୁଣୋମା’’ତି।

୫୪୮।

‘‘କପ୍ପିତକୋ [କପ୍ପିନକୋ (ସୀ।)] ନାମ ଇଧତ୍ଥି ଭିକ୍ଖୁ, ଝାୟୀ ସୁସୀଲୋ ଅରହା ୱିମୁତ୍ତୋ;

ଗୁତ୍ତିନ୍ଦ୍ରିୟୋ ସଂୱୁତପାତିମୋକ୍ଖୋ, ସୀତିଭୂତୋ ଉତ୍ତମଦିଟ୍ଠିପତ୍ତୋ।

୫୪୯।

‘‘ସଖିଲୋ ୱଦଞ୍ଞୂ ସୁୱଚୋ ସୁମୁଖୋ, ସ୍ୱାଗମୋ ସୁପ୍ପଟିମୁତ୍ତକୋ ଚ;

ପୁଞ୍ଞସ୍ସ ଖେତ୍ତଂ ଅରଣୱିହାରୀ, ଦେୱମନୁସ୍ସାନଞ୍ଚ ଦକ୍ଖିଣେୟ୍ୟୋ।

୫୫୦।

‘‘ସନ୍ତୋ ୱିଧୂମୋ ଅନୀଘୋ ନିରାସୋ, ମୁତ୍ତୋ ୱିସଲ୍ଲୋ ଅମମୋ ଅୱଙ୍କୋ;

ନିରୂପଧୀ ସବ୍ବପପଞ୍ଚଖୀଣୋ, ତିସ୍ସୋ ୱିଜ୍ଜା ଅନୁପ୍ପତ୍ତୋ ଜୁତିମା।

୫୫୧।

‘‘ଅପ୍ପଞ୍ଞାତୋ ଦିସ୍ୱାପି ନ ଚ ସୁଜାନୋ, ମୁନୀତି ନଂ ୱଜ୍ଜିସୁ ୱୋହରନ୍ତି;

ଜାନନ୍ତି ତଂ ଯକ୍ଖଭୂତା ଅନେଜଂ, କଲ୍ୟାଣଧମ୍ମଂ ୱିଚରନ୍ତଂ ଲୋକେ।

୫୫୨।

‘‘ତସ୍ସ ତୁୱଂ ଏକଯୁଗଂ ଦୁୱେ ୱା, ମମୁଦ୍ଦିସିତ୍ୱାନ ସଚେ ଦଦେଥ;

ପଟିଗ୍ଗହୀତାନି ଚ ତାନି ଅସ୍ସୁ, ମମଞ୍ଚ ପସ୍ସେଥ ସନ୍ନଦ୍ଧଦୁସ୍ସ’’ନ୍ତି।

୫୫୩।

‘‘କସ୍ମିଂ ପଦେସେ ସମଣଂ ୱସନ୍ତଂ, ଗନ୍ତ୍ୱାନ ପସ୍ସେମୁ ମୟଂ ଇଦାନି;

ଯୋ ମଜ୍ଜ [ସ ମଜ୍ଜ (ସୀ।)] କଙ୍ଖଂ ୱିଚିକିଚ୍ଛିତଞ୍ଚ, ଦିଟ୍ଠୀୱିସୂକାନି ୱିନୋଦୟେୟ୍ୟା’’ତି।

୫୫୪।

‘‘ଏସୋ ନିସିନ୍ନୋ କପିନଚ୍ଚନାୟଂ, ପରିୱାରିତୋ ଦେୱତାହି ବହୂହି;

ଧମ୍ମିଂ କଥଂ ଭାସତି ସଚ୍ଚନାମୋ, ସକସ୍ମିମାଚେରକେ ଅପ୍ପମତ୍ତୋ’’ତି।

୫୫୫।

''ତଥାହଂ [ଯଥାହଂ (କ।)] କସ୍ସାମି ଗନ୍ତ୍ୱା ଇଦାନି, ଅଚ୍ଛାଦୟିସ୍ସଂ ସମଣଂ ଯୁଗେନ;

ପଟିଗ୍ଗହିତାନି ଚ ତାନି ଅସ୍ସୁ, ତୁୱଞ୍ଚ ପସ୍ସେମୁ ସନ୍ନଦ୍ଧଦୁସ୍ସ''ନ୍ତି।

୫୫୬।

''ମା ଅକ୍ଖଣେ ପଵ୍ୱଜିତଂ ଉପାଗମି, ସାଧୁ ୱୋ ଲିଚ୍ଛୱି ନେସ ଧମ୍ମୋ;

ତତୋ ଚ କାଲେ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା, ତତ୍ଥେୱ ପସ୍ସାହି ରହୋ ନିସିନ୍ନ''ନ୍ତି।

୫୫୭।

ତଥାତି ୱତ୍ୱା ଅଗମାସି ତତ୍ଥ, ପରିୱାରିତୋ ଦାସଗଣେନ ଲିଚ୍ଛୱି;

ସୋ ତଂ ନଗରଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା, ୱାସୂପଗଚ୍ଛିତ୍ଥ ସକେ ନିୱେସନେ।

୫୫୮।

ତତୋ ଚ କାଲେ ଗିହିକିଚ୍ଚାନି କତ୍ୱା, ନ୍ହତ୍ୱା ପିୱିତ୍ୱା ଚ ଖଣଂ ଲଭିତ୍ୱା;

ୱିଚେୟ୍ୟ ପେଳାତୋ ଚ ଯୁଗାନି ଅଟ୍ଠ, ଗାହାପୟୀ ଦାସଗଣେନ ଲିଚ୍ଛୱି।

୫୫୯।

ସୋ ତଂ ପଦେସଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା, ତଂ ଅଦ୍ଦସ ସମଣଂ ସନ୍ତଚିତ୍ତଂ;

ପଟିକ୍କନ୍ତଂ ଗୋଚରତୋ ନିୱତ୍ତଂ, ସୀତିଭୂତଂ ରୁକ୍ଖମୂଲେ ନିସିନ୍ନଂ।

୫୬୦।

ତମେନମୱୋଚ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା, ଅପ୍ପାବାଧଂ ଫାସୁୱିହାରଞ୍ଚ ପୁଚ୍ଛି;

''ୱେସାଲିୟଂ ଲିଚ୍ଛୱିହଂ ଭଦନ୍ତେ, ଜାନନ୍ତି ମଂ ଲିଚ୍ଛୱି ଅମ୍ବସକ୍କରୋ।

୫୬୧।

''ଇମାନି ମେ ଅଟ୍ଠ ଯୁଗା ସୁଭାନି [ଯୁଗାନି ଭନ୍ତେ (ସ୍ୟା। କ।)], ପଟିଗଣ୍ହ ଭନ୍ତେ ପଦଦାମି ତୁୟ୍ହଂ;

ତେନେୱ ଅତ୍ଥେନ ଇଧାଗତୋସ୍ମି, ଯଥା ଅହଂ ଅତ୍ତମନୋ ଭୱେୟ୍ୟ''ନ୍ତି।

୫୬୨।

''ଦୂରତୋୱ ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣା ଚ, ନିୱେସନଂ ତେ ପରିୱଜ୍ଜୟନ୍ତି;

ପତ୍ତାନି ଭିଜ୍ଜନ୍ତି ଚ ତେ [ଭିଜ୍ଜନ୍ତି ତୱ (ସ୍ୟା। କ।)] ନିୱେସନେ, ସଙ୍ଘାଟିୟୋ ଚାପି ୱିଦାଲୟନ୍ତି [ୱିପାଟୟନ୍ତି (ସୀ।), ୱିପାତୟନ୍ତି (କ।)]।

୫୬୩।

''ଅଥାପରେ ପାଦକୁଠାରିକାହି, ଅୱଂସିରା ସମଣା ପାତୟନ୍ତି;

ଏତାଦିସଂ ପବ୍ବଜିତା ୱିହେସଂ, ତୟା କତଂ ସମଣା ପାପୁଣନ୍ତି।

୫୬୪।

''ତିଣେନ ତେଲମ୍ପି ନ ତ୍ୱଂ ଅଦାସି, ମୂଳ୍ହସ୍ସ ମଗ୍ଗମ୍ପି ନ ପାୱଦାସି;

ଅନ୍ଧସ୍ସ ଦଣ୍ଡଂ ସୟମାଦିୟାସି, ଏତାଦିସୋ କଦରିୟୋ ଅସଂୱୁତୋ ତୁୱଂ;

ଅଥ ତ୍ୱଂ କେନ ୱଣ୍ଣେନ କିମେୱ ଦିସ୍ୱା,

ଅମ୍ହେହି ସହ ସଂୱିଭାଗଂ କରୋସୀ''ତି।

୫୬୫।

''ପଚ୍ଚେମି ଭନ୍ତେ ଯଂ ତ୍ୱଂ ୱଦେସି, ୱିହେସୟିଂ ସମଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଚ;

ଖିଡ୍ଡତ୍ଥିକୋ ନୋ ଚ ପଦୁଟ୍ଠଚିତ୍ତୋ, ଏତମ୍ପି ମେ ଦୁକ୍କଟମେୱ ଭନ୍ତେ।

୫୬୬।

''ଖିଡ୍ଡାୟ ଯକ୍ଖୋ ପସୱିତ୍ୱା ପାପଂ, ୱେଦେତି ଦୁକ୍ଖଂ ଅସମତ୍ତଭୋଗୀ;

ଦହରୋ ଯୁୱା ନଗ୍ଗନିୟସ୍ସ ଭାଗୀ, କିଂ ସୁ ତତୋ ଦୁକ୍ଖତରସ୍ସ ହୋତି।

୫୬୭।

''ତଂ ଦିସ୍ୱା ସଂୱେଗମଲତ୍ଥଂ ଭନ୍ତେ, ତପ୍ପଚ୍ଚୟା ୱାପି [ତପ୍ପଚ୍ଚୟା ତାହଂ (ସୀ।), ତପ୍ପଚ୍ଚୟା ଚାହଂ (ପୀ।)] ଦଦାମି ଦାନଂ;

ପଟିଗଣ୍ହ ଭନ୍ତେ ୱତ୍ଥଯୁଗାନି ଅଟ୍ଠ, ଯକ୍ଖସ୍ସିମା ଗଚ୍ଛନ୍ତୁ ଦକ୍ଖିଣାୟୋ''ତି।

୫୬୮।

''ଅଦ୍ଧା ହି ଦାନଂ ବହୁଧା ପସତ୍ଥଂ, ଦଦତୋ ଚ ତେ ଅକ୍ଖୟଧମ୍ମମତ୍ଥୁ;

ପଟିଗଣ୍ହାମି ତେ ୱତ୍ଥଯୁଗାନି ଅଟ୍ଠ, ଯକ୍ଖସ୍ସିମା ଗଚ୍ଛନ୍ତୁ ଦକ୍ଖିଣାୟୋ''ତି।

୫୬୯।

ତତୋ ହି ସୋ ଆଚମୟିତ୍ୱା ଲିଚ୍ଛୱି, ଥେରସ୍ସ ଦତ୍ୱାନ ଯୁଗାନି ଅଟ୍ଠ;

'ପଟିଗ୍ଗହିତାନି ଚ ତାନି ଅସ୍ସୁ, ଯକ୍ଖଞ୍ଚ ପସ୍ସେଥ ସନ୍ନଦ୍ଧଦୁସ୍ସଂ'।

୫୭୦।

ତମଦ୍ଦସା ଚନ୍ଦନସାରଲିତ୍ତଂ, ଆଜଞ୍ଞମାରୂଳ୍ହମୁଳାରଓ୍ଣ୍ଣଂ;

ଅଲଙ୍କତଂ ସାଧୁନିଓ୍ଥଦୁସ୍ସଂ, ପରିଓ୍ଵାରିତଂ ଯକ୍ଖମହିଦ୍ଧିପତ୍ତଂ।

୫୭୧।

ସୋ ତଂ ଦିସ୍ୱା ଅତ୍ତମନା ଉଦଗ୍ଗୋ, ପହଟ୍ଠଚିତ୍ତୋ ଚ ସୁଭଗ୍ଗରୂପୋ;

କମ୍ମଞ୍ଚ ଦିସ୍ୱାନ ମହାଓ୍ଵିପାକଂ, ସନ୍ଦିଟ୍ଠିକଂ ଚକ୍ଖୁନା ସଚ୍ଛିକତ୍ୱା।

୫୭୨।

ତମେନମଓ୍ଵୋଚ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା, ‘‘ଦସ୍ସାମି ଦାନଂ ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ;

ନ ଚାପି ମେ କିଞ୍ଚି ଅଦେୟ୍ୟମତ୍ଥି, ତୁଓ୍ଵଞ୍ଚ ମେ ଯକ୍ଖ ବହୂପକାରୋ’’ତି।

୫୭୩।

‘‘ତୁଓ୍ଵଞ୍ଚ ମେ ଲିଚ୍ଛଓ୍ଵି ଏକଦେସଂ, ଅଦାସି ଦାନାନି ଅମୋଘମେତଂ;

ସ୍ୱାହଂ କରିସ୍ସାମି ତୟାଓ୍ଵ ସକ୍ଖିଂ, ଅମାନୁସୋ ମାନୁସକେନ ସଦ୍ଧି’’ନ୍ତି।

୫୭୪।

‘‘ଗତୀ ଚ ବନ୍ଧୂ ଚ ପରାୟଣଞ୍ଚ [ପରାୟନଞ୍ଚ (ସ୍ୟା। କ।)], ମିତ୍ତୋ ମମାସି ଅଥ ଦେଓ୍ଵତା ମେ [ଦେଓ୍ଵତାସି (ସୀ। ସ୍ୟା।)];

ଯାଚାମି ତଂ [ୟାଚାମହଂ (ସୀ।)] ପଞ୍ଜଲିକୋ ଭଓ୍ଵିତ୍ୱା, ଇଚ୍ଛାମି ତଂ ଯକ୍ଖ ପୁନାପି ଦଟ୍ଠୁ’’ନ୍ତି।

୫୭୫।

‘‘ସଚେ ତୁଓ୍ଵଂ ଅସ୍ସଦ୍ଧୋ ଭଓ୍ଵିସ୍ସସି, କଦରିୟରୂପୋ ଓ୍ଵିପ୍ପଟିପନ୍ନଚିତ୍ତୋ;

ତ୍ୱଂ ନେଓ୍ଵ ମଂ ଲଚ୍ଛସି [ତେନେଓ୍ଵ ମଂ ନ ଲଚ୍ଛସୀ (ସୀ।), ତେନେଓ୍ଵ ମଂ ଲିଚ୍ଛଓ୍ଵି (ସ୍ୟା।), ତେନେଓ୍ଵ ମଂ ଲଚ୍ଛସି (କ।)] ଦସ୍ସନାୟ, ଦିସ୍ୱା ଚ ତଂ ନୋପି ଚ ଆଲପିସ୍ସଂ।

୫୭୬।

‘‘ସଚେ ପନ ତ୍ୱଂ ଭଓ୍ଵିସ୍ସସି ଧମ୍ମଗାରଓ୍ଵୋ, ଦାନେ ରତୋ ସଙ୍ଗହିତତ୍ତଭାଓ୍ଵୋ;

ଓ୍ଵଦାନଭୂତୋ ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ, ଏଓ୍ଵଂ ମମଂ ଲଚ୍ଛସି ଦସ୍ସନାୟ।

୫୭୭।

‘‘ଦିସ୍ୱା ଚ ତଂ ଆଲପିସ୍ସଂ ଭଦନ୍ତେ, ଇମଞ୍ଚ ସୂଲତୋ ଲହୁଂ ପମୁଞ୍ଚ;

ଯତୋ ନିଦାନଂ ଅକରିମ୍ହ ସକ୍ଖିଂ, ମଞ୍ଞାମି ସୂଲାୱୁତକସ୍ସ କାରଣା।

୫୭୮।

‘‘ତେ ଅଞ୍ଞମଞ୍ଞଂ ଅକରିମ୍ହ ସକ୍ଖିଂ, ଅଯଞ୍ଚ ସୂଲତୋ [ସୂଲାୱୁତୋ (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଲହୁଂ ପମୁତ୍ତୋ;

ସଙ୍କଚ୍ଚ ଧମ୍ମାନି ସମାଚରନ୍ତୋ, ମୁଚ୍ଚେଯ୍ଯ ସୋ ନିରଯା ଚ ତମ୍ହା;

କମ୍ମଂ ସିଯା ଅଞ୍ଞତ୍ର ୱେଦନୀଯଂ।

୫୭୯।

‘‘କପ୍ପିତକଞ୍ଚ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା, ତେନେୱ [ତେନ (ସ୍ୟା। କ।)] ସହ ସଂୱିଭଜିତ୍ୱା କାଲେ;

ସଯଂ ମୁଖେନୂପନିସଜ୍ଜ ପୁଚ୍ଛ, ସୋ ତେ ଅକ୍ଖିସ୍ସତି ଏତମତ୍ଥଂ।

୫୮୦।

‘‘ତମେୱ ଭିକ୍ଖୁଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା, ପୁଚ୍ଛସ୍ସୁ ଅଞ୍ଞତ୍ଥିକୋ ନୋ ଚ ପଦୁଟ୍ଠଚିତ୍ତୋ;

ସୋ ତେ ସୁତଂ ଅସୁତଞ୍ଚାପି ଧମ୍ମଂ,

ସବ୍ବମ୍ପି ଅକ୍ଖିସ୍ସତି ଯଥା ପଜାନ’’ନ୍ତି।

୫୮୧।

ସୋ ତତ୍ଥ ରହସ୍ସଂ ସମୁଲ୍ଲପିତ୍ୱା, ସକ୍ଖିଂ କରିତ୍ୱାନ ଅମାନୁସେନ;

ପକ୍କାମି ସୋ ଲିଚ୍ଛୱୀନଂ ସକାସଂ, ଅଥ ବ୍ରୱି ପରିସଂ ସନ୍ନିସିନ୍ନଂ।

୫୮୨।

‘‘ସୁଣନ୍ତୁ ଭୋନ୍ତୋ ମମ ଏକୱାକ୍ୟଂ, ୱରଂ ୱରିସ୍ସଂ ଲଭିସ୍ସାମି ଅତ୍ଥଂ;

ସୂଲାୱୁତୋ ପୁରିସୋ ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମୋ, ପଣୀହିତଦଣ୍ଡୋ [ପଣୀତଦଣ୍ଡୋ (କ।)] ଅନୁସତ୍ତରୂପୋ [ଅନୁପକ୍କରୂପୋ (କ।)]।

୫୮୩।

‘‘ଏତ୍ତାୱତା ୱୀସତିରତ୍ତିମତ୍ତା, ଯତୋ ଆୱୁତୋ ନେୱ ଜୀୱତି ନ ମତୋ;

ତାହଂ ମୋଚଯିସ୍ସାମି ଦାନି, ଯଥାମତିଂ ଅନୁଜାନାତୁ ସଙ୍ଘୋ’’ତି।

୫୮୪।

‘‘ଏତଞ୍ଚ ଅଞ୍ଞଞ୍ଚ ଲହୁଂ ପମୁଞ୍ଚ, କୋ ତଂ ୱଦେଥ [ୱଦେଥାତି (କ।), ୱଦେଥ ଚ (ସ୍ୟା।)] ତଥା କରୋନ୍ତଂ;

ଯଥା ପଜାନାସି ତଥା କରୋହି, ଯଥାମତିଂ ଅନୁଜାନାତି ସଙ୍ଘୋ’’ତି।

୫୮୫।

ସୋ ତଂ ପଦେସଂ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା, ସୂଲାଓ୍ୱୁତଂ ମୋଚଯି ଖିପ୍ପମେଓ୍ୱ;

‘ମା ଭାଯି ସମ୍ମା’ତି ଚ ତଂ ଅଓ୍ୱୋଚ, ତିକିଚ୍ଛକାନଞ୍ଚ ଉପଟ୍ଠପେସି।

୫୮୬।

‘‘କପ୍ପିତକଞ୍ଚ ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା, ତେନେଓ୍ୱ ସହ [ତେନ ସମଂ (ସୀ।), ତେନ ସହ (ସ୍ୟା। କ।)] ସଂଓ୍ୱିଭଜିତ୍ୱା କାଲେ;

ସଯଂ ମୁଖେନୂପନିସଜ୍ଜ ଲିଚ୍ଛଓ୍ୱି, ତଥେଓ୍ୱ ପୁଚ୍ଛିତ୍ଥ ନଂ କାରଣତ୍ଥିକୋ।

୫୮୭।

‘‘ସୂଲାଓ୍ୱୁତୋ ପୁରିସୋ ଲୁଦ୍ଦକମ୍ମୋ, ପଣୀତଦଣ୍ଡୋ ଅନୁସତ୍ତରୂପୋ;

ଏତ୍ତାଓ୍ୱତା ଓ୍ୱୀସତିରତ୍ତିମତ୍ତା, ଯତୋ ଆଓ୍ୱୁତୋ ନେଓ୍ୱ ଜୀଓ୍ୱତି ନ ମତୋ।

୫୮୮।

‘‘ସୋ ମୋଚିତୋ ଗନ୍ତ୍ୱା ମଯା ଇଦାନି, ଏତସ୍ସ ଯକ୍ଖସ୍ସ ଓ୍ୱଚୋ ହି ଭନ୍ତେ;

ସିଯା ନୁ ଖୋ କାରଣଂ କିଞ୍ଚିଦେଓ୍ୱ, ଯେନ ସୋ ନିରଯଂ ନୋ ଓ୍ୱଜେଯ୍ୟ।

୫୮୯।

‘‘ଆଚିକ୍ଖ ଭନ୍ତେ ଯଦି ଅତ୍ଥି ହେତୁ, ସଦ୍ଧାଯିକଂ ହେତୁଓ୍ୱଚୋ ସୁଣୋମ;

ନ ତେସଂ କମ୍ମାନଂ ଓ୍ୱିନାସମତ୍ଥି, ଅଓ୍ୱେଦଯିତ୍ୱା ଇଧ ବ୍ୟନ୍ତିଭାଓ୍ୱୋ’’ତି।

୫୯୦।

‘‘ସଚେ ସ ଧମ୍ମାନି ସମାଚରେଯ୍ୟ, ସକ୍କଚ୍ଚ ରତ୍ତିନ୍ଦିଓ୍ୱମପ୍ପମତ୍ତୋ;

ମୁଚ୍ଚେଯ୍ୟ ସୋ ନିରଯା ଚ ତମ୍ହା, କମ୍ମଂ ସିଯା ଅଞ୍ଞତ୍ର ଓ୍ୱେଦନୀଯ’’ନ୍ତି।

୫୯୧।

‘‘ଅଞ୍ଞାତୋ [ଞାତୋମ୍ହି (କ।)] ଏସୋ ପୁରିସସ୍ସ ଅତ୍ଥୋ, ମମମ୍ପି ଦାନି ଅନୁକମ୍ପ ଭନ୍ତେ;

ଅନୁସାସ ମଂ ଓଓ୍ୱାଦ ଭୂରିପଞ୍ଞ, ଯଥା ଅହଂ ନୋ ନିରଯଂ ଓ୍ୱଜେଯ୍ୟ’’ନ୍ତି।

୫୯୨।

‘‘ଅଜ୍ଜେଓ୍ୱ ବୁଦ୍ଧଂ ସରଣଂ ଉପେହି, ଧମ୍ମଞ୍ଚ ସଙ୍ଘଞ୍ଚ ପସନ୍ନଚିତ୍ତୋ;

ତଥେୱ ସିକ୍ଖାଯ ପଦାନି ପଞ୍ଚ, ଅଖଣ୍ଡଫୁଲ୍ଲାନି ସମାଦିଯସ୍ସୁ।

୫୯୩।

‘‘ପାଣାତିପାତା ୱିରମସ୍ସୁ ଖିପ୍ପଂ, ଲୋକେ ଅଦିନ୍ନଂ ପରିୱଜ୍ଜଯସ୍ସୁ;

ଅମଜ୍ଜପୋ ମା ଚ ମୁସା ଅଭାଣୀ, ସକେନ ଦାରେନ ଚ ହୋହି ତୁଟ୍ଠୋ;

ଇମଞ୍ଚ ଅରିଯଂ [ଇମଞ୍ଚ (ସ୍ୟା।)] ଅଟ୍ଠଙ୍ଗୱରେନୁପେତଂ, ସମାଦିଯାହି କୁସଲଂ ସୁଖୁଦ୍ରଯଂ।

୫୯୪।

‘‘ଚୀୱରଂ ପିଣ୍ଡପାତଞ୍ଚ, ପଚ୍ଚଯଂ ସଯନାସନଂ;

ଅନ୍ନଂ ପାନଂ ଖାଦନୀଯଂ, ୱତ୍ଥସେନାସନାନି ଚ;

ଦଦାହି ଉଜୁଭୂତେସୁ, ୱିପ୍ପସନ୍ନେନ ଚେତସା [ସଦା ପୁଞ୍ଞଂ ପୱଡ୍ଢତି (ସ୍ୟା। କ।)]।

୫୯୫।

‘‘ଭିକ୍ଖୂପି ସୀଲସମ୍ପନ୍ନେ, ୱୀତରାଗେ ବହୁସ୍ସୁତେ;

ତପ୍ପେହି ଅନ୍ନପାନେନ, ସଦା ପୁଞ୍ଞଂ ପୱଡ୍ଢତି।

୫୯୬।

‘‘ଏୱଞ୍ଚ ଧମ୍ମାନି [କମ୍ମାନି (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ସମାଚରନ୍ତୋ, ସଦ୍ଧମ୍ମ ରତ୍ତିନ୍ଦିୱମପ୍ପମତ୍ତୋ;

ମୁଞ୍ଚ ତୁୱଂ [ମୁଚ୍ଚେୟ୍ୟ ସୋ ତ୍ୱଂ (କ।)] ନିରଯା ଚ ତମ୍ହା, କମ୍ମଂ ସିଯା ଅଞ୍ଞତ୍ର ୱେଦନୀଯ’’ନ୍ତି।

୫୯୭।

‘‘ଅଜ୍ଜେୱ ବୁଦ୍ଧଂ ସରଣଂ ଉପେମି, ଧମ୍ମଞ୍ଚ ସଙ୍ଘଞ୍ଚ ପସନ୍ନଚିତ୍ତୋ;

ତଥେୱ ସିକ୍ଖାଯ ପଦାନି ପଞ୍ଚ, ଅଖଣ୍ଡଫୁଲ୍ଲାନି ସମାଦିଯାମି।

୫୯୮।

‘‘ପାଣାତିପାତା ୱିରମାମି ଖିପ୍ପଂ, ଲୋକେ ଅଦିନ୍ନଂ ପରିୱଜ୍ଜଯାମି;

ଅମଜ୍ଜପୋ ନୋ ଚ ମୁସା ଭଣାମି, ସକେନ ଦାରେନ ଚ ହୋମି ତୁଟ୍ଠୋ;

ଇମଞ୍ଚ ଅରିଯଂ ଅଟ୍ଠଙ୍ଗୱରେନୁପେତଂ, ସମାଦିଯାମି କୁସଲଂ ସୁଖୁଦ୍ରଯଂ।

୫୯୯।

‘‘ଚୀୱରଂ ପିଣ୍ଡପାତଞ୍ଚ, ପଚ୍ଚଯଂ ସଯନାସନଂ;

ଅନ୍ନଂ ପାନଂ ଖାଦନୀଯଂ, ୱତ୍ଥସେନାସନାନି ଚ।

୬୦୦।

‘‘ଭିକ୍ଖୂ ଚ ସୀଲସମ୍ପନ୍ନେ, ୱୀତରାଗେ ବହୁସ୍ସୁତେ;

ଦଦାମି ନ ୱିକମ୍ପାମି [ୱିକପ୍ପାମି (ସୀ। ସ୍ଯା।)], ବୁଦ୍ଧାନଂ ସାସନେ ରତୋ’’ତି।

୬୦୧।

ଏତାଦିସା ଲିଚ୍ଛୱି ଅମ୍ବସକ୍କରୋ, ୱେସାଲିଯଂ ଅଞ୍ଞତରୋ ଉପାସକୋ;

ସଦ୍ଧୋ ମୁଦୂ କାରକରୋ ଚ ଭିକ୍ଖୁ, ସଙ୍ଘଞ୍ଚ ସକ୍କଚ୍ଚ ତଦା ଉପଟ୍ଠହି।

୬୦୨।

ସୂଲାୱୁତୋ ଚ ଅରୋଗୋ ହୁତ୍ୱା, ସେରୀ ସୁଖୀ ପବ୍ବଜ୍ଜଂ ଉପାଗମି [ପବ୍ବଜ୍ଜମୁପଗଚ୍ଛି (କ।)];

ଭିକ୍ଖୁଞ୍ଚ ଆଗମ୍ମ କପ୍ପିତକୁତ୍ତମଂ, ଉଭୋପି ସାମଞ୍ଞଫଲାନି ଅଜ୍ଝଗୁଂ।

୬୦୩।

ଏତାଦିସା ସପ୍ପୁରିସାନ ସେୱନା, ମହପ୍ଫଲା ହୋତି ସତଂ ୱିଜାନତଂ;

ସୂଲାୱୁତୋ ଅଗ୍ଗଫଲଂ ଅଫସ୍ସଯି [ଫୁସ୍ସଯି (ସ୍ଯା। କ।)], ଫଲଂ କନିଟ୍ଠଂ ପନ ଅମ୍ବସକ୍କରୋ’’ତି।

ଅମ୍ବସକ୍କରପେତୱତ୍ଥୁ ପଠମଂ।

୨। ସେରୀସକପେତୱତ୍ଥୁ

୬୦୪।

[ୱି। ୱ। ୧୨୨୮] ସୁଣୋଥ ଯକ୍ଖସ୍ସ ୱାଣିଜାନ ଚ, ସମାଗମୋ ଯତ୍ଥ ତଦା ଅହୋସି;

ଯଥା କଥଂ ଇତରିତରେନ ଚାପି, ସୁଭାସିତଂ ତଞ୍ଚ ସୁଣାଥ ସବ୍ବେ।

୬୦୫।

ଯୋ ସୋ ଅହୁ ରାଜା ପାଯାସି ନାମ [ନାମୋ (ସୀ।)], ଭୁମ୍ମାନଂ ସହବ୍ୟଗତୋ ଯସସ୍ସୀ;

ସୋ ମୋଦମାନୋୱ ସକେ ୱିମାନେ, ଅମାନୁସୋ ମାନୁସେ ଅଜ୍ଝଭାସୀତି।

୬୦୬।

‘‘ୱଙ୍କେ ଅରଞ୍ଞେ ଅମନୁସ୍ସଟ୍ଠାନେ, କନ୍ତାରେ ଅପ୍ପୋଦକେ ଅପ୍ପଭକ୍ଖେ;

ସୁଦୁଗ୍ଗମେ ୱଣ୍ଣୁପଥସ୍ସ ମଜ୍ଝେ, ୱଙ୍କଂଭଯା ନଟ୍ଠମନା ମନୁସ୍ସା।

୬୦୭।

''ନଯିଧ ଫଲା ମୂଲମଯା ଚ ସନ୍ତି, ଉପାଦାନଂ ନତ୍ଥି କୁତୋଧ ଭକ୍ଖୋ [ଭିକ୍ଖୋ (କ।)];

ଅଞ୍ଞତ୍ର ପଂସୂହି ଚ ୱାଲୁକାହି ଚ, ତତାହି ଉଣ୍ହାହି ଚ ଦାରୁଣାହି ଚ।

୬୦୮।

''ଉଜ୍ଜଙ୍ଗଲଂ ତତ୍ତମିୱଂ କପାଲଂ, ଅନାଯସଂ ପରଲୋକେନ ତୁଲ୍ୟଂ;

ଲୁଦ୍ଦାନମାୱାସମିଦଂ ପୁରାଣଂ, ଭୂମିପ୍ପଦେସୋ ଅଭିସତ୍ତରୂପୋ।

୬୦୯।

'''ଅଥ ତୁମ୍ହେ କେନ ୱଣ୍ଣେନ, କିମାସମାନା ଇମଂ ପଦେସଂ ହି;

ଅନୁପୱିଟ୍ଠା ସହସା ସମଚ୍ଚ, ଲୋଭା ଭଯା ଅଥ ୱା ସମ୍ପମୂଳ୍ହା'''ତି।

୬୧୦।

''ମଗଧେସୁ ଅଙ୍ଗେସୁ ଚ ସତ୍ଥୱାହା, ଆରୋପଯିତ୍ୱା ପଣିଯଂ ପୁଥୁତ୍ତଂ;

ତେ ଯାମସେ ସିନ୍ଧୁସୋୱୀରଭୂମିଂ, ଧନତ୍ଥିକା ଉଦ୍ଦଯଂ ପତ୍ଥଯାନା।

୬୧୧।

''ଦିୱା ପିପାସଂ ନଧିୱାସଯନ୍ତା, ଯୋଗ୍ଗାନୁକମ୍ପଞ୍ଚ ସମେକ୍ଖମାନା;

ଏତେନ ୱେଗେନ ଆଯାମ ସବ୍ବେ, ରତ୍ତିଂ ମଗ୍ଗଂ ପଟିପନ୍ନା ୱିକାଲେ।

୬୧୨।

''ତେ ଦୁପ୍ପଯାତା ଅପରଦ୍ଧମଗ୍ଗା, ଅନ୍ଧାକୁଲା ୱିପ୍ପନଟ୍ଠା ଅରଞ୍ଞେ;

ସୁଦୁଗ୍ଗମେ ୱଣ୍ଣୁପଥସ୍ସ ମଜ୍ଝେ, ଦିସଂ ନ ଜାନାମ ପମୂଳ୍ହଚିତ୍ତା।

୬୧୩।

''ଇଦଞ୍ଚ ଦିସ୍ୱାନ ଅଦିଟ୍ଠପୁବ୍ବଂ, ୱିମାନସେଟ୍ଠଞ୍ଚ ତୱଞ୍ଚ ଯକ୍ଖ;

ତତୁତ୍ତରିଂ ଜୀୱିତମାସମାନା, ଦିସ୍ୱା ପତୀତା ସୁମନା ଉଦଗ୍ଗା''ତି।

୬୧୪।

‘‘ପାରଂ ସମୁଦ୍ଦସ୍ସ ଇମଞ୍ଚ ୱଣ୍ଣୁଂ, ୱେତ୍ତାଚରଂ [ୱେତ୍ତଂ ପରଂ (ସ୍ୟା।), ୱେତ୍ତାଚାରଂ (କ।)] ସଙ୍କୁପଥଞ୍ଚ ମଗ୍ଗଂ;

ନଦିୟୋ ପନ ପବ୍ବତାନଞ୍ଚ ଦୁଗ୍ଗା, ପୁଥୁଦ୍ଦିସା ଗଚ୍ଛଥ ଭୋଗହେତୁ।

୬୧୫।

‘‘ପକ୍ଖନ୍ଦିୟାନ ୱିଜିତଂ ପରେସଂ, ୱେରଜ୍ଜକେ ମାନୁସେ ପେକ୍ଖମାନା;

ୟଂ ୱୋ ସୁତଂ ୱା ଅଥ ୱାପି ଦିଟ୍ଠଂ, ଅଚ୍ଛେରକଂ ତଂ ୱୋ ସୁଣୋମ ତାତା’’ତି।

୬୧୬।

‘‘ଇତୋପି ଅଚ୍ଛେରତରଂ କୁମାର, ନ ନୋ ସୁତଂ ୱା ଅଥ ୱାପି ଦିଟ୍ଠଂ;

ଅତୀତମାନୁସ୍ସକମେୱ ସବ୍ବଂ, ଦିସ୍ୱା ନ ତପ୍ପାମ ଅନୋମୱଣ୍ଣଂ।

୬୧୭।

‘‘ୱେହାୟସଂ ପୋକ୍ଖରଞ୍ଞୋ ସୱନ୍ତି, ପହୂତମଲ୍ୟା [ପହୂତମାଲ୍ୟା (ସ୍ୟା।)] ବହୁପୁଣ୍ଡରୀକା;

ଦୁମା ଚିମେ ନିଚ୍ଚଫଲୂପପନ୍ନା, ଅତୀୱ ଗନ୍ଧା ସୁରଭିଂ ପୱାୟନ୍ତି।

୬୧୮।

‘‘ୱେଳୁରିୟଥମ୍ଭା ସତମୁସ୍ସିତାସେ, ସିଲାପୱାଳସ୍ସ ଚ ଆୟତଂସା;

ମସାରଗଲ୍ଲା ସହଲୋହିତଙ୍ଗା, ଥମ୍ଭା ଇମେ ଜୋତିରସାମୟାସେ।

୬୧୯।

‘‘ସହସ୍ସଥମ୍ଭଂ ଅତୁଲାନୁଭାୱଂ, ତେସୂପରି ସାଧୁମିଦଂ ୱିମାନଂ;

ରତନନ୍ତରଂ କଞ୍ଚନୱେଦିମିସ୍ସଂ, ତପନୀୟପଟ୍ଟେହି ଚ ସାଧୁଛନ୍ନଂ।

୬୨୦।

‘‘ଜମ୍ବୋନଦୁତ୍ତତ୍ତମିଦଂ ସୁମଟ୍ଠୋ, ପାସାଦସୋପାଣଫଲୂପପନ୍ନୋ;

ଦଳ୍ହୋ ଚ ୱଗ୍ଗୁ ଚ ସୁସଙ୍ଗତୋ ଚ [ୱଗ୍ଗୁ ସୁମୁଖୋ ସୁସଙ୍ଗତୋ (ସୀ।)], ଅତୀୱ ନିଜ୍ଝାନଖମୋ ମନୁଞ୍ଞୋ।

୬୨୧।

‘‘ରତନନ୍ତରସ୍ମିଂ ବହୁଅନ୍ନପାନଂ, ପରିୱାରିତୋ ଅଚ୍ଛରାସଙ୍ଗଣେନ;

ମୁରଜଆଲମ୍ବରତୂରିୟଘୁଟ୍ଠୋ, ଅଭିୱନ୍ଦିତୋସି ଥୁତିୱନ୍ଦନାୟ।

୬୨୨।

‘‘ସୋ ମୋଦସି ନାରିଗଣପ୍ପବୋଧନୋ, ୱିମାନପାସାଦୱରେ ମନୋରମେ;

ଅଚିନ୍ତିୟୋ ସବ୍ବଗୁଣୂପପନ୍ନୋ, ରାଜା ଯଥା ୱେସ୍ସୱଣୋ ନଠଇନ୍ଦ୍ଧା [ନଠଇଞ୍ଜଂ (କ।)]।

୬୨୩।

‘‘ଦେୱୋ ନୁ ଆସି ଉଦୱାସି ଯକ୍ଖୋ, ଉଦାହୁ ଦେୱିନ୍ଦୋ ମନୁସ୍ସଭୂତୋ;

ପୁଚ୍ଛନ୍ତି ତଂ ୱାଣିଜା ସତ୍ଥୱାହା, ଆଚିକ୍ଖ କୋ ନାମ ତୁୱଂସି ଯକ୍ଖୋ’’ତି।

୬୨୪।

‘‘ସେରୀସକୋ ନାମ ଅହମ୍ହି ଯକ୍ଖୋ, କନ୍ତାରିୟୋ ୱଣ୍ଣୁପଥମ୍ହି ଗୁତ୍ତୋ;

ଇମଂ ପଦେସଂ ଅଭିପାଲୟାମି, ୱଚନକରୋ ୱେସ୍ସୱଣସ୍ସ ରଞ୍ଞୋ’’ତି।

୬୨୫।

‘‘ଅଧିଚ୍ଚଲଦ୍ଧଂ ପରିଣାମଜଂ ତେ, ସୟଂ କତଂ ଉଦାହୁ ଦେୱେହି ଦିନ୍ନଂ;

ପୁଚ୍ଛନ୍ତି ତଂ ୱାଣିଜା ସତ୍ଥୱାହା, କଥଂ ତୟା ଲଦ୍ଧମିଦଂ ମନୁଞ୍ଞ’’ନ୍ତି।

୬୨୬।

‘‘ନାଧିଚ୍ଚଲଦ୍ଧଂ ନ ପରିଣାମଜଂ ମେ, ନ ସୟଂ କତଂ ନ ହି ଦେୱେହି ଦିନ୍ନଂ;

ସକେହି କମ୍ମେହି ଅପାପକେହି, ପୁଞ୍ଞେହି ମେ ଲଦ୍ଧମିଦଂ ମନୁଞ୍ଞ’’ନ୍ତି।

୬୨୭।

‘‘କିଂ ତେ ୱତଂ କିଂ ପନ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ, କିସ୍ସ ସୁଚିଣ୍ଣସ୍ସ ଅୟଂ ୱିପାକୋ;

ପୁଚ୍ଛନ୍ତି ତଂ ୱାଣିଜା ସତ୍ଥୱାହା, କଥଂ ତୟା ଲଦ୍ଧମିଦଂ ୱିମାନ’’ନ୍ତି।

୬୨୮।

‘‘ମମଂ ପାୟାସୀତି ଅହୁ ସମଞ୍ଞା, ରଜ୍ଜଂ ଯଦା କାରୟିଂ କୋସଲାନଂ;

ନତ୍ଥିକଦିଟ୍ଠି କଦରିୟୋ ପାପଧମ୍ମୋ, ଉଚ୍ଛେଦୱାଦୀ ଚ ତଦା ଅହୋସିଂ।

୬୨୯।

‘‘ସମଣୋ ଚ ଖୋ ଆସି କୁମାରକସ୍ସପୋ, ବହୁସ୍ସୁତୋ ଚିତ୍ତକଥୀ ଉଳାରୋ;

ସୋ ମେ ତଦା ଧମ୍ମକଥଂ ଅଭାସି, ଦିଟ୍ଠିୱିସୂକାନି ୱିନୋଦୟୀ ମେ।

୬୩୦।

‘‘ତାହଂ ତସ୍ସ ଧମ୍ମକଥଂ ସୁଣିତ୍ୱା, ଉପାସକତ୍ତଂ ପଟିଦେୱୟିସ୍ସଂ;

ପାଣାତିପାତା ୱିରତୋ ଅହୋସିଂ, ଲୋକେ ଅଦିନ୍ନଂ ପରିୱଜ୍ଜୟିସ୍ସଂ;

ଅମଜ୍ଜପୋ ନୋ ଚ ମୁସା ଅଭାଣିଂ, ସକେନ ଦାରେନ ଚ ଅହୋସି ତୁଟ୍ଠୋ।

୬୩୧।

‘‘ତଂ ମେ ୱତଂ ତଂ ପନ ବ୍ରହ୍ମଚରିୟଂ, ତସ୍ସ ସୁଚିଣ୍ଣସ୍ସ ଅୟଂ ୱିପାକୋ;

ତେହେୱ କମ୍ମେହି ଅପାପକେହି, ପୁଞ୍ଞେହି ମେ ଲଦ୍ଧମିଦଂ ୱିମାନ’’ନ୍ତି।

୬୩୨।

‘‘ସଚ୍ଚଂ କିରାହଂସୁ ନରା ସପଞ୍ଞା, ଅନଞ୍ଞଥା ୱଚନଂ ପଣ୍ଡିତାନଂ;

ୟହିଂ ୟହିଂ ଗଚ୍ଛତି ପୁଞ୍ଞକମ୍ମୋ, ତହିଂ ତହିଂ ମୋଦତି କାମକାମୀ।

୬୩୩।

‘‘ୟହିଂ ୟହିଂ ସୋକପରିଦ୍ଦୱୋ ଚ, ୱଧୋ ଚ ବନ୍ଧୋ ଚ ପରିକ୍କିଲେସୋ;

ତହିଂ ତହିଂ ଗଚ୍ଛତି ପାପକମ୍ମୋ, ନ ମୁଚ୍ଚତି ଦୁଗ୍ଗତିୟା କଦାଚୀ’’ତି।

୬୩୪।

‘‘ସମ୍ମୂଳ୍ହରୂପୋୱ ଜନୋ ଅହୋସି, ଅସ୍ମିଂ ମୁହୁତ୍ତେ କଲଲୀକତୋୱ;

ଜନସ୍ସିମସ୍ସ ତୁୟ୍ହଞ୍ଚ କୁମାର, ଅପ୍ପଚ୍ଚୟୋ କେନ ନୁ ଖୋ ଅହୋସୀ’’ତି।

୬୩୫।

‘‘ଇମେ ଚ ସିରୀସୱନା [ଇମେ ସିରୀସୂପୱନା ଚ (ସୀ।), ଇମେପି ସିରୀସୱନା ଚ (ପୀ। କ।)] ତାତା, ଦିବ୍ବା ଗନ୍ଧା ସୁରଭୀ ସମ୍ପୱନ୍ତି;

ତେ ସମ୍ପୱାୟନ୍ତି ଇମଂ ୱିମାନଂ, ଦିୱା ଚ ରତ୍ତୋ ଚ ତମଂ ନିହନ୍ତ୍ୱା।

୬୩୬।

‘‘ଇମେସଞ୍ଚ ଖୋ ୱସ୍ସସତଚ୍ଚୟେନ, ସିପାଟିକା ଫଲତି ଏକମେକା;

ମାନୁସ୍ସକଂ ୱସ୍ସସତଂ ଅତୀତଂ, ୟଦଗ୍ଗେ କାୟମ୍ହି ଇଧୂପପନ୍ନୋ।

୬୩୭।

‘‘ଦିସ୍ୱାନହଂ ୱସ୍ସସତାନି ପଞ୍ଚ, ଅସ୍ମିଂ ୱିମାନେ ଠତ୍ୱାନ ତାତା;

ଆୟୁକ୍ଖୟା ପୁଞ୍ଞକ୍ଖୟା ଚୱିସ୍ସଂ, ତେନେୱ ସୋକେନ ପମୁଚ୍ଛିତୋସ୍ମୀ’’ତି।

୬୩୮।

‘‘କଥଂ ନୁ ସୋଚେୟ୍ୟ ତଥାୱିଧୋ ସୋ, ଲଦ୍ଧା ୱିମାନଂ ଅତୁଲଂ ଚିରାୟ;

ଯେ ଚାପି ଖୋ ଇତ୍ତରମୁପପନ୍ନା, ତେ ନୂନ ସୋଚେୟ୍ୟୁଂ ପରିତ୍ତପୁଞ୍ଞା’’ତି।

୬୩୯।

‘‘ଅନୁଚ୍ଛୱିଂ ଓୱଦିୟଞ୍ଚ ମେ ତଂ, ଯଂ ମଂ ତୁମ୍ହେ ପେୟ୍ୟୱାଚଂ ୱଦେଥ;

ତୁମ୍ହେ ଚ ଖୋ ତାତା ମୟାନୁଗୁତ୍ତା, ଯେନିଚ୍ଛକଂ ତେନ ପଲେଥ ସୋତ୍ଥି’’ନ୍ତି।

୬୪୦।

‘‘ଗନ୍ତ୍ୱା ମୟଂ ସିନ୍ଧୁସୋୱୀରଭୂମିଂ, ଧନତ୍ଥିକା ଉଦ୍ଦୟଂ ପତ୍ଥୟାନା;

ଯଥାପଯୋଗା ପରିପୁଣ୍ଣଚାଗା, କାହାମ ସେରୀସମହଂ ଉଳାର’’ନ୍ତି।

୬୪୧।

‘‘ମା ଚେୱ ସେରୀସମହଂ ଅକତ୍ଥ, ସବ୍ବଞ୍ଚ ୱୋ ଭୱିସ୍ସତି ଯଂ ୱଦେଥ;

ପାପାନି କମ୍ମାନି ୱିୱଜ୍ଜୟାଥ, ଧମ୍ମାନୁଯୋଗଞ୍ଚ ଅଧିଟ୍ଠହାଥ।

୬୪୨।

‘‘ଉପାସକୋ ଅତ୍ଥି ଇମମ୍ହି ସଙ୍ଘେ, ବହୁସ୍ସୁତୋ ସୀଲୱତୂପପନ୍ନୋ;

ସଦ୍ଧୋ ଚ ଚାଗୀ ଚ ସୁପେସଲୋ ଚ, ୱିଚକ୍ଖଣୋ ସନ୍ତୁସିତୋ ମୁତୀମା।

୬୪୩।

‘‘ସଞ୍ଜାନମାନୋ ନ ମୁସା ଭଣେୟ୍ୟ, ପରୂପଘାତାୟ ଚ ଚେତୟେୟ୍ୟ;

ୱେଭୂତିକଂ ପେସୁଣଂ ନୋ କରେୟ୍ୟ, ସଣ୍ହଞ୍ଚ ୱାଚଂ ସଖିଲଂ ଭଣେୟ୍ୟ।

୬୪୪।

‘‘ସଗାରୱୋ ସପ୍ପଟିସ୍ସୋ ୱିନୀତୋ, ଅପାପକୋ ଅଧିସୀଲେ ୱିସୁଦ୍ଧୋ;

ସୋ ମାତରଂ ପିତରଞ୍ଚାପି ଜନ୍ତୁ, ଧମ୍ମେନ ପୋସେତି ଅରିୟୱୁତ୍ତି।

୬୪୫।

‘‘ମଞ୍ଞେ ସୋ ମାତାପିତୂନଂ କାରଣା, ଭୋଗାନି ପରିଯେସତି ନ ଅତ୍ତହେତୁ;

ମାତାପିତୂନଞ୍ଚ ଯୋ ଅଚ୍ଚଯେନ, ନେକ୍ଖମ୍ମପୋଣୋ ଚରିସ୍ସତି ବ୍ରହ୍ମଚରିଯଂ।

୬୪୬।

‘‘ଉଜୂ ଅୱଙ୍କୋ ଅସଠୋ ଅମାଯୋ, ନ ଲେସକପ୍ପେନ ଚ ୱୋହରେଯ୍ଯ;

ସୋ ତାଦିସୋ ସୁକତକମ୍ମକାରୀ, ଧମ୍ମେ ଠିତୋ କିନ୍ତି ଲଭେଥ ଦୁକ୍ଖଂ।

୬୪୭।

‘‘ତଂ କାରଣା ପାତୁକତୋମ୍ହି ଅତ୍ତନା, ତସ୍ମା ଧମ୍ମଂ ପସ୍ସଥ ୱାଣିଜାସେ;

ଅଞ୍ଞତ୍ର ତେନିହ ଭସ୍ମୀ [ଭସ୍ମି (ସ୍ଯା।), ଭସ୍ମ (କ।)] ଭୱେଥ, ଅନ୍ଧାକୁଲା ୱିପ୍ପନଟ୍ଠା ଅରଞ୍ଞେ;

ତଂ ଖିପ୍ପମାନେନ ଲହୁଂ ପରେନ, ସୁଖୋ ହୱେ ସପ୍ପୁରିସେନ ସଙ୍ଗମୋ’’ତି।

୬୪୮।

‘‘କିଂ ନାମ ସୋ କିଞ୍ଚ କରୋତି କମ୍ମଂ, କିଂ ନାମଧେଯ୍ଯଂ କିଂ ପନ ତସ୍ସ ଗୋତ୍ତଂ;

ମଯମ୍ପି ନଂ ଦଟ୍ଠୁକାମମ୍ହ ଯକ୍ଖ, ଯସ୍ସାନୁକମ୍ପାଯ ଇଧାଗତୋସି;

ଲାଭା ହି ତସ୍ସ ଯସ୍ସ ତୁୱଂ ପିହେସୀ’’ତି।

୬୪୯।

‘‘ଯୋ କପ୍ପକୋ ସମ୍ଭୱନାମଧେଯ୍ଯୋ, ଉପାସକୋ କୋଚ୍ଛଫଲୂପଜୀୱୀ;

ଜାନାଥ ନଂ ତୁମ୍ହାକଂ ପେସିଯୋ ସୋ, ମା ଖୋ ନଂ ହୀଳଇତ୍ଥ ସୁପେସଲୋ ସୋ’’ତି।

୬୫୦।

‘‘ଜାନାମସେ ଯଂ ତ୍ୱଂ ପୱଦେସି ଯକ୍ଖ, ନ ଖୋ ନଂ ଜାନାମ ସ ଏଦିସୋତି;

ମଯମ୍ପି ନଂ ପୂଜଯିସ୍ସାମ ଯକ୍ଖ, ସୁତ୍ୱାନ ତୁଯ୍ହଂ ୱଚନଂ ଉଳାର’’ନ୍ତି।

୬୫୧।

‘‘ଯେ କେଚି ଇମସ୍ମିଂ ସତ୍ଥେ ମନୁସ୍ସା, ଦହରା ମହନ୍ତା ଅଥୱାପି ମଜ୍ଝିମା;

ସବ୍ବେୱ ତେ ଆଲମ୍ବନ୍ତୁ ୱିମାନଂ, ପସ୍ସନ୍ତୁ ପୁଞ୍ଞାନଂ ଫଲଂ କଦରିଯା’’ତି।

୬୫୨।

ତେ ତତ୍ଥ ସବ୍ବେୱ ‘ଅହଂ ପୁରେ’ତି, ତଂ କପ୍ପକଂ ତତ୍ଥ ପୁରକ୍ଖତ୍ୱା [ପୁରକ୍ଖିପିତ୍ୱା (ସୀ।)];

ସବ୍ବେୱ ତେ ଆଲମ୍ଭିଂସୁ ୱିମାନଂ, ମସକ୍କସାରଂ ୱିଯ ୱାସୱସ୍ସ।

୬୫୩।

ତେ ତତ୍ଥ ସବ୍ବେୱ ‘ଅହଂ ପୁରେ’ତି, ଉପାସକତ୍ତଂ ପଟିୱେଦଯିଂସୁ;

ପାଣାତିପାତା ପଟିୱିରତା ଅହେସୁଂ, ଲୋକେ ଅଦିନ୍ନଂ ପରିୱଜ୍ଜଯିଂସୁ;

ଅମଜ୍ଜପା ନୋ ଚ ମୁସା ଭଣିଂସୁ, ସକେନ ଦାରେନ ଚ ଅହେସୁଂ ତୁଟ୍ଠା।

୬୫୪।

ତେ ତତ୍ଥ ସବ୍ବେୱ ‘ଅହଂ ପୁରେ’ତି, ଉପାସକତ୍ତଂ ପଟିୱେଦଯିତ୍ୱା;

ପକ୍କାମି ସଙ୍ଘୋ ଅନୁମୋଦମାନୋ, ଯକ୍ଖିଦ୍ଧିଯା ଅନୁମତୋ ପୁନପ୍ପୁନଂ।

୬୫୫।

ଗନ୍ତ୍ୱାନ ତେ ସିନ୍ଧୁସୋୱୀରଭୂମିଂ, ଧନତ୍ଥିକା ଉଦ୍ଦଯଂ [ଉଦଯ (ପୀ। କ।)] ପତ୍ଥଯାନା;

ଯଥାପଯୋଗା ପରିପୁଣ୍ଣଲାଭା, ପଚ୍ଚାଗମୁଂ ପାଟଲିପୁତ୍ତମକ୍ଖତଂ।

୬୫୬।

ଗନ୍ତ୍ୱାନ ତେ ସଙ୍ଘରଂ ସୋତ୍ଥିୱନ୍ତୋ, ପୁତ୍ତେହି ଦାରେହି ସମଙ୍ଗିଭୂତା;

ଆନନ୍ଦୀ ୱିତ୍ତା ସୁମନା ପତୀତା, ଅକଂସୁ ସେରୀସମହଂ ଉଳାରଂ;

ସେରୀସକଂ ତେ ପରିୱେଣଂ ମାପଯିଂସୁ।

୬୫୭।

ଏତାଦିସା ସପ୍ପୁରିସାନ ସେୱନା, ମହତ୍ଥିକା ଧମ୍ମଗୁଣାନ ସେୱନା;

ଏକସ୍ସ ଅତ୍ଥାଯ ଉପାସକସ୍ସ, ସବ୍ବେୱ ସତ୍ତା ସୁଖିତା [ସୁଖିନୋ (ପୀ। କ।)] ଅହେସୁନ୍ତି।

ସେରୀସକପେତୱତ୍ଥୁ ଦୁତିଯଂ।

ଭାଣୱାରଂ ତତିଯଂ ନିଟ୍ଠିତଂ।

୩। ନନ୍ଦକପେତୱତ୍ଥୁ

୬୫୮।

ରାଜା ପିଙ୍ଗଲକୋ ନାମ, ସୁରଟ୍ଠାନଂ ଅଧିପତି ଅହୁ;

ମୋରିଯାନଂ ଉପଟ୍ଠାନଂ ଗନ୍ତ୍ୱା, ସୁରଟ୍ଠଂ ପୁନରାଗମା।

୬୫୯।

ଉଣ୍ହେ ମଜ୍ଝନ୍ହିକେ [ମଜ୍ଝନ୍ତିକେ (ସବ୍ବତ୍ଥ)] କାଲେ, ରାଜା ପଙ୍କଂ [ୱଙ୍କଂ (କ।)] ଉପାଗମି;

ଅଦ୍ଦସ ମଗ୍ଗଂ ରମଣୀଯଂ, ପେତାନଂ ତଂ ୱଣ୍ଣୁପଥଂ [ୱଣ୍ଣନାପଥଂ (ସୀ। ସ୍ୟା।)]।

୬୬୦।

ସାରଥିଂ ଆମନ୍ତଯୀ ରାଜା –

''ଅଯଂ ମଗ୍ଗୋ ରମଣୀଯୋ, ଖେମୋ ସୋୱତ୍ଥିକୋ ସିୱୋ;

ଇମିନା ସାରଥି ଯାମ, ସୁରଟ୍ଠାନଂ ସନ୍ତିକେ ଇତୋ''।

୬୬୧।

ତେନ ପାଯାସି ସୋରଟ୍ଠୋ, ସେନାଯ ଚତୁରଙ୍ଗିନିଯା;

ଉବ୍ବିଗ୍ଗରୂପୋ ପୁରିସୋ, ସୋରଟ୍ଠଂ ଏତଦବ୍ରୱି।

୬୬୨।

''କୁମ୍ମଗ୍ଗଂ ପଟିପନ୍ନମ୍ହା, ଭିଂସନଂ ଲୋମହଂସନଂ;

ପୁରତୋ ଦିସ୍ସତି ମଗ୍ଗୋ, ପଚ୍ଛତୋ ଚ ନ ଦିସ୍ସତି।

୬୬୩।

''କୁମ୍ମଗ୍ଗଂ ପଟିପନ୍ନମ୍ହା, ଯମପୁରିସାନ ସନ୍ତିକେ;

ଅମାନୁସୋ ୱାଯତି ଗନ୍ଧୋ, ଘୋସୋ ସୁଯ୍ୟତି [ସୂଯତି (ସୀ। ସ୍ୟା।)] ଦାରୁଣୋ''।

୬୬୪।

ସଂୱିଗ୍ଗୋ ରାଜା ସୋରଟ୍ଠୋ, ସାରଥିଂ ଏତଦବ୍ରୱି;

''କୁମ୍ମଗ୍ଗଂ ପଟିପନ୍ନମ୍ହା, ଭିଂସନଂ ଲୋମହଂସନଂ;

ପୁରତୋ ଦିସ୍ସତି ମଗ୍ଗୋ, ପଚ୍ଛତୋ ଚ ନ ଦିସ୍ସତି।

୬୬୫।

''କୁମ୍ମଗ୍ଗଂ ପଟିପନ୍ନମ୍ହା, ଯମପୁରିସାନ ସନ୍ତିକେ;

ଅମାନୁସୋ ୱାଯତି ଗନ୍ଧୋ, ଘୋସୋ ସୁଯ୍ୟତି ଦାରୁଣୋ''।

୬୬୬।

ହତ୍ଥିକ୍ଖନ୍ଧଂ ସମାରୁୟ୍ହ, ଓଲୋକେନ୍ତୋ ଚତୁଦ୍ଦିସଂ [ଚତୁଦ୍ଦିସ୍ସା (କ।)];

ଅଦ୍ଦସ ନିଗ୍ରୋଧଂ ରମଣୀଯଂ [ରୁକ୍ଖଂ ନିଗ୍ରୋଧଂ (ସ୍ୟା। କ।)], ପାଦପଂ ଛାଯାସମ୍ପନ୍ନଂ;

ନୀଲବ୍ଭୱଣ୍ଣସଦିସଂ, ମେଘୱଣ୍ଣସିରୀନିଭଂ।

୬୬୭।

ସାରଥିଂ ଆମନ୍ତଯୀ ରାଜା, ''କିଂ ଏସୋ ଦିସ୍ସତି ବ୍ରହା;

ନୀଲବ୍ଭୱଣ୍ଣସଦିସୋ, ମେଘୱଣ୍ଣସିରୀନିଭୋ''।

୬୬୮।

''ନିଗ୍ରୋଧୋ ସୋ ମହାରାଜ, ପାଦପୋ ଛାଯାସମ୍ପନ୍ନୋ;

ନୀଲବ୍ଭୱଣ୍ଣସଦିସୋ , ମେଘୱଣ୍ଣସିରୀନିଭୋ''।

୬୬୯।

ତେନ ପାଯାସି ସୋରଟ୍ଠୋ, ଯେନ ସୋ ଦିସ୍ସତେ ବ୍ରହା;

ନୀଲବ୍ଭୱଣ୍ଣସଦିସୋ, ମେଘୱଣ୍ଣସିରୀନିଭୋ।

୬୭୦।

ହତ୍ଥିକ୍ଖନ୍ଧତୋ ଓରୁୟ୍ହ, ରାଜା ରୁକ୍ଖଂ ଉପାଗମି;

ନିସୀଦି ରୁକ୍ଖମୂଲସ୍ମିଂ, ସାମଚ୍ଚୋ ସପରିଜ୍ଜନୋ;

ପୂରଂ ପାନୀଯସରକଂ, ପୂୱେ ୱିତ୍ତେ ଚ ଅଦ୍ଦସ।

୬୭୧।

ପୁରିସୋ ଚ ଦେୱୱଣ୍ଣୀ, ସବ୍ବାଭରଣଭୂସିତୋ;

ଉପସଙ୍କମିତ୍ୱା ରାଜାନଂ, ସୋରଟ୍ଠଂ ଏତଦବ୍ରୱି।

୬୭୨।

''ସ୍ୱାଗତଂ ତେ ମହାରାଜ, ଅଥୋ ତେ ଅଦୁରାଗତଂ;

ପିୱତୁ ଦେୱୋ ପାନୀଯଂ, ପୂୱେ ଖାଦ ଅରିନ୍ଦମ''।

୬୭୩।

ପିଵିତ୍ୱା ରାଜା ପାନୀଯଂ, ସାମଚ୍ଚୋ ସପରିଜ୍ଜନୋ;

ପୁଣ୍ଣେ ଖାଦିତ୍ୱା ପିତ୍ୱା ଚ, ସୋରଟ୍ଠୋ ଏତଦବ୍ରଵି।

୬୭୪।

‘‘ଦେଵତା ନୁସି ଗନ୍ଧବ୍ବୋ, ଅଦୁ ସକ୍କୋ ପୁରିନ୍ଦଦୋ;

ଅଜାନନ୍ତା ତଂ ପୁଚ୍ଛାମ, କଥଂ ଜାନେମୁ ତଂ ମଯ’’ନ୍ତି।

୬୭୫।

‘‘ନାମ୍ହି ଦେଵୋ ନ ଗନ୍ଧବ୍ବୋ, ନାପି [ନମ୍ହି (କ।)] ସକ୍କୋ ପୁରିନ୍ଦଦୋ;

ପେତୋ ଅହଂ ମହାରାଜ, ସୁରଟ୍ଠା ଇଧ ମାଗତୋ’’ତି।

୬୭୬।

‘‘କିଂସୀଲୋ କିଂସମାଚାରୋ, ସୁରଟ୍ଠସ୍ମିଂ ପୁରେ ତୁଵଂ;

କେନ ତେ ବ୍ରହ୍ମଚରିଯେନ, ଆନୁଭାଵୋ ଅଯଂ ତଵା’’ତି।

୬୭୭।

‘‘ତଂ ସୁଣୋହି ମହାରାଜ, ଅରିନ୍ଦମ ରଟ୍ଠଵଡ୍ଢନ;

ଅମଚ୍ଚା ପାରିସଜ୍ଜା ଚ, ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଚ ପୁରୋହିତୋ।

୬୭୮।

‘‘ସୁରଟ୍ଠସ୍ମିଂ ଅହଂ ଦେଵ, ପୁରିସୋ ପାପଚେତସୋ;

ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠି ଚ ଦୁସ୍ସୀଲୋ, କଦରିଯୋ ପରିଭାସକୋ।

୬୭୯।

‘‘‘ଦଦନ୍ତାନଂ କରୋନ୍ତାନଂ, ଵାରଯିସ୍ସଂ ବହୁଜ୍ଜନଂ;

ଅଞ୍ଞେସଂ ଦଦମାନାନଂ, ଅନ୍ତରାଯକରୋ ଅହଂ।

୬୮୦।

‘‘‘ଵିପାକୋ ନତ୍ଥି ଦାନସ୍ସ, ସଂଯମସ୍ସ କୁତୋ ଫଲଂ;

ନତ୍ଥି ଆଚରିଯୋ ନାମ, ଅଦନ୍ତଂ କୋ ଦମେସ୍ସତି।

୬୮୧।

'''ସମତୁଲ୍ଲାନି ଭୂତାନି, କୁତୋ [କୁଲେ (ସ୍ୟା। କା।)] ଜେଟ୍ଠାପଚାୟିକୋ;

ନତ୍ଥି ବଲଂ ୱୀରିୟଂ ୱା, କୁତୋ ଉଟ୍ଠାନପୋରିସଂ।

୬୮୨।

'''ନତ୍ଥି ଦାନଫଲଂ ନାମ, ନ ୱିସୋଧେତି ୱେରିନଂ;

ଲଦ୍ଧେୟ୍ୟଂ ଲଭତେ ମଚ୍ଚୋ, ନିୟତିପରିଣାମଜଂ [ପରିଣାମଜା (ସୀ। କା।)]।

୬୮୩।

'''ନତ୍ଥି ମାତା ପିତା ଭାତା, ଲୋକୋ ନତ୍ଥି ଇତୋ ପରଂ;

ନତ୍ଥି ଦିନ୍ନଂ ନତ୍ଥି ହୁତଂ, ସୁନିହିତଂ ନ ୱିଜ୍ଜତି।

୬୮୪।

'''ଯୋପି ହନେୟ୍ୟ ପୁରିସଂ, ପରସ୍ସ ଛିନ୍ଦତେ [ପୁରିସସ୍ସ ଛିନ୍ଦେ (ସ୍ୟା। କା।)] ସିରଂ;

ନ କୋଚି କଞ୍ଚି ହନତି, ସତ୍ତନ୍ନଂ ୱିୱରମନ୍ତରେ।

୬୮୫।

'''ଅଚ୍ଛେଜ୍ଜାଭେଜ୍ଜୋ ହି [ଭେଜ୍ଜୋ (ସୀ।), ଅଭେଜ୍ଜୋ (ସ୍ୟା।), ଭେଜ୍ଜାସି (କା।)] ଜୀୱୋ, ଅଟ୍ଠଂସୋ ଗୁଳଅପରିମଣ୍ଡଲୋ;

ଯୋଜନାନଂ ସତଂ ପଞ୍ଚ, କୋ ଜୀୱଂ ଛେତ୍ତୁମରହତି।

୬୮୬।

'''ଯଥା ସୁତ୍ତଗୁଳେ ଖିତ୍ତେ, ନିବ୍ବେଠେନ୍ତଂ ପଲାୟତି;

ଏୱମେୱ ଚ ସୋ ଜୀୱୋ, ନିବ୍ବେଠେନ୍ତୋ ପଲାୟତି।

୬୮୭।

'''ଯଥା ଗାମତୋ ନିକ୍ଖମ୍ମ, ଅଞ୍ଞଂ ଗାମଂ ପୱିସତି;

ଏୱମେୱ ଚ ସୋ ଜୀୱୋ, ଅଞ୍ଞଂ ବୋନ୍ଦିଂ ପୱିସତି।

୬୮୮।

'''ଯଥା ଗେହତୋ ନିକ୍ଖମ୍ମ, ଅଞ୍ଞଂ ଗେହଂ ପୱିସତି;

ଏୱମେୱ ଚ ସୋ ଜୀୱୋ, ଅଞ୍ଞଂ ବୋନ୍ଦିଂ ପୱିସତି।

୬୮୯।

'''ଚୁଲ୍ଲାସୀତି [ଚୁଳାସୀତି (ସୀ। ସ୍ୟା। କ।)] ମହାକପ୍ପିନୋ [ମହାକପ୍ପୁନୋ (ସୀ।)], ସତସହସ୍ସାନି ହି;

ଯେ ବାଲା ଯେ ଚ ପଣ୍ଡିତା, ସଂସାରଂ ଖେପୟିତ୍ୱାନ;

ଦୁକ୍ଖସ୍ସନ୍ତଂ କରିସ୍ସରେ।

୬୯୦।

'''ମିତାନି ସୁଖଦୁକ୍ଖାନି, ଦୋଣେହି ପିଟକେହି ଚ;

ଜିନୋ ସବ୍ବଂ ପଜାନାତି', ସମ୍ମୂଳ୍ହା ଇତରା ପଜା।

୬୯୧।

''ଏୱଂଦିଟ୍ଠି ପୁରେ ଆସିଂ, ସମ୍ମୂଳ୍ହୋ ମୋହପାରୁତୋ;

ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠି ଚ ଦୁସ୍ସୀଲୋ, କଦରିୟୋ ପରିଭାସକୋ।

୬୯୨।

''ଓରଂ ମେ ଛହି ମାସେହି, କାଲଙ୍କିରିୟା ଭୱିସ୍ସତି;

ଏକନ୍ତକଟୁକଂ ଘୋରଂ, ନିରୟଂ ପପତିସ୍ସହଂ।

୬୯୩।

[ପୋ। ୱ। ୭୦] ''ଚତୁକ୍କଣ୍ଣଂ ଚତୁଦ୍ୱାରଂ, ୱିଭତ୍ତଂ ଭାଗସୋ ମିତଂ;

ଅୟୋପାକାରପରିୟନ୍ତଂ, ଅୟସା ପଟିକୁଜ୍ଜିତଂ।

୬୯୪।

[ପୋ। ୱ। ୭୧] ''ତସ୍ସ ଅୟୋମୟା ଭୂମି, ଜଲିତା ତେଜସା ୟୁତା;

ସମନ୍ତା ୟୋଜନସତଂ, ଫରିତ୍ୱା ତିଟ୍ଠତି ସବ୍ବଦା।

୬୯୫।

''ୱସ୍ସାନି ସତସହସ୍ସାନି, ଘୋସୋ ସୁୟ୍ୟତି ତାୱଦେ;

ଲକ୍ଖୋ ଏସୋ ମହାରାଜ, ସତଭାଗୱସ୍ସକୋଟିୟୋ।

୬୯୬।

‘‘କୋଟିସତସହସ୍ସାନି , ନିରଯେ ପଚ୍ଚରେ ଜନା;

ମିଚ୍ଛାଦିଟ୍ଠୀ ଚ ଦୁସ୍ସୀଲା, ଯେ ଚ ଅରିଯୂପୱାଦିନୋ।

୬୯୭।

‘‘ତତ୍ଥାହଂ ଦୀଘମଦ୍ଧାନଂ, ଦୁକ୍ଖଂ ୱେଦିସ୍ସ ୱେଦନଂ;

ଫଲଂ ପାପସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ, ତସ୍ମା ସୋଚାମହଂ ଭୁସଂ।

୬୯୮।

‘‘ତଂ ସୁଣୋହି ମହାରାଜ, ଅରିନ୍ଦମ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନ;

ଧୀତା ମୟ୍ହଂ ମହାରାଜ, ଉତ୍ତରା ଭଦ୍ଦମତ୍ଥୁ ତେ।

୬୯୯।

‘‘କରୋତି ଭଦ୍ଦକଂ କମ୍ମଂ, ସୀଲେସୁପୋସଥେ ରତା;

ସଞ୍ଞତା ସଂୱିଭାଗୀ ଚ, ୱଦଞ୍ଞୂ ୱୀତମଚ୍ଛରା।

୭୦୦।

‘‘ଅଖଣ୍ଡକାରୀ ସିକ୍ଖାଯ, ସୁଣ୍ହା ପରକୁଲେସୁ ଚ;

ଉପାସିକା ସକ୍ୟମୁନିନୋ, ସମ୍ବୁଦ୍ଧସ୍ସ ସିରୀମତୋ।

୭୦୧।

‘‘ଭିକ୍ଖୁ ଚ ସୀଲସମ୍ପନ୍ନୋ, ଗାମଂ ପିଣ୍ଡାଯ ପାୱିସି;

ଓକ୍ଖିତ୍ତଚକ୍ଖୁ ସତିମା, ଗୁତ୍ତଦ୍ୱାରୋ ସୁସଂୱୁତୋ।

୭୦୨।

‘‘ସପଦାନଂ ଚରମାନୋ, ଅଗମା ତଂ ନିୱେସନଂ;

‘ତମଦ୍ଦସ ମହାରାଜ, ଉତ୍ତରା ଭଦ୍ଦମତ୍ଥୁ ତେ’।

୭୦୩।

‘‘ପୂରଂ ପାନୀଯସରକଂ, ପୂୱେ ୱିତ୍ତେ ଚ ସା ଅଦା;

‘ପିତା ମେ କାଲଙ୍କତୋ, ଭନ୍ତେ ତସ୍ସେତଂ ଉପକପ୍ପତୁ’।

୨୦୪।

‘‘ସମନନ୍ତରାନୁଦ୍ଦିଟ୍ଠେ, ୱିପାକୋ ଉଦପଜ୍ଜଥ;

ଭୁଞ୍ଜାମି କାମକାମୀହଂ, ରାଜା ୱେସ୍ସୱଣୋ ଯଥା।

୨୦୫।

‘‘ତଂ ସୁଣୋହି ମହାରାଜ, ଅରିନ୍ଦମ ରଟ୍ଠୱଡ୍ଢନ;

ସଦେୱକସ୍ସ ଲୋକସ୍ସ, ବୁଦ୍ଧୋ ଅଗ୍ଗୋ ପୱୁଚ୍ଚତି;

ତଂ ବୁଦ୍ଧଂ ସରଣଂ ଗଚ୍ଛ, ସପୁତ୍ତଦାରୋ ଅରିନ୍ଦମ।

୨୦୬।

‘‘ଅଟ୍ଠଙ୍ଗିକେନ ମଗ୍ଗେନ, ଫୁସନ୍ତି ଅମତଂ ପଦଂ;

ତଂ ଧମ୍ମଂ ସରଣଂ ଗଚ୍ଛ, ସପୁତ୍ତଦାରୋ ଅରିନ୍ଦମ।

୨୦୭।

‘‘ଚତ୍ତାରୋ ଚ ପଟିପନ୍ନା [ମଗ୍ଗପଟିପନ୍ନା (ସୀ। ସ୍ୟା।)], ଚତ୍ତାରୋ ଚ ଫଲେ ଠିତା;

ଏସ ସଙ୍ଘୋ ଉଜୁଭୂତୋ, ପଞ୍ଞାସୀଲସମାହିତୋ;

ତଂ ସଙ୍ଘଂ ସରଣଂ ଗଚ୍ଛ, ସପୁତ୍ତଦାରୋ ଅରିନ୍ଦମ।

୨୦୮।

‘‘ପାଣାତିପାତା ୱିରମସ୍ସୁ ଖିପ୍ପଂ, ଲୋକେ ଅଦିନ୍ନଂ ପରିୱଜ୍ଜୟସ୍ସୁ;

ଅମଜ୍ଜପୋ ମା ଚ ମୁସା ଅଭାଣୀ, ସକେନ ଦାରେନ ଚ ହୋହି ତୁଟ୍ଠୋ’’ତି।

୨୦୯।

‘‘ଅତ୍ଥକାମୋସି ମେ ଯକ୍ଖ, ହିତକାମୋସି ଦେୱତେ;

କରୋମି ତୁୟ୍ହଂ ୱଚନଂ, ତ୍ୱଂସି ଆଚରିୟୋ ମମ।

୨୧୦।

‘‘ଉପେମି ସରଣଂ ବୁଦ୍ଧଂ, ଧମ୍ମଞ୍ଚାପି ଅନୁତ୍ତରଂ;

ସଙ୍ଘଞ୍ଚ ନରଦେୱସ୍ସ, ଗଚ୍ଛାମି ସରଣଂ ଅହଂ।

୨୧୧।

‘‘ପାଣାତିପାତା ୱିରମାମି ଖିପ୍ପଂ, ଲୋକେ ଅଦିନ୍ନଂ ପରିୱଜ୍ଜଯାମି;

ଅମଜ୍ଜପୋ ନୋ ଚ ମୁସା ଭଣାମି, ସକେନ ଦାରେନ ଚ ହୋମି ତୁଟ୍ଠୋ।

୭୧୨।

‘‘ଓଫୁଣାମି [ଓପୁଣାମି (ସୀ।), ଓଫୁନାମି (ସ୍ୟା। କ।), ଓପୁନାମି (?)] ମହାୱାତେ, ନଦିଯା ସୀଘଗାମିଯା;

ୱମାମି ପାପିକଂ ଦିଟ୍ଠିଂ, ବୁଦ୍ଧାନଂ ସାସନେ ରତୋ’’।

୭୧୩।

ଇଦଂ ୱତ୍ୱାନ ସୋରଟ୍ଠୋ, ୱିରମିତ୍ୱା ପାପଦସ୍ସନା [ପାପଦସ୍ସନଂ (ସ୍ୟା। କ।)];

ନମୋ ଭଗୱତୋ କତ୍ୱା, ପାମୋକ୍ଖୋ ରଥମାରୁହୀତି।

ନନ୍ଦକପେତୱତ୍ଥୁ ତତିଯଂ।

୪। ରେୱତୀପେତୱତ୍ଥୁ

୭୧୪।

[ୱି। ୱ। ୮୬୩] ‘‘ଉଟ୍ଠେହି ରେୱତେ ସୁପାପଧମ୍ମେ, ଅପାରୁତଦ୍ୱାରେ ଅଦାନସୀଲେ;

ନେସ୍ସାମ ତଂ ଯତ୍ଥ ଥୁନନ୍ତି ଦୁଗ୍ଗତା, ସମପ୍ପିତା [ସମଜ୍ଜତା (ସୀ।)] ନେରଯିକା ଦୁଖେନା’’ତି।

୭୧୫।

ଇଚ୍ଚେୱ [ଇଚ୍ଚେୱଂ (ସ୍ୟା। କ।)] ୱତ୍ୱାନ ଯମସ୍ସ ଦୂତା, ତେ ଦ୍ୱେ ଯକ୍ଖା ଲୋହିତକ୍ଖା ବ୍ରହନ୍ତା;

ପଚ୍ଚେକବାହାସୁ ଗହେତ୍ୱା ରେୱତଂ, ପକ୍କାମଯୁଂ ଦେୱଗଣସ୍ସ ସନ୍ତିକେ।

୭୧୬।

‘‘ଆଦିଚ୍ଚୱଣ୍ଣଂ ରୁଚିରଂ ପଭସ୍ସରଂ, ବ୍ୟମ୍ହଂ ସୁଭଂ କଞ୍ଚନଜାଲଛନ୍ନଂ;

କସ୍ସେତମାକିଣ୍ଣଜନଂ ୱିମାନଂ, ସୁରିଯସ୍ସ ରଂସୀରିୱ ଜୋତମାନଂ।

୭୧୭।

‘‘ନାରୀଗଣା ଚନ୍ଦନସାରଲିତ୍ତା [ଚନ୍ଦନସାରାନୁଲିତ୍ତା (ସ୍ୟା।)], ଉଭତୋ ୱିମାନଂ ଉପସୋଭଯନ୍ତି;

ତଂ ଦିସ୍ସତି ସୁରିଯସମାନୱଣ୍ଣଂ, କୋ ମୋଦତି ସଗ୍ଗପତ୍ତୋ ୱିମାନେ’’ତି।

୭୧୮।

‘‘ବାରାଣସିଯଂ ନନ୍ଦିଯୋ ନାମାସି, ଉପାସକୋ ଅମଚ୍ଛରୀ ଦାନପତି ୱଦଞ୍ଞୂ;

ତସ୍ସେତମାକିଣ୍ଣଜନଂ ୱିମାନଂ, ସୁରିଯସ୍ସ ରଂସୀରିୱ ଜୋତମାନଂ।

୭୧୯।

‘‘ନାରୀଗଣା ଚନ୍ଦନସାରଲିତ୍ତା, ଉଭତୋ ୱିମାନଂ ଉପସୋଭଯନ୍ତି;

ତଂ ଦିସ୍ସତି ସୁରିଯସମାନୱଣ୍ଣଂ, ସୋ ମୋଦତି ସଗ୍ଗପତ୍ତୋ ୱିମାନେ’’ତି।

୭୨୦।

‘‘ନନ୍ଦିଯସ୍ସାହଂ ଭରିଯା, ଅଗାରିନୀ ସଜ୍କୁଲସ୍ସ ଇସ୍ସରା;

ଭତ୍ତୁ ୱିମାନେ ରମିସ୍ସାମି ଦାନହଂ, ନ ପତ୍ଥଯେ ନିରଯଦସ୍ସନାଯା’’ତି।

୭୨୧।

‘‘ଏସୋ ତେ ନିରଯୋ ସୁପାପଧମ୍ମେ, ପୁଞ୍ଞଂ ତଯା ଅକତଂ ଜୀୱଲୋକେ;

ନ ହି ମଚ୍ଛରୀ ରୋସକୋ ପାପଧମ୍ମୋ, ସଗ୍ଗୂପଗାନଂ ଲଭତି ସହବ୍ଯତ’’ନ୍ତି।

୭୨୨।

‘‘କିଂ ନୁ ଗୂଥଞ୍ଚ ମୁତ୍ତଞ୍ଚ, ଅସୁଚୀ ପଟିଦିସ୍ସତି;

ଦୁଗ୍ଗନ୍ଧଂ କିମିଦଂ ମୀଳ୍ହଂ, କିମେତଂ ଉପୱାଯତୀ’’ତି।

୭୨୩।

‘‘ଏସ ସଂସୱକୋ ନାମ, ଗମ୍ଭୀରୋ ସତପୋରିସୋ;

ଯତ୍ଥ ୱସ୍ସସହସ୍ସାନି, ତୁୱଂ ପଚ୍ଚସି ରେୱତେ’’ତି।

୭୨୪।

‘‘କିଂ ନୁ କାଯେନ ୱାଚାଯ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କେନ ସଂସୱକୋ ଲଦ୍ଧୋ, ଗମ୍ଭୀରୋ ସତପୋରିସୋ’’ତି।

୭୨୫।

‘‘ସମଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଚାପି, ଅଞ୍ଞେ ୱାପି ୱନିବ୍ବକେ;

ମୁସାୱାଦେନ ୱଞ୍ଚେସି, ତଂ ପାପଂ ପକତଂ ତଯା।

୭୨୬।

‘‘ତେନ ସଂସଓ୍ୱକୋ ଲଦ୍ଧୋ, ଗମ୍ଭୀରୋ ସତପୋରିସୋ;

ତତ୍ଥ ୱସ୍ସସହସ୍ସାନି, ତୁୱଂ ପଚ୍ଚସି ରେୱତେ।

୭୨୭।

‘‘ହତ୍ଥେପି ଛିନ୍ଦନ୍ତି ଅଥୋପି ପାଦେ, କଣ୍ଣେପି ଛିନ୍ଦନ୍ତି ଅଥୋପି ନାସଂ;

ଅଥୋପି କାକୋଳଅଗଣା ସମେଚ୍ଚ, ସଙ୍ଗମ୍ମ ଖାଦନ୍ତି ୱିଫନ୍ଦମାନ’’ନ୍ତି।

୭୨୮।

‘‘ସାଧୁ ଖୋ ମଂ ପଟିନେଥ, କାହାମି କୁସଲଂ ବହୁଂ;

ଦାନେନ ସମଚରିଯାଯ, ସଂଯମେନ ଦମେନ ଚ;

ଯଂ କତ୍ୱା ସୁଖିତା ହୋନ୍ତି, ନ ଚ ପଚ୍ଛାନୁତପ୍ପରେ’’ତି।

୭୨୯।

‘‘ପୁରେ ତୁୱଂ ପମଜ୍ଜିତ୍ୱା, ଇଦାନି ପରିଦେୱସି;

ସଯଂ କତାନଂ କମ୍ମାନଂ, ୱିପାକଂ ଅନୁଭୋସ୍ସସୀ’’ତି।

୭୩୦।

‘‘କୋ ଦେୱଲୋକତୋ ମନୁସ୍ସଲୋକଂ, ଗନ୍ତ୍ୱାନ ପୁଟ୍ଠୋ ମେ ଏୱଂ ୱଦେଯ୍ୟ;

‘ନିକ୍ଖିତ୍ତଦଣ୍ଡେସୁ ଦଦାଥ ଦାନଂ, ଅଚ୍ଛାଦନଂ ସେଯ୍ୟ [ସଯନ (ସୀ।)] ମଥନ୍ନପାନଂ;

ନ ହି ମଚ୍ଛରୀ ରୋସକୋ ପାପଧମ୍ମୋ, ସଗ୍ଗୂପଗାନଂ ଲଭତି ସହବ୍ୟତଂ’।

୭୩୧।

‘‘ସାହଂ ନୂନ ଇତୋ ଗନ୍ତ୍ୱା, ଯୋନିଂ ଲଦ୍ଧାନ ମାନୁସିଂ;

ୱଦଞ୍ଞୂ ସୀଲସମ୍ପନ୍ନା, କାହାମି କୁସଲଂ ବହୁଂ;

ଦାନେନ ସମଚରିଯାଯ, ସଂଯମେନ ଦମେନ ଚ।

୭୩୨।

‘‘ଆରାମାନି ଚ ରୋପିସ୍ସଂ, ଦୁଗ୍ଗେ ସଙ୍କମନାନି ଚ;

ପପଞ୍ଚ ଉଦପାନଞ୍ଚ, ୱିପ୍ପସନ୍ନେନ ଚେତସା।

୭୩୩।

‘‘ଚାତୁଦ୍ଦସିଂ ପଞ୍ଚଦସିଂ, ଯା ଚ ପକ୍ଖସ୍ସ ଅଟ୍ଠମୀ;

ପାଟିହାରିଯପକ୍ଖଞ୍ଚ, ଅଟ୍ଠଙ୍ଗସୁସମାଗତଂ।

୭୩୪।

‘‘ଉପୋସଥଂ ଉପୱସିସ୍ସଂ, ସଦା ସୀଲେସୁ ସଂୱୁତା;

ନ ଚ ଦାନେ ପମଜ୍ଜିସ୍ସଂ, ସାମଂ ଦିଟ୍ଠମିଦଂ ମଯା’’ତି।

୭୩୫।

ଇଚ୍ଚେୱଂ ୱିପ୍ପଲପନ୍ତିଂ, ଫନ୍ଦମାନଂ ତତୋ ତତୋ;

ଖିପିଂସୁ ନିରଯେ ଘୋରେ, ଉଦ୍ଧଂପାଦଂ ଅୱଂସିରଂ।

୭୩୬।

‘‘ଅହଂ ପୁରେ ମଚ୍ଛରିନୀ ଅହୋସିଂ, ପରିଭାସିକା ସମଣବ୍ରାହ୍ମଣାନଂ;

ୱିତଥେନ ଚ ସାମିକଂ ୱଞ୍ଚଯିତ୍ୱା, ପଚ୍ଚାମହଂ ନିରଯେ ଘୋରରୂପେ’’ତି।

ରେୱତୀପେତୱତ୍ଥୁ ଚତୁତ୍ଥଂ।

୫। ଉଚ୍ଛୁପେତୱତ୍ଥୁ

୭୩୭।

‘‘ଇଦଂ ମମ ଉଚ୍ଛୁୱନଂ ମହନ୍ତଂ, ନିବ୍ବତ୍ତତି ପୁଞ୍ଞଫଲଂ ଅନପ୍ପକଂ;

ତଂ ଦାନି ମେ ନ [ନ ଦାନି ମେ ତଂ (ସୀ। କ।)] ପରିଭୋଗମେତି, ଆଚିକ୍ଖ ଭନ୍ତେ କିସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ।

୭୩୮।

‘‘ହଞ୍ଞାମି [ୱିହଞ୍ଞାମି (କ।)] ଖଜ୍ଜାମି ଚ ୱାଯମାମି, ପରିସକ୍କାମି ପରିଭୁଞ୍ଜିତୁଂ କିଞ୍ଚି;

ସ୍ୱାହଂ ଛିନ୍ନଥାମୋ କପଣୋ ଲାଲପାମି, କିସ୍ସ [କିସ୍ସସ୍ସ (ସୀ।), କିସ୍ସସ୍ସୁ (?)] କମ୍ମସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ।

୭୩୯।

‘‘ୱିଘାତୋ ଚାହଂ ପରିପତାମି ଛମାଯଂ, ପରିୱତ୍ତାମି ୱାରିଚରୋୱ ଘମ୍ମେ;

ରୁଦତୋ ଚ ମେ [ଦୂରତୋ ଚ ମେ (ସ୍ୟା। କ।)] ଅସ୍ସୁକା ନିଗ୍ଗଲନ୍ତି, ଆଚିକ୍ଖ ଭନ୍ତେ କିସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ।

୭୪୦।

‘‘ଛାତୋ କିଲନ୍ତୋ ଚ ପିପାସିତୋ ଚ, ସନ୍ତସ୍ସିତୋ ସାତସୁଖଂ ନ ୱିନ୍ଦେ;

ପୁଚ୍ଛାମି ତଂ ଏତମତ୍ଥଂ ଭଦନ୍ତେ, କଥଂ ନୁ ଉଚ୍ଛୁପରିଭୋଗଂ ଲଭେଯ୍ୟ’’ନ୍ତି।

୭୪୧।

‘‘ପୁରେ ତୁୱଂ କମ୍ମମକାସି ଅତ୍ତନା, ମନୁସ୍ସଭୂତୋ ପୁରିମାଯ ଜାତିଯା;

ଅହଞ୍ଚ ତଂ ଏତମତ୍ଥଂ ୱଦାମି, ସୁତ୍ୱାନ ତ୍ୱଂ ଏତମତ୍ଥଂ ୱିଜାନ।

୭୪୨।

‘‘ଉଚ୍ଛୁଂ ତୁୱଂ ଖାଦମାନୋ ପଯାତୋ, ପୁରିସୋ ଚ ତେ ପିଟ୍ଠିତୋ ଅନ୍ୱଗଚ୍ଛି;

ସୋ ଚ ତଂ ପଚ୍ଚାସନ୍ତୋ କଥେସି, ତସ୍ସ ତୁୱଂ ନ କିଞ୍ଚି ଆଲପିତ୍ଥ।

୭୪୩।

‘‘ସୋ ଚ ତଂ ଅଭଣନ୍ତଂ ଅଯାଚି, ‘ଦେହଯ୍ୟ ଉଚ୍ଛୁ’ନ୍ତି ଚ ତଂ ଅୱୋଚ;

ତସ୍ସ ତୁୱଂ ପିଟ୍ଠିତୋ ଉଚ୍ଛୁଂ ଅଦାସି, ତସ୍ସେତଂ କମ୍ମସ୍ସ ଅଯଂ ୱିପାକୋ।

୭୪୪।

‘‘ଇଙ୍ଘ ତ୍ୱଂ ଗନ୍ତ୍ୱାନ ପିଟ୍ଠିତୋ ଗଣ୍ହେଯ୍ୟାସି [ଇଙ୍ଘ ତ୍ୱଂ ପିଟ୍ଠିତୋ ଗଣ୍ହ ଉଚ୍ଛୁଂ (ସୀ।)], ଗହେତ୍ୱାନ ତଂ ଖାଦସ୍ସୁ ଯାୱଦତ୍ଥଂ;

ତେନେୱ ତ୍ୱଂ ଅତ୍ତମନୋ ଭୱିସ୍ସସି, ହଟ୍ଠୋ ଚୁଦଗ୍ଗୋ ଚ ପମୋଦିତୋ ଚା’’ତି।

୭୪୫।

ଗନ୍ତ୍ୱାନ ସୋ ପିଟ୍ଠିତୋ ଅଗ୍ଗହେସି, ଗହେତ୍ୱାନ ତଂ ଖାଦି ଯାୱଦତ୍ଥଂ;

ତେନେୱ ସୋ ଅତ୍ତମନୋ ଅହୋସି, ହଟ୍ଠୋ ଚୁଦଗ୍ଗୋ ଚ ପମୋଦିତୋ ଚାତି।

ଉଚ୍ଛୁପେତୱତ୍ଥୁ ପଞ୍ଚମଂ।

୬। କୁମାରପେତୱତ୍ଥୁ

୭୪୬।

‘‘ସାୱତ୍ଥି ନାମ ନଗରଂ, ହିମୱନ୍ତସ୍ସ ପସ୍ସତୋ;

ତତ୍ଥ ଆସୁଂ ଦ୍ୱେ କୁମାରା, ରାଜପୁତ୍ତାତି ମେ ସୁତଂ।

୭୪୭।

‘‘ସମ୍ମତ୍ତା [ପମତ୍ତା (କ।)] ରଜନୀୟେସୁ, କାମସ୍ସାଦାଭିନନ୍ଦିନୋ;

ପଚ୍ଚୁପ୍ପନ୍ନସୁଖେ ଗିଦ୍ଧା, ନ ତେ ପସ୍ସିଂସୁନାଗତଂ।

୭୪୮।

‘‘ତେ ଚୁତା ଚ ମନୁସ୍ସତ୍ତା, ପରଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା;

ଚେଧ ଘୋସେନ୍ତ୍ୟଦିସ୍ସନ୍ତା, ପୁବ୍ବେ ଦୁକ୍କଟମତ୍ତନୋ।

୭୪୯।

‘‘‘ବହୂସୁ ୱତ [ବହୁସ୍ସୁତେସୁ (ସୀ। କ।)] ସନ୍ତେସୁ, ଦେୟ୍ୟଧମ୍ମେ ଉପଟ୍ଠିତେ;

ନାସକ୍ଖିମ୍ହା ଚ ଅତ୍ତାନଂ, ପରିତ୍ତଂ କାତୁଂ ସୁଖାୱହଂ।

୭୫୦।

‘‘‘କିଂ ତତୋ ପାପକଂ ଅସ୍ସ, ୟଂ ନୋ ରାଜକୁଲା ଚୁତା;

ଉପପନ୍ନା ପେତ୍ତିୱିସୟଂ, ଖୁପ୍ପିପାସସମପ୍ପିତା [ଖୁପ୍ପିପାସାସମପ୍ପିତା (ସୀ। ପୀ।)]।

୭୫୧।

‘‘ସାମିନୋ ଇଧ ହୁତ୍ୱାନ, ହୋନ୍ତି ଅସାମିନୋ ତହିଂ;

ଭମନ୍ତି [ଚରନ୍ତି (ସୀ। ପୀ।), ମରନ୍ତି (ସ୍ୟା।)] ଖୁପ୍ପିପାସାୟ, ମନୁସ୍ସା ଉନ୍ନତୋନତା।

୭୫୨।

‘‘ଏତମାଦୀନୱଂ ଞତ୍ୱା, ଇସ୍ସରମଦସମ୍ଭୱଂ;

ପହାୟ ଇସ୍ସରମଦଂ, ଭୱେ ସଗ୍ଗଗତୋ ନରୋ;

କାୟସ୍ସ ଭେଦା ସପ୍ପଞ୍ଞୋ, ସଗ୍ଗଂ ସୋ ଉପପଜ୍ଜତୀ’’ତି।

କୁମାରପେତୱତ୍ଥୁ ଛଟ୍ଠଂ।

୭। ରାଜପୁତ୍ତପେତୱତ୍ଥୁ

୭୫୩।

ପୁବ୍ବେ କତାନଂ କମ୍ମାନଂ, ୱିପାକୋ ମଥୟେ ମନଂ;

ରୂପେ ସଦ୍ଦେ ରସେ ଗନ୍ଧେ, ଫୋଟ୍ଠବ୍ବେ ଚ ମନୋରମେ।

୭୫୪।

ନଚ୍ଚଂ ଗୀତଂ ରତିଂ ଖିଡ୍ଡଂ, ଅନୁଭୁତ୍ୱା ଅନପ୍ପକଂ;

ଉଯ୍ୟାନେ ପରିଚରିତ୍ୱା, ପୱିସନ୍ତୋ ଗିରିଵ୍ବଜଂ।

୭୫୫।

ଇସିଂ ସୁନେତ୍ତ [ସୁନିତ (କ।)] ମଦ୍ଦକ୍ଖିଂ, ଅତ୍ତଦନ୍ତଂ ସମାହିତଂ;

ଅପ୍ପିଚ୍ଛଂ ହିରିସମ୍ପନ୍ନଂ, ଉଞ୍ଛେ ପତ୍ତଗତେ ରତଂ।

୭୫୬।

ହତ୍ଥିକ୍ଖନ୍ଧତୋ ଓରୁଯ୍ହ, ଲଦ୍ଧା ଭନ୍ତେତି ଚାବ୍ରୱିଂ;

ତସ୍ସ ପତ୍ତଂ ଗହେତ୍ୱାନ, ଉଚ୍ଚଂ ପଗ୍ଗଯ୍ହ ଖତ୍ତିୟୋ।

୭୫୭।

ଥଣ୍ଡିଲେ ପତ୍ତଂ ଭିନ୍ଦିତ୍ୱା, ହସମାନୋ ଅପକ୍କମିଂ;

‘‘ରଞ୍ଞୋ କିତୱସ୍ସାହଂ ପୁତ୍ତୋ, କିଂ ମଂ ଭିକ୍ଖୁ କରିସ୍ସସି’’।

୭୫୮।

ତସ୍ସ କମ୍ମସ୍ସ ଫରୁସସ୍ସ, ୱିପାକୋ କଟୁକୋ ଅହୁ;

ଯଂ ରାଜପୁତ୍ତୋ ୱେଦେସି, ନିରଯମ୍ହି ସମପ୍ପିତୋ।

୭୫୯।

ଛଳେୱ ଚତୁରାସୀତି, ୱସ୍ସାନି ନୱୁତାନି ଚ;

ଭୁସଂ ଦୁକ୍ଖଂ ନିଗଚ୍ଛିତ୍ଥୋ, ନିରଯେ କତକିବ୍ବିସୋ।

୭୬୦।

ଉତ୍ତାନୋପି ଚ ପଚ୍ଚିତ୍ଥ, ନିକୁଜ୍ଜୋ ୱାମଦକ୍ଖିଣୋ;

ଉଦ୍ଧଂପାଦୋ ଠିତୋ ଚେୱ, ଚିରଂ ବାଲୋ ଅପଚ୍ଚଥ।

୭୬୧।

ବହୂନି ୱସ୍ସସହସ୍ସାନି, ପୂଗାନି ନହୁତାନି ଚ;

ଭୁସଂ ଦୁକ୍ଖଂ ନିଗଚ୍ଛିତ୍ଥୋ, ନିରଯେ କତକିବ୍ବିସୋ।

୭୬୨।

ଏତାଦିସଂ ଖୋ କଟୁକଂ, ଅପ୍ପଦୁଟ୍ଠପ୍ପଦୋସିନଂ;

ପଚ୍ଚନ୍ତି ପାପକମ୍ମନ୍ତା, ଇସିମାସଜ୍ଜ ସୁବ୍ବତଂ।

୭୬୩।

ସୋ ତତ୍ଥ ବହୁୱସ୍ସାନି, ୱେଦୟିତ୍ୱା ବହୁଂ ଦୁଖଂ;

ଖୁପ୍ପିପାସହତୋ ନାମ [ଖୁପ୍ପିପାସାହତୋ ନାମ (ସୀ। ପୀ)], ପେତୋ ଆସି ତତୋ ଚୁତୋ।

୭୬୪।

ଏତମାଦୀନୱଂ ଞତ୍ୱା [ଦିସ୍ୱା (ସୀ।)], ଇସ୍ସରମଦସମ୍ଭୱଂ;

ପହାୟ ଇସ୍ସରମଦଂ, ନିୱାତମନୁୱତ୍ତୟେ।

୭୬୫।

ଦିଟ୍ଠେୱ ଧମ୍ମେ ପାସଂସୋ, ୟୋ ବୁଦ୍ଧେସୁ ସଗାରୱୋ;

କାୟସ୍ସ ଭେଦା ସପ୍ପଞ୍ଞୋ, ସଗ୍ଗଂ ସୋ ଉପପଜ୍ଜତୀତି।

ରାଜପୁତ୍ତପେତୱତ୍ଥୁ ସତ୍ତମଂ।

୮। ଗୂଥଖାଦକପେତୱତ୍ଥୁ

୭୬୬।

‘‘ଗୂଥକୂପତୋ ଉଗ୍ଗନ୍ତ୍ୱା, କୋ ନୁ ଦୀନୋ ପତିଟ୍ଠସି [ଦୀନୋ ହି ତିଟ୍ଠସି (ସୀ।)];

ନିସ୍ସଂସୟଂ ପାପକମ୍ମନ୍ତୋ, କିଂ ନୁ ସଦ୍ଦହସେ ତୁୱ’’ନ୍ତି।

୭୬୭।

‘‘ଅହଂ ଭଦନ୍ତେ ପେତୋମ୍ହି, ଦୁଗ୍ଗତୋ ୟମଲୋକିକୋ;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତୋ’’।

୭୬୮।

‘‘କିଂ ନୁ କାୟେନ ୱାଚାୟ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କିସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ଇଦଂ ଦୁକ୍ଖଂ ନିଗଚ୍ଛସୀ’’ତି।

୭୬୯।

‘‘ଅହୁ ଆୱାସିକୋ ମୟ୍ହଂ, ଇସ୍ସୁକୀ କୁଲମଚ୍ଛରୀ;

ଅଜ୍ଝୋସିତୋ ମୟ୍ହଂ ଘରେ, କଦରିୟୋ ପରିଭାସକୋ।

୭୭୦।

‘‘ତସ୍ସାହଂ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ଭିକ୍ଖୱୋ ପରିଭାସିସଂ;

ତସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତୋ’’ତି।

୭୭୧।

‘‘ଅମିତ୍ତୋ ମିତ୍ତୱଣ୍ଣେନ, ୟୋ ତେ ଆସି କୁଲୂପକୋ;

କାୟସ୍ସ ଭେଦା ଦୁପ୍ପଞ୍ଞୋ, କିଂ ନୁ ପେଚ୍ଚ ଗତିଂ ଗତୋ’’ତି।

୭୭୨।

‘‘ତସ୍ସେୱାହଂ ପାପକମ୍ମସ୍ସ, ସୀସେ ତିଟ୍ଠାମି ମତ୍ଥକେ;

ସୋ ଚ ପରୱିସୟଂ ପତ୍ତୋ, ମମେୱ ପରିଚାରକୋ।

୭୭୩।

‘‘ୟଂ ଭଦନ୍ତେ ହଦନ୍ତଞ୍ଞେ, ଏତଂ ମେ ହୋତି ଭୋଜନଂ;

ଅହଞ୍ଚ ଖୋ ୟଂ ହଦାମି, ଏତଂ ସୋ ଉପଜୀୱତୀ’’ତି।

ଗୂଥଖାଦକପେତୱତ୍ଥୁ ଅଟ୍ଠମଂ।

୯। ଗୂଥଖାଦକପେତିୱତ୍ଥୁ

୭୭୪।

‘‘ଗୂଥକୂପତୋ ଉଗ୍ଗନ୍ତ୍ୱା, କା ନୁ ଦୀନା ପତିଟ୍ଠସି;

ନିସ୍ସଂସୟଂ ପାପକମ୍ମନ୍ତା, କିଂ ନୁ ସଦ୍ଦହସେ ତୁୱ’’ନ୍ତି।

୭୭୫।

‘‘ଅହଂ ଭଦନ୍ତେ ପେତୀମ୍ହି, ଦୁଗ୍ଗତା ୟମଲୋକିକା;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା’’ତି।

୭୭୬।

‘‘କିଂ ନୁ କାଯେନ ୱାଚାଯ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କିସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ଇଦଂ ଦୁକ୍ଖଂ ନିଗଚ୍ଛସୀ’’ତି।

୭୭୭।

‘‘ଅହୁ ଆୱାସିକୋ ମୟ୍ହଂ, ଇସ୍ସୁକୀ କୁଲମଚ୍ଛରୀ;

ଅଜ୍ଝୋସିତୋ ମୟ୍ହଂ ଘରେ, କଦରିଯୋ ପରିଭାସକୋ।

୭୭୮।

‘‘ତସ୍ସାହଂ ୱଚନଂ ସୁତ୍ୱା, ଭିକ୍ଖୱୋ ପରିଭାସିସଂ;

ତସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା’’ତି।

୭୭୯।

‘‘ଅମିତ୍ତୋ ମିତ୍ତୱଣ୍ଣେନ, ଯୋ ତେ ଆସି କୁଲୂପକୋ;

କାଯସ୍ସ ଭେଦା ଦୁପ୍ପଞ୍ଞୋ, କିଂ ନୁ ପେଚ୍ଚ ଗତିଂ ଗତୋ’’ତି।

୭୮୦।

‘‘ତସ୍ସେୱାହଂ ପାପକମ୍ମସ୍ସ, ସୀସେ ତିଟ୍ଠାମି ମତ୍ଥକେ;

ସୋ ଚ ପରୱିସଯଂ ପତ୍ତୋ, ମମେୱ ପରିଚାରକୋ।

୭୮୧।

‘‘ଯଂ ଭଦନ୍ତେ ହଦନ୍ତଞ୍ଞେ, ଏତଂ ମେ ହୋତି ଭୋଜନଂ;

ଅହଞ୍ଚ ଖୋ ଯଂ ହଦାମି, ଏତଂ ସୋ ଉପଜୀୱତୀ’’ତି।

ଗୂଥଖାଦକପେତିୱତ୍ଥୁ ନୱମଂ।

୧୦। ଗଣପେତୱତ୍ଥୁ

୭୮୨।

‘‘ନଗ୍ଗା ଦୁବ୍ବଣ୍ଣରୂପାତ୍ଥ, କିସା ଧମନିସନ୍ଥତା;

ଉପ୍ଫାସୁଲିକା [ଉପ୍ପାସୁଳିକା (କ।)] କିସିକା, କେ ନୁ ତୁମ୍ହେତ୍ଥ ମାରିସା’’ତି।

୭୮୩।

‘‘ମଯଂ ଭଦନ୍ତେ ପେତାମ୍ହା, ଦୁଗ୍ଗତା ଯମଲୋକିକା;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା’’ତି।

୭୮୪।

‘‘କିଂ ନୁ କାଯେନ ୱାଚାଯ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କିସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତା’’ତି।

୭୮୫।

‘‘ଅନାୱଟେସୁ ତିତ୍ଥେସୁ, ୱିଚିନିମ୍ହଦ୍ଧମାସକଂ;

ସନ୍ତେସୁ ଦେଯ୍ୟଧମ୍ମେସୁ, ଦୀପଂ ନାକମ୍ହ ଅତ୍ତନୋ।

୭୮୬।

‘‘ନଦିଂ ଉପେମ ତସିତା, ରିତ୍ତକା ପରିୱତ୍ତତି;

ଛାଯଂ ଉପେମ ଉଣ୍ହେସୁ, ଆତପୋ ପରିୱତ୍ତତି।

୭୮୭।

‘‘ଅଗ୍ଗିୱଣ୍ଣୋ ଚ ନୋ ୱାତୋ, ଡହନ୍ତୋ ଉପୱାଯତି;

ଏତଞ୍ଚ ଭନ୍ତେ ଅରହାମ, ଅଞ୍ଞଞ୍ଚ ପାପକଂ ତତୋ।

୭୮୮।

‘‘ଅପି ଯୋଜନାନି [ଅଧିଯୋଜନାନି (ସୀ। କ।)] ଗଚ୍ଛାମ, ଛାତା ଆହାରଗେଧିନୋ;

ଅଲଦ୍ଧାୱ ନିୱତ୍ତାମ, ଅହୋ ନୋ ଅପ୍ପପୁଞ୍ଞତା।

୭୮୯।

‘‘ଛାତା ପମୁଚ୍ଛିତା ଭନ୍ତା, ଭୂମିଯଂ ପଟିସୁମ୍ଭିତା;

ଉତ୍ତାନା ପଟିକିରାମ, ଅୱକୁଜ୍ଜା ପତାମସେ।

୭୯୦।

‘‘ତେ ଚ ତତ୍ଥେୱ ପତିତା [ତତ୍ଥ ପପତିତା (କ।)], ଭୂମିଯଂ ପଟିସୁମ୍ଭିତା;

ଉରଂ ସୀସଞ୍ଚ ଘଟ୍ଟେମ, ଅହୋ ନୋ ଅପ୍ପପୁଞ୍ଞତା।

୭୯୧।

‘‘ଏତଞ୍ଚ ଭନ୍ତେ ଅରହାମ, ଅଞ୍ଞଞ୍ଚ ପାପକଂ ତତୋ;

ସନ୍ତେସୁ ଦେୟ୍ୟଧମ୍ମେସୁ, ଦୀପଂ ନାକମ୍ହ ଅତ୍ତନୋ।

୭୯୨।

‘‘ତେ ହି ନୂନ ଇତୋ ଗନ୍ତ୍ୱା, ଯୋନିଂ ଲଦ୍ଧାନ ମାନୁସିଂ;

ୱଦଞ୍ଞୂ ସୀଲସମ୍ପନ୍ନା, କାହାମ କୁସଲଂ ବହୁ’’ନ୍ତି।

ଗଣପେତୱତ୍ଥୁ ଦସମଂ।

୧୧। ପାଟଲିପୁତ୍ତପେତୱତ୍ଥୁ

୭୯୩।

‘‘ଦିଟ୍ଠା ତଯା ନିରଯା ତିରଚ୍ଛାନଯୋନି,

ପେତା ଅସୁରା ଅଥୱାପି ମାନୁସା ଦେୱା; ସଯମଦ୍ଦସ କମ୍ମୱିପାକମତ୍ତନୋ,

ନେସ୍ସାମି ତଂ ପାଟଲିପୁତ୍ତମକ୍ଖତଂ; ତତ୍ଥ ଗନ୍ତ୍ୱା କୁସଲଂ କରୋହି କମ୍ମଂ’’।

୭୯୪।

‘‘ଅତ୍ଥକାମୋସି ମେ ଯକ୍ଖ, ହିତକାମୋସି ଦେୱତେ;

କରୋମି ତୁଯ୍ହଂ ୱଚନଂ, ତ୍ୱଂସି ଆଚରିଯୋ ମମ।

୭୯୫।

‘‘ଦିଟ୍ଠା ମଯା ନିରଯା ତିରଚ୍ଛାନଯୋନି, ପେତା ଅସୁରା ଅଥୱାପି ମାନୁସା ଦେୱା;

ସଯମଦ୍ଦସଂ କମ୍ମୱିପାକମତ୍ତନୋ, କାହାମି ପୁଞ୍ଞାନି ଅନପ୍ପକାନୀ’’ତି।

ପାଟଲିପୁତ୍ତପେତୱତ୍ଥୁ ଏକାଦସମଂ।

୧୨। ଅମ୍ବୱନପେତୱତ୍ଥୁ

୭୯୬।

‘‘ଅଯଞ୍ଚ ତେ ପୋକ୍ଖରଣୀ ସୁରମ୍ମା, ସମା ସୁତିତ୍ଥା ଚ ମହୋଦକା ଚ;

ସୁପୁପ୍ଫିତା ଭମରଗଣାନୁକିଣ୍ଣା, କଥଂ ତଯା ଲଦ୍ଧା ଅଯଂ ମନୁଞ୍ଞା।

୭୯୭।

‘‘ଇଦଞ୍ଚ ତେ ଅମ୍ବୱନଂ ସୁରମ୍ମଂ, ସବ୍ବୋତୁକଂ ଧାରଯତେ [ଧାରଯତି (ସ୍ୟା। କ।)] ଫଲାନି;

ସୁପୁପ୍ଫିତଂ ଭମରଗଣାନୁକିଣ୍ଣଂ, କଥଂ ତଯା ଲଦ୍ଧମିଦଂ ୱିମାନଂ’’।

୭୯୮।

‘‘ଅମ୍ବପକ୍କଂ ଦକଂ [ଅମ୍ବପକ୍କୋଦକଂ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।), ଅମ୍ବପକ୍କୂଦକଂ (କ।)] ଯାଗୁ, ସୀତଚ୍ଛାଯା ମନୋରମା;

ଧୀତାଯ ଦିନ୍ନଦାନେନ, ତେନ ମେ ଇଧ ଲବ୍ଭତି’’।

୭୯୯।

‘‘ସନ୍ଦିଟ୍ଠିକଂ କମ୍ମଂ ଏୱଂ [ସନ୍ଦିଟ୍ଠିକଂ ଏୱ (ସ୍ୟା।)] ପସ୍ସଥ, ଦାନସ୍ସ ଦମସ୍ସ ସଂଯମସ୍ସ ୱିପାକଂ;

ଦାସୀ ଅହଂ ଅଯ୍ୟକୁଲେସୁ ହୁତ୍ୱା, ସୁଣିସା ହୋମି ଅଗାରସ୍ସ ଇସ୍ସରା’’ତି।

ଅମ୍ବୱନପେତୱତ୍ଥୁ ଦ୍ୱାଦସମଂ।

୧୩। ଅକ୍ଖରୁକ୍ଖପେତୱତ୍ଥୁ

୮୦୦।

‘‘ଯଂ ଦଦାତି ନ ତଂ ହୋତି, ଦେଥେୱ ଦାନଂ ଦତ୍ୱା ଉଭଯଂ ତରତି;

ଉଭଯଂ ତେନ ଦାନେନ [ତେନ (କ।)] ଗଚ୍ଛତି, ଜାଗରଥ ମାପମଜ୍ଜଥା’’ତି।

ଅକ୍ଖରୁକ୍ଖପେତୱତ୍ଥୁ ତେରସମଂ।

୧୪। ଭୋଗସଂହରପେତୱତ୍ଥୁ

୮୦୧।

‘‘ମଯଂ ଭୋଗେ ସଂହରିମ୍ହ, ସମେନ ୱିସମେନ ଚ;

ତେ ଅଞ୍ଞେ ପରିଭୁଞ୍ଜନ୍ତି, ମଯଂ ଦୁକ୍ଖସ୍ସ ଭାଗିନୀ’’ତି।

ଭୋଗସଂହରପେତୱତ୍ଥୁ ଚୁଦ୍ଦସମଂ।

୧୫। ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତପେତୱତ୍ଥୁ

୮୦୨।

[ଜା। ୧।୪।୫୪ ଜାତକେପି] ‘‘ସଟ୍ଠିୱସ୍ସସହସ୍ସାନି, ପରିପୁଣ୍ଣାନି ସବ୍ବସୋ;

ନିରଯେ ପଚ୍ଚମାନାନଂ, କଦା ଅନ୍ତୋ ଭୱିସ୍ସତି’’।

୮୦୩।

[ଜା। ୧।୪।୫୫ ଜାତକେପି] ‘‘ନହି ଅନ୍ତୋ କୁତୋ ଅନ୍ତୋ, ନ ଅନ୍ତୋ ପଟିଦିସ୍ସତି;

ତଥା ହି ପକତଂ ପାପଂ, ତୁୟ୍ହଂ ମୟ୍ହଞ୍ଚ ମାରିସା [ମମ ତୁୟ୍ହଞ୍ଚ ମାରିସ (ସୀ। ସ୍ୟା। ପୀ।)]।

୮୦୪।

[ଜା। ୧।୪।୫୩ ଜାତକେପି] ‘‘ଦୁଜ୍ଜୀୱିତମଜୀୱମ୍ହ, ଯେ ସନ୍ତେ ନ ଦଦମ୍ହସେ;

ସନ୍ତେସୁ ଦେୟ୍ୟଧମ୍ମେସୁ, ଦୀପଂ ନାକମ୍ହ ଅତ୍ତନୋ।

୮୦୫।

[ଜା। ୧।୪।୫୬ ଜାତକେପି] ‘‘ସୋହଂ ନୂନ ଇତୋ ଗନ୍ତ୍ୱା, ଯୋନିଂ ଲଦ୍ଧାନ ମାନୁସିଂ;

ୱଦଞ୍ଞୂ ସୀଲସମ୍ପନ୍ନୋ, କାହାମି କୁସଲଂ ବହୁ’’ନ୍ତି।

ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତପେତୱତ୍ଥୁ ପନ୍ନରସମଂ।

୧୬। ସଟ୍ଠିକୂଟପେତୱତ୍ଥୁ

୮୦୬।

‘‘କିଂ ନୁ ଉମ୍ମତ୍ତରୂପୋୱ, ମିଗୋ ଭନ୍ତୋୱ ଧାୱସି;

ନିସ୍ସଂସଯଂ ପାପକମ୍ମନ୍ତୋ [ପାପକମ୍ମଂ (ସ୍ୟା। ପୀ।)], କିଂ ନୁ ସଦ୍ଦାଯସେ ତୁୱ’’ନ୍ତି।

୮୦୭।

‘‘ଅହଂ ଭଦନ୍ତେ ପେତୋମ୍ହି, ଦୁଗ୍ଗତୋ ଯମଲୋକିକୋ;

ପାପକମ୍ମଂ କରିତ୍ୱାନ, ପେତଲୋକଂ ଇତୋ ଗତୋ।

୮୦୮।

‘‘ସଟ୍ଠି କୂଟସହସ୍ସାନି, ପରିପୁଣ୍ଣାନି ସବ୍ବସୋ;

ସୀସେ ମୟ୍ହଂ ନିପତନ୍ତି, ତେ ଭିନ୍ଦନ୍ତି ଚ ମତ୍ଥକ’’ନ୍ତି।

୮୦୯।

‘‘କିଂ ନୁ କାଯେନ ୱାଚାଯ, ମନସା ଦୁକ୍କଟଂ କତଂ;

କିସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ଇଦଂ ଦୁକ୍ଖଂ ନିଗଚ୍ଛସି।

୮୧୦।

‘‘ସଟ୍ଠି କୂଟସହସ୍ସାନି, ପରିପୁଣ୍ଣାନି ସବ୍ବସୋ;

ସୀସେ ତୁୟ୍ହଂ ନିପତନ୍ତି, ତେ ଭିନ୍ଦନ୍ତି ଚ ମତ୍ଥକ’’ନ୍ତି।

୮୧୧।

‘‘ଅଥଦ୍ଦସାସିଂ ସମ୍ବୁଦ୍ଧଂ, ସୁନେତ୍ତଂ ଭାୱିତିନ୍ଦ୍ରିୟଂ;

ନିସିନ୍ନଂ ରୁକ୍ଖମୂଲସ୍ମିଂ, ଝାୟନ୍ତଂ ଅକୁତୋଭୟଂ।

୮୧୨।

‘‘ସାଲିତ୍ତକପ୍ପହାରେନ, ଭିନ୍ଦିସ୍ସଂ ତସ୍ସ ମତ୍ଥକଂ;

ତସ୍ସ କମ୍ମୱିପାକେନ, ଇଦଂ ଦୁକ୍ଖଂ ନିଗଚ୍ଛିସଂ।

୮୧୩।

‘‘ସଟ୍ଠି କୂଟସହସ୍ସାନି, ପରିପୁଣ୍ଣାନି ସବ୍ବସୋ;

ସୀସେ ମୟ୍ହଂ ନିପତନ୍ତି, ତେ ଭିନ୍ଦନ୍ତି ଚ [ନିପତନ୍ତି, ୱୋ ଭିନ୍ଦନ୍ତେୱ (ସୀ। ଧମ୍ମପଦଟ୍ଠକଥା)] ମତ୍ଥକ’’ନ୍ତି।

୮୧୪।

‘‘ଧମ୍ମେନ ତେ କାପୁରିସ, ସଟ୍ଠିକୂଟସହସ୍ସାନି, ପରିପୁଣ୍ଣାନି ସବ୍ବସୋ;

ସୀସେ ତୁୟ୍ହଂ ନିପତନ୍ତି, ତେ ଭିନ୍ଦନ୍ତି ଚ ମତ୍ଥକ’’ନ୍ତି।

ସଟ୍ଠିକୂଟପେତୱତ୍ଥୁ ସୋଳସମଂ।

ମହାୱଗ୍ଗୋ ଚତୁତ୍ଥୋ ନିଟ୍ଠିତୋ।

ତସ୍ସୁଦ୍ଦାନଂ –

ଅମ୍ବସକ୍କରୋ ସେରୀସକୋ, ପିଙ୍ଗଲୋ ରେୱତି ଉଚ୍ଛୁ;

ଦ୍ୱେ କୁମାରା ଦୁୱେ ଗୂଥା, ଗଣପାଟଲିଅମ୍ବୱନଂ।

ଅକ୍ଖରୁକ୍ଖଭୋଗସଂହରା, ସେଟ୍ଠିପୁତ୍ତସଟ୍ଠିକୂଟା;

ଇତି ସୋଳସୱତ୍ଥୂନି, ୱଗ୍ଗୋ ତେନ ପୱୁଚ୍ଚତି।

ଅଥ ୱଗ୍ଗୁଦ୍ଦାନଂ –

ଉରଗୋ ଉପରିୱଗ୍ଗୋ, ଚୂଳମହାତି ଚତୁଧା;

ୱତ୍ଥୂନି ଏକପଞ୍ଞାସଂ, ଚତୁଧା ଭାଣୱାରତୋ।

ପେତଓଷ୍ଟୁପାଠଇ ନିଟ୍ଟିତା।